

Nieuw liedboek genaemt den vrolyken speelwagen

Jacobus de Ruyter

bron

Jacobus de Ruyter, *Nieuw liedboek genaemt den vrolyken speelwagen*. Martinus Verdussen, Antwerpen ca. 1720 (vijfde druk)

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/ruyt001nieu01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de [gebruiksvoorwaarden](#).

Tot de Berispers van desen Boeck.

'k Wilt mijn werck te voorschijn bringhen,
 Om te lesen en te singhen,
 In d'handen van groot en kleen,
 Wert dit Boecxken haest ghemeen,
 't Moet den vyfden Druck nu wesen,
 Die het singhen ofte lesen,
 Wilt 't verbeteren goed' lien.
 Al die hier in fauten sien,
 't Boecxken is hier in 't gheheelen,
 Het bestaet, maer in twee Deelen,
 Gheestelijck en Weirelijck,
 neghen oft thien Blaeders dick,
 'k Liet het Drucken tot Antwerpen,
 'k Bid u wilt het niet verwerpen,
 Vindt ghy-lied' daer fauten in
 Wilt verbeteren den sin.
 Alle Menschen kunnen missen,
 Soo U Lieden wel kont gissen,
 'k Heb' ghetracht met goet fatsoen,
 Eens aen Momus te voldoen,
 Ider een wilt vonnis strycken,
 m'Heeft dit over lanck sien blijcken,
 Namentlijck die 't minst beseft,
 Dien is 't, die het hartste treft:
 Ick en weet geen ander reden,
 Teghen al die quade zeden,
 Als dat m'uyt een vroom ghemoet,
 In alle dingh' zijn beste doet,
 'k Wil al de Berispers laeten,
 Die met quad' opinie praeten,
 Segghen wat men segghen kan,
 Jonghmans, Dochters Vrouw' of Man,
 'k Wil mijn wercken laeten blyven,
 En hier van niet voordr schrijven,
 Wilt mijn Boeck in danck ontfaen,
 En eens wel door-lesen gaen.

Den autheur tot den sangher ofte leser

*Wanneer gy desen boeck, sult singen oft doorlesen,
 Naer neerstig ondersoek, soo sult gy sien in desen,
 Hoe dat ick myn verstant, heb in het werck gestelt,
 Met een vloeyende handt, in 't gen' hier wort gemelt,
 Ten eersten is te sien, voor mannen kinders vrouwen
 Hoe dat het moet geschien, om ledigheyt te schouwen
 In 't tweede is gebracht, g' heel de vreckgierigheyt;
 Dat ider doch betracht, 't werck van sijn saligheyt.
 In 't derde staet naer wensch te lesen, oft te singhen,
 De schoonheyt van den mensch, vergankelyke dingen,
 Daer ider op vertrouwt, en somtijts Godt verlaet,
 De Ydelheden schouwt, die als den roock vergaet,
 In 't vierde Liet hierdae, staet van de doot beschreven,
 Dat sy ons allegaer geen voordeel en sal geven,
 Sy sal de schoonheyt licht en prachten doen vergaen,
 Wanneer sy met haer schicht op 't herte komt te staen
 Ryckdom en schoonigheyt, prachten en hoogestaten,
 Wysheyt noch vromigheyt, en sal ons al niet baten,
 Als ziel en lichaem scheyt vol ancxsten en gevaer,
 Voor in der eeuwigheyt seer verre van malkaer.
 Gy menschen wie gy zyt, wilt dot dog wel gronderen,
 Verquist niet meer den tyt, wilt gy eens triumpheren
 Met Godt den Heer hier na voor eeuwig zyn verheugt
 Ghy menschen alle gaer, ey spoeyt u tot de deught:
 Myn Boecxken wort genaemt, Ruyters ledigh uren,
 Gy sult soo het betaemt, veel grillen hier bespeuren,
 Vindenden in 't tweede Deel, die in het Boecxken staen.
 'k Bid u wilt dit Juweel, van my in danck ontfaen.*

***Nieuw geestelijk Liedt, op de vijftien Misterien van't H.
Roosen-kransken***

Op de Wyse: 'k Verfoey Leanders zaet.

De vyf blyde misterien.

I. De boodschap van den Enghel Gabriel.

*I*Esus ghebenedijdt, Die mensch geworden zijt,
Ick heet u willekom // Hemelschen Bruydegom
Schoonder als de Sonne-schijn,
Wien Maria sonder pijn // Eens quam te baeren,
Spaert u dienaren // Die trachten by u te zijn.

II. De besoekinghe van Elisabeth aen Maria.

*E*Er gy geboren wiert, Godt uwe Moeder stierd
Haer Nicht Elisabeth, die haer versogt wel let,
Iesus die u hebt verheught,
Ongheboren vol van vreught // Verlicht ons Heere.
Door uwe leere // Die de Ziel geeft volle vreught.

III. Geboorte Jesu Christi.

*A*Ls ghy ter werelt quam,
Gh' u Moeder niet en nam,
Als een strael door een glas, bleef maget soo sy was
In reynigheyt zijt gy gebaert, Iesus dogh de son-
daers spaert // O schoone Fonteyne,
Hout ons ooch reyne, Gy zijt die ons hert bewaert.

IV. d' Opdraginghe Christi in de Tempel.

G' Hebt Simeon behaeght, u in den Tempel dragt
Tot offerhand' met danck // men songh'er soe-
ten sangh // Sijnen wensch is doen voldaan,
't wilt de sondaers ooch ontfaen, wilt ons verlichten
Aen het ghesichte // Laet ons voort in vrede gaen.

V. De Vindinghe Christi in den Tempel.

*D*it Kint seer jonck bejaert van Maria gebaert
Gonck naer den Tempel soet // Siet wat sijn
moeder doet // weent en soecht met soet gheklagh,
Vint u nae den derden dagh // Godt wilt het geven,
Dat al die leven // V soecken en vinden magh.

De vyf droeve misterien.

I. benauwtheyt Christi in 't Hofken.

O Iesus goeden Godt, Ghy kiest een droevigh lot
dat ghy voor ons misdaet, soo in het lijden gaet
Ghy sweet water ende Bloedt,
In het Hofken met ootmoet,
Laet ons lijden // met u verblijden,
Naermaels in het eeuwigh goet.

II. De geesselinghe Christi.

GOdt wort hier naeckt en bloot,
Ghegeesselt bloedigh roodt,
En het sachtmoedigh Lam,
En wordt hier gheensints gram,
Als men komt in sonden val,
Spaert ons goeden Iesu al, Wast uyt ons sonden
Door uwe wonden, En men beter leven sal.

III. De Krooninghe Christi.

Iesus die wort ghekroont, Met doornen beloont
En van het Ioots ghespuys,
Getrocken met gedruys, Hoe bebloet is u aenschijn
Door de grouwelijcke pijn // Ghy wilt ons leeren,
Met lof en eeren, Ootmoedigh van herten zijn.

IV. De Cruys draginghe Christi.

MEen siet Heer Iesus gaen,
Met een swaer Cruys ghelaen,
Hy wort ter doodt gheleyt // Voor onse saligheyt,
't Herte Godts beswijckt van druck,
Menschen let wel op het stuck, want Iesus pijnen
Zijn medecijnen, En ons zielen groot gheluck.

V. De Cruysinghe Christi.

HEer Iesus sterft aen 't Cruys,
Sijn Moeder heel confuys,
Vol droefheyt ende rouw, Staet dese soete Vrouw
Ghy hebt hier de schult voldaan,
Laet ons niet verloren gaen, Stelt dogh het klagen
Ten iongsten dage // Laet ons by u schaepen staen.

De vyf glorieuse misterien

I. De Verrijsenisse Christi.

Siet hier Godts groote kracht,
 Gaet boven duyvels macht,
 Verrijst hier glorieus, En g'heel Mysterieus,
 O alder-hooghsten medecijn,
 Laet ons sien u soet aenschijn // gy zijt ghepresen,
 Wilt ons genesen, van 't serpens doodelijck fenijn.

II. De Hemelvaert Christi.

V'Eertigh daghen naer u Doodt,
 Hebt ghy gespijst met broot, u Vrinden alle gaer
 Tot een waer-teecken klaer,
 Dat ghy waert verresen goet,
 Daerom hebt ghy ons gevoet, ghy zijt ghevaren,
 't Zijn blijde maeren, Rechte naer den Hemel soet.

III. De sendinghe des Heyligh Geest.

GHy zijt in s'Hemels Landt,
 Aen s'Vaders rechter handt,
 De gaef des Heyligh Gheest,
 Die daelt op ons voor eerst,
 Doen sagh men alderhande tael,
 Vloeyen uyt des hemels zael, stort ons dogh inne
 Die soete minne // Sy vernieuwe 't altemael.

IV. De Hemelvaert van Maria.

IEsus van herten bly, Haelt daer sijn moeder by
 Met honing soet gelaet, vervult was haere maet
 Den Hemel zijt ghy in ghegaen,
 Wy sullen ons ooghen slaen, Op 's Hemels baene
 Om in te gaene, wilt ons arme Ziel ontfaen.

V. De Crooninghe van Maria.

MAria vol van min, Des Hemels Coningin
 Ghy hebt het schoonste lodt,
 In d'Hemelen naest Godt,
 Van uw' Soon ghekroont vol deught,
 Troost ons dan, want ghy vermeught,
 Dat wy naer 't lijden, Ons eens verblijden,
 Hier naer in des Hemels vreught.

Liedeken Leerende hoe men de ledigheyt moet vlieden, die Moeder is van alle quaet: want als den deughtsaemen Mensch lichamelycke oeffeningen onbreckt, dan vervalt hy tot alle boosheden.

Op de wyse: Om een nieuw jaer sy haren Man badt, oft van Ioseph den droomer.

AL die Ledigheyt versmaet,
 Houd' ick voor wijse lieden,
 Want daer uyt spruyt meest alle quaet,
 Alsoo men siet gheschieden,
 Ledigheyt is een sonde groot,
 Sy kan de mensch brenghe // In grooten noodt,
 Iae noch tot veel erger dingen // Oock tot de doot.

2 Vele wijse mannen segghen oock,
 Ledigheyt is quaet broetsel,
 Die tijdt verquisten als den roock,
 't Waer beter sonder voedsel,
 Den daghelijckschen arrebeyt,
 'k moet loven ende prijsen // De neerstigheyt,
 Die helpt den hungerigen spijsen, met minsaemheyt.

3. De Ledigheyt maeckt Godt verstoort,
 Ledigheyt mishaeft den Heere,
 Hy soud' de Steden met een woort,
 't Onderste boven keeren,
 Hy sou de wereldt doen te niet,
 Of g'heele ruineren // Als hy aensiet,
 De ledigheyt eens dommeneren, Soo 't schrift bediet.

4 Want eenen traeghen en slappen mensch,
 Die leegh is dagh en nachten,
 En heeft sijn leven goet gepensch,
 Noch deught in sijn ghedachten,
 Veel sonden en onwetenschap,
 Dwaesheyt wort'er bevonden, En achterklap,
 meer andere diergelijcke sonden // Tot deugden slap'.

5. Schept nu moet voeght u aen het werck,
 Wilt de ledigheyt schouwen,
 Als ghy tijdt hebt gaet naer de Kerck,
 Ghy mannen ende Vrouwen,
 Wie dat het zy arm oft rijck,
 Leest dogh naer Godts gheboden // alle ghelijck,
 Godt die sal u hier naemaels nooden,
 Tot 't Hemelrijck.

Nieuw Liedeken van de rycke vrecke menschen, die niet anders als goet en gelt en wenschen. En altydt even gierigh spaert, Daer een ander wel af vaert.

Op de wyse, Poliphemus aen de stranden. oft wel, van het verckens-hoof.

BLijft wat staen ghy rijcke Vrecken,
 Arme gecken, Luystert toe wat ick singen gaen
 Die hier goet en gelt vergaren // Altijt spaeren,
 Daer ghy geen danck sult voor ontfaen.

2. Som sparen 't gelt in hunne kisten,
 En verquisten // Veel tijds eer sy 't hebben by een,
 Goudt Ducaten en Pistolen, Doen hun dolen,
 Als sy van de wereldt scheen.

3. Dit heeft men klaerelijck sien blijcken,
 Aen een Rijcken // Daer de Schrifuer heeft af-geseyt
 Die Lazarus verdreef met schanden,
 Moet nu branden, met al sijn gelt voor Eeuwigheyt.

4 Lazarus lagh, seyt de Schrifture,
 Voor de deure, Van desen Vreck, men gaf hem niet
 Niemand eylaes op hem en docht, Of wat brochte
 't welck voor hem was groot verdiet.

5. Eylaes hy lagh vol pijn en smerte,
 Niemand 't herte,

Hem heeft versterckt met Wijn of Broot,
De honden lecken sijne seeren, Vele keeren,
Tot hy ghestorven is de Doodt.

6. Lazarus en heeft niet verworven,
Is ghestorven En d'Enghele in 't Publijck,
Tot in Abrams schoot ghedreghen,
Heeft verkregen, Nae sijne doot het Hemel-rijck.

7. Den rijcken Vreck is overleden,
Hoort mijn reden, Wiert van de Helsche geesten sel
Naer sijne doot terstont ghedraghen,
Om te plaghen, Hy brant voor Eeuwigh in de Hel.

8. Alsoo hy naer het Schrifts verkonden,
't Selven stonde, Vol pijn lach in vier en vlam,
Sagh Lazarus van verre rusten, Vol wel lusten,
Sacht in den schoot van Abraham.

9. Hy riep terstont met droevighe kermen,
Wilt m'ontfermen, 'k Bid u Lazarus tot my sent
Dat hy mijn tonghe komt verkoelen,
Ick ghevoele, Eylaes veel pijnen en Torment.

10. Abraham heeft antwoord ghegheven,
In u leven, Sondt ghy Lazarus oock voor by,
Daerom moet ghy voor eeuwigh lijden,
Gheen verblijden // Is'er voor u, maer tyranny.

11. Den rijcken sprack dan vol droefheden,
Doet my' een bede // Dat ghy Lazarus senden wilt,
By mijnen Vader ende Broeders // gelt behoeders
Dat sy den Armen gheven wilt.

12. Abraham sprack ick laet u weten,
De Proheten // Sullen hun dit wel doen verstaen,
Willen sy naer die niet hooren // 't Is verloren,
Sullen oock loon naer werck ontfaen

13. Soo iemandt van de doot op stonde,
Dit verkonde // Dat gy nu brant voor ewigheyt
S'en souden hun noch niet bekeeren,
Maer blameren // Dat ider oock sijn tijdt verbeyt.

14. Christus heeft hun die Pabel,
Voor geen Fabel // Hun selfs op dien tijdt gheleert,

Hierom mensch doet Charitaten,
't Sal u baeten,

Als ghy van quaet tot deught bekeert.

15. Men vint nu oock veel Gierigaeren,
Die verspaeren, By g'heele koffers gelt en goet,
't Welck als sy komen te sterven // En bederven,
Hun Rijckdom hier al blijven moet.

16. Oorlof al die wilt saligh wesen,
Sijn ghepresen, hier en hier naemaels al ghelijck,
Ghy moet den armen bystant gheven,
En wel leven, Soo wint gy 't eeuwich Hemelrijck

Nieuw Geestelijck Liedt, op de verganckelijcke schoonhey, die naer Salomons schrijven niet anders is als ydelhey der ydelheden.

Op de wijze, Geeft my te drincken na mijnen dorst. ofte wel: van den Propheet Job.

KOmt hier Ionck-vrouwen altermael,
Die hier soo gheestigh Domineren,
Die volght de mode principael,
Met alderhande zijde kleeren,
Die halve daghen hun palleren,
En steunen op de schoonighey,
Peyst ghy de doodt eens moet passeren,
Daerom leyt af de ydelhey.

1. Ionck-vrouw die naer de Muskens rieckt,
Die voor den Spieghel staet geheel uren,
Die u hayr poeyert, lickt, en strijckt,
Vw' kaecken verft root van Couleure,
Peyst dat dit niet sal blijven dueren,
Want de schoonheydt als roock vergaet,
Wilt uwe boosheydt dogh betreuren,
Weet uwen tijdt noyt stil en staet.

2. Uw' aenschijn Alabasten wit,
Ionck-vrouwen wilt u niet berouwen,

Maer op een vermilioentien sit,
 En dan veel swarte moeskjens komen,
 Veel schoonder als de schoonste blommen,
 Met twee Corale lipkens root,
 Die schoonheyt wort haest wegh genomen,
 Van daeghe fris en morghen doot.

3 Waerom hebt ghy soo hoogen moet,
 Waerom wilt ghy u vleesch blancketten,
 Peyst liever op het eewigh goet,
 Wilt al de Ydelheyt versetten,
 Betrouw op Godt en hout sijn wetten,
 Steunt oogh op uwe schoonheyt niet,
 Wilt op den korten tijdt eens letten,
 Die is voor by eer ghy-se siet.

4 De schoonheyt is soo broos als glas,
 De schoonheyt siet-men haest verdwijnen,
 Dat ider wilt wat schoonheyt was,
 Niemand en sou schoon willen schijnen,
 Nochtans tracht-men om schoon te zijn,
 't welck niet en is als ydelheyt,
 En menigh Vrouw persoon certeyne,
 Verliest daer door haer saligheyt.

5 'k Bid u veracht dien schoonen glans,
 Ghedenckt dog menschen eens te sterven,
 Wie ghy zijt Vrouwen ofte mans,
 Peyst dat u vleesch eens moet bederven,
 Daerom wilt u hier van versterven,
 Neemt waer den kostejcken tijdt,
 Soo sult ghy al den Hemel erven,
 Met Godt voor eewigh zijn verblijdt.

*Hier schoon te zijn, en is maer schyn.
 't Is hier med' al ghenoegh gheseyt,
 Elck wacht hem voor Hooveerdigheyt,
 Want soo die pest de ziel of wel het hert besmet.
 't Is seker dat sy die doet vinden duyvels net.*

Ander Nieuw Geestelijck Liedt en van de Doodt, Die niet en spaert noch Kleyn noch groot, Tot stichtingh van den wulpschen mensch.

Stemme: Gheeft my te drincken naer mynen dorst.

DE doodt van ieder mensch ghevreest,
Die Rijcke en Arme doet schroomen,
Wie dat het zy van minst tot meest,
Elck vreest van haer zijn wegh-genomen,
Ider een strijt daer als den vromen,
Maer niemant haer ontvluchten kan,
Keyzers noch oock den Paus van Roomen,
Eylaes: niemant is vry daer van,

2. De doodt die niemant hier en spaert,
En spot met iders vrome leden,
Ghy sent de menschen onder d'aerd',
Hun trotsheyt hebt ghy haest vertreden,
Oock al de wulpsheyt en wreetheden,
Hebt ghy ghebrocht onder den voet,
Daerom stort traenen en Ghebeden,
Aenroept Godt eer ghy sterven moet.

3. Want het sou wesen dan te laet,
Te wenschen om een deughtsaem leven,
Als u de doodt om zielen gaet,
Wie sal u boosheyt dan vergheven,
Daerom wilt voor Godts oordeel beven,
Doet deught terwijl ghy zijt gesont,
Eer dat ghy wordt van Godt verdreven,
En ghesemeten in den afgront.

4. 'k Bid u neemt uwen tijdt waer,
En steunt u noyt op s' werelts erven,
Noch op u vroomheyt allegaer,
Want al wat leeft dat moet eens sterven,
V schoon wit vleesch dat moet bederven.
En ligghen rotten in het graf,

Wilt ghy op het Hemelrijck verwerven,
Menschen wijckt van de Sonden af.

5. Al zijn uw' leden ionck en swack,
Als Sampson vroom door uwe krachten,
Peyst dickwils op dien lesten snack,
Wilt daerom geenen tijdt verachten,
Wilt al naer 't eeuwighe leven trachten,
Peyst op den kostelijcken tijdt,
Verfoyt des Werelts ydel prachten,
Weet ghy niet een uer seker zijt.

6. Wat baet u 's Werelts ghelt en goet,
Met schatten, pracht en hoogste-staeten,
Weet dat het hier al blijven moet,
Als ghy moet scheidt 't Leven laeten,
Wat sal de pracht uw' Ziele baeten,
Als u de doot sal komen aen,
Ghy sult dan schreyen boven maeten,
Als ghy voor 't Oordeel Godts sult staen.

7. Vreest dogh de schroomelijcke Doodt,
En leeft met Godt den Heer in vreden,
Want sy en spaert noch kleyn noch groot,
Wilt uwen tijdt dogh wel besteden,
Eer u 't leven wordt af ghesneden,
Vw' selven tot de deught bereyt,
Ghy sult dan voor uw' goed' ghebeden,
Winden d'Eeuwige Saligheyt.

8. Wel aen dan Menschen die noch leeft,
Al die de Saligheyt betrachten,
'k Bid u altijd tot de deught begheeft,
Houdt al de Doodt uw' ghedachten,
Doet aen Godts Moeder uwe klachten,
Hebt ghy haer erghens misdaen,
Ghy sult hier Naermaels sonder wachten,
Met Godt d' Eeuwige vreught ontfaen.

*De kracht van Samson en Helena's schoonigheden,
Met Cræsus rijcken schat die heeft de doot vertreden.*

Liedeken tot berispinghe der valsche devotie; Een sonde aen Godt seer haetelijck, Een aen de ziel verdoemelijck.

Stemme: Hoe ligh ick hier in dees ellende, &c.

ACh menschen luystert naer mijn reden,
En let op't geen' ick singhen gaen,
T' is van al s'werelts ydelheden,
En valsheydt die daer wordt ghedaen,
Veel schijnen heel devoot van herten,
Maer laes, 't zijn gheveysde perten.

2. Daer zijn veel Quesels en Beggijnen,
Sy gaen te Biechten naer de Kerck,
Die voor den Mensch devotigh schijnen,
Maer spotten met Godts heylich werck,
Sy spreken als Enghelsche Gheesten,
Maer in hun hert 't zijn wreede Beesten.

3. Veel schijnen Heylighen op straeten,
Maer eylaes 't zijn Duyvelkens in huys,
Bekeert u al eer 't is te laete,
Peyst op Godts doodten heylich Cruys,
Want niemant en kan Godt verblenden,
Wilt doch anders u leven enden.

4. Veel die daer gaen om te hooren preken,
T' en is maer om te zijn ghesien,
Om dat men van hun soude spreken,
En segghen 't zijn devote lien,
Alsoo doen sy den masscher vliegghen,
Maer konnen Iesus niet bedriegghen.

5. Ionckvrouwen hoort die u blancketten,
T' is maer bedeckte schoonigheydt,
Op 't hoofd sy de fontangy setten,
Een wel ghemaect Ydelheydt,
Den hals vol Peirels en Gazanten,
Het hoofd ghelaen van dierbaer Canten.

6. 's Hebben oock wat om naer te riecken,
Muskens of wel l'eau d'Hongary,
Daer med'sijn sy soo net als kriecken,
Maer zijn toch niet van valsheydt vry,
't Aensicht vol moesjens swarte plecken,
Om soo schijn heyligheyt te decken.

7. Ick segh 't zijn rechte maskeraden,
Gaen soo in schijn van heyligheyt,
Hun wercken schijnen hemel daeden,
Doch 't is al ijdel ijdelheyt,
Veel in onkuysheyt hun begheven,
En soo in schijn van heyligh leven.

8. Met oorlof louffers en mijn Heeren,
Wilt eens in uwen boesem gaen,
Doet af den masker van u kleeren!
Roept Godt en sijnen Moeder aen,
'k En spreck niet tot een alleene,
Maer 'k segh u dit in het ghemeene.

9. 'k En wil hier niemant diffameren,
Men vint gheen koren sonder kaf,
'k Bid' u wilt al tot Godt bekeeren,
Leght al die nieuwe drachten af,
Tracht wel te leven en te sterven,
Wilt g'eens het Hemelrijck be-erven.

Nieuw Liedeken, leerende hoe-men moet betrouwen op Godt, En leven naer sijn Goddelyck gebodt, en niet op den mensch, die 't lichaem geeft sijn lust en wensch.

Stemme: O Hollandt schoon gy leeft in vrede.

GHy Christen menschen wie ghy zijt,
Betrouwt op Godt den Heere,
Ons leven duert hier korten tijdt,
Wilt van sonden bekeeren,
Betrouwt u niet op 's werelts goet,

't welck hier eylaes al blijven moet,
 Wanneer men komt te sterven,
 En in het graf bederven.

2. Betrouwt u op de menschen niet,
 Sy zijn te vals van sinnen,
 't Schijnen al vrienden die men siet,
 Die u van daegh beminnen,
 En die u wenschen veel gheluck,
 Brenghen u morggen in den druck,
 Die u sullen bedrieghen,
 Met valschelijck te lieghen.

3. Den mensch, iae eenen sack vol dreck,
 Vuyl stinckende van sonden,
 Hedt ghy van daegh iemant ghebreck,
 Dien aen u zijn verbonden,
 Die sullen u terstont versmaen,
 En onghetroost van u doen gaen.
 In plaets van troost te geven,
 Ghy wordt van hun verdreven.

4. Daerom betrouwt op Iesus soet,
 En op sijn Moeder schoone,
 Sy sullen u met 't eeuwigh goet,
 Hier naer met vreught beloonen
 Een mensch die u van daghe prijst,
 Morggen u voor een sot verwijst,
 Daerom wilt Godt beminnen,
 Vyt g'heel uw' hert en sinnen.

5. 'k Bid u wilt de hooveerdigheyt
 En al uw' pracht af laten,
 Als ghy sult zijn in 't graf gheleyt,
 Wat sal de pracht u baeten,
 Al zijt ghy nu schoon en curieus,
 Ieder sal stoppen sijnen neus,
 Wanneer ghy zijt ghestorven,
 En leydt in 't graf bedorven.

6. Al zijn uw' lipkens nu schoon roodt,
 Al hebt ghy vrome leden,

Wat baet u als de wreede doot,
Den draet heeft afghesneden,
Als ghy doot en verlaeten zijt,
Van Godt verstooten voor altijdt,
Vol droefheyt en vol schanden,
Om in de hel te branden.

7. Wel aen dan mensch volghet desen raet,
Leght af uw' sondigh leven,
Gaet stillekens naer uwen staet,
Wilt u tot deught begheven,
Verlaet dogh al het werelts goet
bemindt Godt en sijn Moeder soet,
Sy sullen u dan gheven,
Hier naer het eeuwighe leven.

***Gheestelyck Liedeken op de seven Hoofst-sonden, daer by ghevoeght
de seven teghen-stryden deughden:***

Op de wyse: van het Verckens-hoofst oft Polephemus

PEyst menschen al op u kort leven,
wilt begheven, V tot deughden wie ghy zijt,
Eer dat de doot u komt bestrijden,
En moet lijden, Maeckt u van alle sonden quyt.

2. Peyst hier op die hooveerdigh wesen,
wilt Godt vreesen, Volgt in de ootmoedigheyt
Stelt 's wereldts pracht uyt uwe sinnen,
Ghy sult winnen,
Hier naer d' eeuwighe saligheyt.

3. Gierigen mensch denckt g' eens moet sterven,
En bederven, rotten in het duyster graf,
wilt mildelijck de armen gheven,
Gy sult leven, Van Godt noyt zijn gescheyden af.

4. Onkuyschen mensch het sal u baeten,
wilt af laeten, Al u vuyl onkuys bedrijf,
Leeft altijdt in eerbaerheden, En goe zeden,
Kastijt uw' vuyl onkussche lijf.

5. Al die in haet en nijt leven,
wilt vergheven, Al 't gen' teghen u is misdaen,
wilt uwen nijd met Liefde breken,
Gheen quaet vreden,
Ghy sult'er glori' voor ontfanen.

6. wilt togh de gulsigheyt oock laeten,
't Sal u baten
Dempt die dogh met de Matigheyt,
Ghy sult uw' leven hier verlangen,
En ontfanghen, Hier naer d' eeuwige Saligheyt.

7. Grammoedigh mensch wilt oock vergheven,
En wel leven, 'k Bid u altijd sachtmoedigh zijt,
Peyst dat ghy eens sult moeten sterven,
En bederven, want 't leven is hier korten tijdt

8. Al die traegh zijn tot goede wercken,
wilt bemercken, Dat uwen tijdt niet stil en staet,
Daerom laet af uwe boosheden,
Leeft in vreden, Met Godt het sal u wesen baet.

9. Wel aen dan menschen wil bekeeren,
En hier leeren, Hoe g' op de werelt leven moet,
Want die met Godt eens wilt verblijden,
Die moet lijden, Wilt hy verkrijgen 't eeuwigh goet

Waerachtighen spiegel voor alle sondaers en sondaressen, waer in begrepen zyn de grouwelyckheyt van de seven Hooft-sonden.

Op de wyse Liefste Rosalinde waerom. &c.

SOnders ende Sondaressen blijft wat staen,
En luystert al te samen naer dit goet vermaen,
Die hier leven al oft 'er gheen Godt en waer,
Onghebonden, Vol van sonden, Allegaer
2. Spieghelt u hier eerst in de Hooverdigheyt,
Waerom dat soo menigh mensch in d' helle leyt,
Die met groote pijn voor eeuwigh branden moet,
O sondaren, Allegaere, Afstant doet.

3. Komt en spiegelt u hier oock gierigen mensch
Die in vele sonden leeft naer uwen wensch,
Verdoolde menschen laet de gierigheydt dogh af,
Eer ghy sterven, en bederven, moet in 't Graf.

4. Ghy onkuysse menschen en bedrieght u niet
Weet dat Godt den Heer hier al u boosheydt siet,
Daerom laet togh af u vuyl onkuys bedrijf,
Wilt u mijden, en kastijden 't weldigh lijf.

5. Die ghenegen zijt tot grooten Haet ende Nijt
Ghy sult van Godt den Heer oock wesen gekastijt,
'k Bid u al dien grooten Haet en Nijt, af-laet,
't Quaet vergeven, En wel leven, 't Vwer baet.

6. Spiegelt u oock menschen die soo gulsigh zijn,
Bedenckt wel die grouwelijcke helsche pijn,
Laet de Gulsigheydt en al u boosheydt staen,
Leeft in deughden, S' hemels vreughden,
Sult g' ontfaen.

7. Menschen laet oock af al u gramschap groot
Ter eer van Iesus die voor ons sijn bloet vergoot
Kiest daer voor ick bid u de Sachtmoedigheydt,
Peyst oock strenge, op die lange, eeuwigheydt.

8. Spiegelt u al die hier in de Traegheydt leeft,
En die weynich om de goede wercken gheeft,
Peyst op uwen tijdt wel die noyt stil en staet
Sonder mijden, Al u tijden, Godt slaet.

9. Gedenck lieve menschen wat dat is voor pijn
Die van Godt voor eeuwich af-gheschyden zijn,
Eeuwich, Eeuwich, Eeuwich, 't is soo langen tijt
Ick moet schroomen, Als ick noeme d'eeuwigheydt.

10. Oorlof menschen alle die dit heeft verstaen
Bidt Godt en sijn Alder-liefste Moeder aen,
Op dat sy u jonnen naemaels al ghelijck,
Naer dit Leven, Moghen geven, 't Hemelrijck.

*D' hooft-sonden zyn aen Godt soo haetelijck,
Dat hy verstoot, die s' heeft, uyt't Hemelryck,*

Stichtigh Liedeken waer in gehandelt wort van de dry Vrienden die den mensch op de wereldt heeft: te weten, Ryckdommen, Maeghschap, ende goede wercken.

Stemme: Het Nachtegaeltjen kleyne, &c.

WAeckt op al die noch leven,
 Op 't gen' ick u verklaer,
 't Sal u profijlich zijn,
 't Gen' ons hier wordt beschreven,
 Onthout dit allegaer,
 Let op de worden mijn,
 Denckt op verdriet en pijn,
 Arm en rijcke lieden,
 't Is van drij vrienden klaer,
 Die ick u sal bedieden,
 Luystert toe allegaer.

2. Den eersten zijn rijckdommen
 Van dese Vrienden dry,
 Die m' op de wereldt heeft,
 Wilt desen vrient verdommen,
 Want het blijft u maer by,
 Soo langh als gy leeft,
 als g' uwen geest dan gheeft,
 Het ghelt sal u verlaten,
 Den rijckdom en al 't goet
 Wat sal 't uw' ziele baeten,
 wanneer ghy sterven moet.

3. wilt niet te seer betrouwen,
 Op uwen tweeden vrient,
 't Is op bloedt vrienden dat,
 want 't soud' u naermaels rouwen,
 Dat s' u hebben ghedient,
 't Is om u goedt en schat,
 Daerom begrijpt wel dat,

Soo ghy eens komt te sterven,
 Sy volghen u tot 't graf,
 Dencken uw' goedt te erven,
 Betrouwt u niet te straf.

4. Den derden vriend wilt merken,
 Die m' op de werelt heeft,
 En ons by blijven sal,
 Dat zijn de goede wercken,
 Daerom den armen gheeft,
 Sommen in groot ghetal,
 Ghy sult het vinden al,
 Hier naemaels wilt ontschouwen,
 Sult ghy voor dese daet,
 Het Hemelrijk aenschouwen,
 Den Armen dogh bystaet.

5. Wilt den rijckdom versmaden,
 Dat is den eersten vriend,
 Van voorschreven dry,
 Den tweeden sou verraden,
 Want hy u niet en dient,
 Stelt hem oock aen een zy,
 Een derden blijft u by,
 Wilt hem altijd beminnen,
 Die sal door deughtsaemheyd,
 V t' Hemelrijk doen winnen,
 Met Godt in eeuwigheyd,

6. wel aen mensche voor 't leste,
 Dees woorden wel grondeert,
 Die hier noch levend' zijt,
 wel leven is het beste,
 Doet 't gen' u wordt gheleert,
 Maeckt u van sonden quijt,
 want t' is hier korten tijt,
 Op s' werelts dal te leven,
 Godt sal ons al ghelijck,
 Hier sijnen zeghen gheven,
 En naermaels 't Hemelrijk.

***Nieuw Liedeken ghemaect op de grouwelycke sonde van Overspel,
om de menschen te verwecken tot deught en eerlycke oeffeningen.***

Op de wyse: Hoe quelt de min.

MEnschen blijft staen,
En hoort dit Liedt eens aen,
't welck ick vertellen gaen,
Hoe dat men Godt versmaet,
Als men sijn wetten laet,
In plaets van deught te doen gaet m' in bordeelen,
Tuyschen, spelen, vloecken en krakeelen,
Door overspel, komt menigh mensch in d' Hel.

2. Den Man ontrouw,
Slaet ende smijt sijn Vrouw,
Laet sijn Kinders in rouw,
Gaet naer een anders wijf.
Vol van onkuys bedrijf,
Verteirt sijn geldt en goet, verkort sijn daghen,
Vreest duyvel doodt, noch hel t' is te beklagen,
want sulcke Lien, Godts aenschijn noyt en sien.

3. weet sulck een man,
En Vrouw die dit treckt aen,
Noyt salligh wesen kan,
Het volcxken dat soo leeft,
Hun aen den duyvel gheeft,
't waer beter noyt van uw' Moeder gheboren,
Als lijf en Ziel soo te smijten verloren,
Voor kort plaisier, verwacht vry 't eeuwich vier.

4. Mensch doet afstant,
Van sonden t' allen kant,
Vreest doch den helschen brant,
Ghy moet naer d' Eeuwigheyt,
Maeckt doch uw' Ziel bereyt,
Hout op van sweiren, vloecken en hoereren,

Peyst op de doot die ghy eens moet passeren,
Leght af u quaet, Eer dat het is te laet,

5. Veel dat my deirt,
Hebben hun gelt verteirt,
Met hoeren op ghesmeirt,
Die voor uw' kost en dranck,
V weten geen danck,
Hebt ghy te veel wilt het den armen gheven,
't Huys met kinders en Vrouwe in vrede leven,
Ghy sult Godt sien, En oock met hem verblien.

6. Ach menschen doet,
Nu afstant met' er spoet, Eer dat gy sterven moet,
Bidt Godt en Maria, Uyt herten vroegh en spa,
Ghy sult van daegh misschien of morgen sterven,
Leght af uw' quaet wilt gy van Godt verwerven
De saligheyt, Met Godt in eewighyt.

***Gheestelyck liedeken tot lof van de H. Maghet ende Martelaresse
Barbara, Patroonersse der sondaren, om door de Biechte een salighe
doodt te verkryghen.***

Op de wyse: 't Is goet capucien te zyn, &c.

Godt den Heer die noyt de doot
En begheert van de sondaren,
Maer hun altijde komt te sparen,
En te helpen uyt den noodt,
Hy komt hun altijdt verwecken,
Met een seer rouwigh ghemoet,
Soo ons herte tot hem trecken,
Siet eens wat de liefde doet

2. Godt den Heer gheeft oock ghenen,
Aen alle de Christen Menschen,
Die naer 't eeuwich leven wenschen,
Door d' Heylighe Barbara,
Want 't is onse voor spraeckeresse,

By Christus den Opper Al,
Barbara Advocateresse,
Ons van quadt bevrijden sal.

3. Barbara ghy suyver Maeght,
'k Moet u loven ende prijzen,
All' eervinge bewijsen,
Die voor ons ghenaede vraeght,
Aen Iesus den Heer der Heeren,
Die ghestorven is aen 't Cruys,
Sondaers wilt u al bekeeren,
Maeckt uw' Ziele reyn en kuys.

4. Godt die sal uw' ziel ontfaen,
En de selve tot hem trecken,
Naer dat al de sonden vlecken,
Door de Biecht zijn uyt ghedaen,
Als wanneer ghy komt te sterven,
Naer een Biechte oprecht en goedt,
Sult ghy 't Hemel-rijck verwerven,
Daerom al uw' beste doet.

5. Voeght u t' samen in 't gebedt,
Bidt dat Godt u mach bewaeren,
Van het quaet noch vele jaeren,
Maeckt uw' ziele reyn en net,
Stort voor Barbara ghebeden,
Daghelijcks met iver groot,
Sy sal u bevrijden heden,
Van een onverwachte doot.

6. Bemerckt al die dienaers zijn,
Van Barbara uyt verkoren,
s' En sullen noyt gaen verloren,
Maer genieten Godts aenschijn,
Sy sal voor u sorghe draghen,
En bidden aen Godt den Heer,
Dat hy van u wert sijn plaghen,
Altijdt spaert en straft noyt meer.

7. Oorlof al t' zy kleyn oft groot,
Mannen, knechten, Dochters, Wijven,

Laet in 't Broederschap u schrijven,
 Eer dat ghy hebt stervens noodt,
 Barbara sal u bevrijden,
 Van een doot heel onverwacht,
 En dan naemels eens verblijden,
 Daer de ziele soo naer tracht.

Ander Nieuw Liedeken op den loop van de werelt, den welcken anders gheen oogh-wit en heeft als de ydelheyt op den oppersten trap te stellen, tot groot zielen leet.

Stemme: Philis myn tweede ziel, &c.

WErelt uw' groote pracht,
 wordt van elck een geacht,
 Ider een die wilt volghen uwen raet,
 Als med' uw' pracht verdoemelijcken staet,
 Elck volght de mode soo hy kan,
 Ionck Heeren, boeren, en den Ambacht man,
 De Maerten kent men uyt de Vrouwen niet,
 Door d'ydelheyt en prachten die men siet.
 2. Menschen eens mediteert,
 Hoe g' uwen Godt tenteert,
 Als gy komt in de Kerck het dient beschreyt,
 En keert den rugh naer Iesus Majesteyt,
 Ghy lonckt en siet ten allen kant,
 Foey sondaers, foey gy doet Godts Sone schant
 Terwijl den Priester pleeght sijn heyligh werck,
 Ghy staet en lacht, en gabbert in de Kerck.
 3. Veel wereltlijcke Lien,
 Gaen om te zijn ghesien,
 In 't huys daer Iesus Godts Sone rust,
 daer ghy hem als den tweeden Iudas kust,
 Ionck vrouwen die ten thoone sit,
 weet dat ghy oock de Af goden aenbidt,

Als ghy siet waer de jonghe Heeren staen,
In plaets van Godt die voor ons heeft voldaan.

4. Veel sitten in een hoeck,
Met een Ghebede boeck,
s' Houden hem vast naer hunnen dwaesen sin,
Sien op malkaer en lesen daer niet in,
En veel die naer de Kercke gaen,
Met Fransche Boecken die sy niet verstaen,
Ander die houden hunnen boeck verkeert,
Een seker teeckenen hoe sy zijn gheleert.

5. Veel heyligh in den schijn,
Lesen Fransch oft Latijn,
T' is oock om d' eere dat sy hun verkleen,
Sy seggen 't Vlaems dat is al te ghemeen,
Sy swieren met den boeck in d' hant,
In plaets van bidden doen Godts Sone schant,
't zijn Afgodisten die soo staen ten toon,
Setten op Iesus hoofd een doorne Croon.

6. Veel die te Biechten gaen,
Met sonden swaer gelaen,
Vol van onkuysheydt en hooveerdigheydt,
Spotten met Iesus hoogste Majesteyt,
Als ghy door schaemte 't quaet verswijght,
Met vals beleyt de Absolutie krijght,
Ghy doet een sacrilegie alsoo groot,
Ghy kruyst Godt weer en leyt hem naer de doodt.

7. Als een leeuwin verwoet,
Ontfanght ghy 't hoogste goet,
Met een conscientie vuylder als te voor,
Foey ghy onnute vuyl onkuysse sloor,
Ghy loopt in uw' verdoemenis,
En spot met die voor u ghestorven is,
Godt sal u plaghen met het helsche vier,
Daer g' eeuwich branden sult sonder quartier.

8. wee die den rugge keert,
wanneer men Consacreert,
Of staen met d' hant op d'heup of in den sack

Of wil nemen hunnen snuyf Taback,
 Gaet Afgosten uyt de Kerck,
 En spot niet meer met Godts heylich werck,
 Ghy doet veel beter dat ghy buyten blijft,
 Als dat ghy sulck Afgodery bedrijft.

9. Ionck vrouwen gheblancket,
 Met moesjens af gheset
 Die men hun borsten komen naeck te staen,
 Uw' hoofd vol kanten en met lint ghelaen,
 'k Bid u bedeckt dat naeck lijf,
 Smijt af die Linten uw' onkuys bedrijft,
 Blijft uyt de Kerck dit is het principael,
 Soo sult g' aen ider gheven geen schandael.

10. Dochters een g' heelen hoop,
 Staen of zijn te koop,
 Verciert met Linten op het hoofd en schoen,
 Ghelijck als al de kermis poppen doen,
 In plaetse van Godt eer te bien,
 Sy naer de Ionghmans Saluaden sien,
 't Schynt dat sy stieren heel hun hert tot Godt,
 Maer ijlaes in 't hert het is' er mee ghespot.

11. Procureur en Advocaet,
 Als ghy te Kercke gaet,
 Peyst ghy op Godt den Heer wel een moment,
 of is uw' hert in uw' Comptoor present,
 't Hert al meer op uw' Proces,
 Als in den weerdighen dienst van de Mes,
 Vw' herte tracht al meer naer ghelt en goet,
 't Welck als men sterft laes hier al blijven moet.

12. Ambachts Lien wie ghy zijt,
 Ghy lied' doet gheen profijt,
 Met t' hooren Prediken Godts heylich woort,
 Gy gaet in haet en nijt gedeurigh voort,
 Met achterklap bedriegery,
 Soo leeft den boer oock met de Borghery,
 Het deirt den eenen dat den anderen leeft,
 't Schijnt dat g' om 't Hemelrijck schier niet een geeft

13. Oorlof die dit treckt aen,
 Wilt dat in danck ontfaen,
 Ghemaect tot gheen verwijt maer dient toe leer
 Tot lof van Godt den Alderhoogsten Heer,
 En van sijn Moeder Maria,
 Ons troost in druck vol gratie en genae,
 Wilt doch wel leven 't is hier korten tijdt,
 ghy sult met Godt hier naemels zijn verblijdt.

*Eenvoudigheyt vol waere deught,
 Die doet ons winnen s' Hemels vreught.*

***Liedeken op het verquisten van den tydt, waer van den mensch niet
 eenen ooghenblick in sijn macht noch ghebruyck en heeft, ten zy door
 de Goddelycke gunste***

Op de wyse; Van Biron.

Hoe verquist ghy den Tijdt,
 Ghy menschen jonck van sinnen,
 Die ghy onseker zijt,
 Ghy behoort hem te beminnen,
 En soecken tijt te winnen,
 besteden tot de Deught,
 Wilt al met Godt beginnen,
 Soo wint ghy s' Hemels vreught.

2. Weet ghy den Tijdt besteedt,
 In dansen ende springhen,
 Waer 't sal u wesen leet,
 Hier namaels sulcke dinghen,
 Als men voor u sal bringhen,
 Den boeck van goedt en quaet,
 Daer en sult ghy niet vinden,
 Iet goedts tot uwer baet.

3. Ionck vrouwkens hier op let,
 Die uwen tijdt passeren,

V poeyert en blanket,
 besigh hout met palleren,
 wilt hier eens mediteren,
 Hoe ghy verquist den Tijdt,
 Hen komt t' abandonneren,
 die ghy onseker zijt.

4. Ghy Minnaers allegaer,
 En wanckelnaere gheesten,
 Ghy die soo menigh jaer,
 Verquist den Tijdt als beesten,
 doet afstant met den eersten,
 Voeght u al in 't Ghebedt,
 Eer ghy vand' helsche gheesten,
 In 't duyster wordt gheset.

5. Ghy dronckaers die zijt rot,
 Van dagh en nacht te drincken,
 Leeft naer de wet van Godt,
 wilt ghy hier naermaels blincken,
 Laet 't drincken ende schincken,
 En 't wulpsigh leven staen,
 wilt den Tijdt overdencken,
 die is voor-by ghegaen.

6. Advocaet, Procureur,
 En ander Schrift gheleerde,
 die niet een kleyn half uer,
 Hun hert tot Godt en keerde,
 Maer uwen Tijdt passerende,
 Met schrijven heel den dagh,
 En 'savonts debaucheerde,
 Met Vrouwkens op 't ghelagh.

7. Die tracht naer ghelt en goet,
 Naer pracht en hooghe staeten,
 't welck hier al blijven moet,
 Als ghy sult 't leven laeten
 wat sal het u al baeten,
 Als den Tijdt is voor by,

Daerom doet Charitate,
 Ghy Menschen wie het zy.
 8. Peyst op dien snelle Tijdt,
 Al die in boosheyt leven,
 Maeckt u van sonden quyt,
 wilt u tot deught begheven,
 Doet soo hier is gheschreven,
 Peyst op de felle doot,
 Die u gheen Tijdt sal gheven,
 Al waert ghy noch soo groot.

9. Die leeft in Overspel,
 wilt ghy Godts rijck betrachten,
 Hout Doodt, Oordeel, en Hel,
 Altijdt in uw' ghedachten,
 Wilt u van sonden wachten,
 Wie ghy zijt arm oft rijck,
 Verlaet des wereldts prachten,
 Soo wint ghy 't Hemel-rijck.

*Leert sterven, Bederven,
 Ghy sult al ghelyck,
 Naer 't verdrieten, Ghnieten
 Het Hemelryck.*

***Een nieu Gheestelyck Liedeken op het tydelyck en vergackelyck wereldts
 goet, het welck den mensch soo verblint maeckt.***

Op de wyse: Lest doen ick in my slapen was.

ACh menschen blijft een weynigh staen,
 Hoort wat ick singhen gaen,
 Hoe 't ghelt ons komt verblinden,
 In groote ellenden, Dat ons ziel vergaen,
 Want by daghen ende oeck by nachten,
 Naer ghelt en godt altijt komen te trachten,
 Ons ooghen zijn verblint door 's werelts ydelheyt

Wy zijn eer tot het quaet als de deught bereyt
 Elck tracht naer macht en staeten,
 'T welck men hier moet al laten,
 Als ons de graghe doot,
 Eens leght in d' aerde bloot.

2. Veel trachten naer tijdelijck goet,
 En leven wreck en vroet,
 'T welck als men komt te sterven,
 En 't leven derven, hier al blijven moet,
 Elck een tracht rijck te zijn en hoogh verheven,
 'T welck als men sterven moet ons niet sal geven
 O dwaese menschen laet af al die sottigheyt,
 En als gy tracht en wilt naer u Saligheyt,
 Wilt voor uw' ziel sorghen,
 Misschien hebt geenen morghen,
 Ten zy s' u Godt verleent,
 'T sondigh leven beweent.

3. Stelt op Godt den Heere uw' hoop,
 Hy gheeft u goeden hoop,
 Sijn Hemel rijck verheven,
 Hy sal 't u gheven, Vervolght sijnen loop,
 Houdt sijn ghebodt en doet veel goede wercken,
 Hy sal u hier en oock hier naer verstercken,
 Laet af uw' ydelheyt bedrogh en 's werels pracht
 Waer med' men Godt vertorent en veracht,
 Aenveerd't vrijwilligh lijden,
 Wilt gh' eens met Godt verblijden,
 Doet op de werelddt deught,
 Soo veel ghy kont oft meught.

4. Ghedenckt den snel-vlieghende tijdt,
 Maeckt u van sonden quyt,
 Peyst eeuwigh t' is soo langhe,
 Het maeckt ons banghe, In den lesten strijt,
 'k Bid u en steunt u noyt op uw' lanck leven,
 Wie weet oft Godt den tijdt u eens sal gheven,
 Om te komen tot een groote ouderdom,
 Draeght op uw' vrome leden oock niet uwen roem

De doot kan sulcke sotten,
 In korten tijdt doen rotten,
 Daerom mensch voor u siet,
 Eer gy komt in 't verdriet.

5. Wilt ghy hiernaermaels troost ontfaen,
 Doet als Godt heeft ghedaen,
 Verfoeyt des wereldts prachten,
 Stelt uw' gedachten, Om eens troost t' ontfaen,
 Aenbidt dogh Iesus al met goede zeden,
 Versmaet altijd des wereldts ydelheden,
 Peyst dickwils menschen, op langhe Eeuwigheyt
 Want eeuwich, eeuwich, eeuwicht t' is soo langen tijt
 Wilt dickwils overpeysen,
 Dat-ge eens naer het graf moet reysen,
 Doet deught ghy sult ghelijck,
 Ghenieten t' Hemelrijck.

Ander Liedeken op eenen Geestlijcken sin: leerende hoe en op wat manieren een goet Christen mensch Godt daghelijcks moet dienen, ende beminnen als sijnen Schepper.

Op de wijze: Potafar die soud' gaen trouwen, &c.

HOort wel toe, ghy Christen lieden,
 Wat dat ick u gaen bedieden,
 Voor die leven wilt in vreught,
 Moet doen op de werelt deught,
 Hy moet Godt den Heer beminnen,
 En sijn Liefste Moeder soet,
 Vyt gheheel sijn hert en sinnen,
 Wilt hy winnen 't eeuwich goet.

2. Smorghens vroegh moet gy u stieren,
 Naer de Kerck met goede manieren,
 Om mis te hooren u bereyt,
 Met een goedt aendachtigheyt,
 Bidt Godt met ghevouwen handen,

Maer en geeft oock gheen schandael,
 Vergheeft aen uwe vyanden,
 Dat is noch het principael.

3. Naer de Misse sult gy wercken,
 En naer dien uw' hert verstercken,
 Tot onderhoud van uw' lijf,
 Maer wacht u voor boos bedrijf,
 Aenbidt Godt ten alle uren,
 Looft en prijst sijn Moeder med',
 Noyt gheen quaet sal u ghebeuren,
 Leeft altijd in peys en vred'

4. En als ghy dan komt te sterven,
 Sult het Hemelrijck verwerven,
 By Godts heylighen sult ghy,
 Trede neffens d' Enghel zy,
 Ghy sult Maria aenschouwen,
 Met lust in der eeuwigheyt,
 Daerom wilt op Godt vertrouwen,
 En op sijn bermhertigheyt.

5. Die met sonden zijn belaeden,
 Gheeft te kennen uw' misdaden,
 Met berouw, aen uw' Bicht Vaer,
 Ghy sult veel troost vinden daer,
 Godt sal uw' quaet vergheven,
 Dat ghy sult hebben ghedaen,
 Met hem sullen 's eeuwigh leven,
 Die oprecht te Biechten gaen.

6. Naer de Biechte sult g'ontfanghen,
 Godt den Heer met groot verlangen,
 Laet daer uw' devotie sien,
 Bidt hem aen op bey u knien,
 Wilt vergiffenisse vraghen,
 Aen Godt, voor uw' sonden groot,
 Leeft soo voort al uwe daghen,
 Peyst op Iesus bitter doot.

7. Oorlof, Godt minnende Zielen,
 Staet op die in sonden krielen,

Leght dogh af u sondigh quaet,
 Uwen tijdt als roock vergaet,
 Doet alsoo 't u wort beschreven,
 Laet af de Ydelheyt.
 Ghy sult hier en hier naer leven,
 Met Godt in eeuwigheyt.

***Geestelijck Liedeken op de bitter Passie ons Heere Iesu Christi,
 gemaect volgens ieder Statie, tot stichtinghe der Catholijcke, die door
 dese wegen willen de glorie ingaen.***

Op de wijze: Hoe ligh ick hier in dees ellenden.

I. Statie.

Voor het Hofken van Oliveten.

Wilt ghy Godt Passie mediteren,
 Siet hoe den Heere Iesus soet,
 Hem tot het hofken moeste keeren,
 Om te gaen bidden met ootmoet,
 Voor al ons sonden en wulpheden,
 Heeft hy veel pijn voor ons geleden.

II. Statie.

De verraderije van Judas.

Hier wort den lieven Heer der Heeren,
 Van Judas valschelijck ghekust,
 Ghy levert aen Beuls begeeren,
 Denckt eens hoe dat hy was ontrust,
 Als dief en moordenaer seer strange
 Liet hem het Lam ghewilligh vangen.

III. Statie.

Jesus Christus in het Hof van Annas.

Siet hoe de Beulen Iesus trecken.
 Wreet door de beeck van Cederon,
 Met spotten lasteren en gecken,
 Dat hy, eylaes: niet meer en kon,

Daer naer voor Annas soo gheslaghen,
Dat eenen rots hem sou beklaghen,

IV. Statie.

Jesus in 't Paleys van Caiphaz.

Iesus wiert in 't huys van Cayphas
Mishandelt en gebonden stijf,
Denckt in wat lijden hy daer was,
Sloeghen hem vreeselijck op 't lijf
Trecken by t' hayr d'ooghen verbonden
Beschimpt o mensch! om onse sonden.

V. Statie.

Christus voor het Paleys van Pilatus.

Van Cayphas sont m' hem naer Pilatus,
Hy wiert beschuldight valschelijck,
Daer op sprack President Pilatus,
Ghy oordeelt hem onrechtelijck,
Dan moest hy voortreden,
Denckt eens wat Godt al heeft geleden.

VI. Statie.

Jesus in het Paleys van Herodes.

Iesus wort voor een sot ghehouden,
En van Herodes wit ghekleet,
Dan wederom van de rabauwen,
Recht naer Pilatus Hof gheleet,
Dan wiert hy van die vrede honden,
Seer stijf aen een colom ghebonden.

VII. Statie.

De gheesselinghe Christi in 't hof van Pilatus.

S' hebben met sweepen ende roeden,
Hem ghegheesselt aen de colom,
Sijn heylich lijf dat sagh men bloeden,
Hier naer soo wiert hy wederom,
In 't selve Hof gestelt ten toone,
Ghetroot met een doorne Croone,

Het tweede Mysterie in het Hof van Pilatus.

k' Bid u sondaers laet traenen leken
 Siet hoe de boose Ioden wreet
 Godts Hooft met dorens scherp doorsteken
 Setten ten toon met 't purper kleet
 Een riet voor scepter in sijn handen,
 Sondaers Godts herte breckt van schanden.

VIII. Statie.***Zijnde de Cruys-draginghe Christi.***

Naer al dees schand' en veele slaghen
 Godt moest op sijne schouders teer,
 Sijn eygen Cruys noch selver draghen,
 Denckt wat voor pijn dat Godt den Heer,
 Voor sijne doot heeft moeten lijden,
 Door de wreetheyt ten allen tijden.

IX. Statie.***Den eersten val van Christus onder sijn Cruys.***

Sondaers blijft uwen Godt bekijken,
 Met desen swaeren balck ghelaen,
 Van pijn soo siet men hem beswijcken,
 Door al het stooten ende slaen,
 Hy valt noch eens onder de voeten,
 Eer hy sijn Moeder kan ontmoeten.

X. Statie.***d'Ontmoetinghe van de Maghet Maria.***

Maria quam haeren Sone teghen,
 Met vele medelijden groot,
 Eylaes geheel swert en blauw gheslegghen
 Soo sy hem leyden naer de doot,
 Siet eens dees Vrouwe, Moeder, weenen
 Als s' haeren Soon soo sagh verkleenen.

XI. Statie.***De hulpe van Simon Cyrenus.***

Hier heeft Simon Godt helpen draghen,
 Maer siet het was door Ioden dwanck,

Dien droeven wegh is te beklaghen
 Een-en-seventigh treden lanck,
 Om dat hy door dit vreet bedrijven,
 Onder sijn Cruys niet en soud' blijven.

XII. Statie.

Den tweeden val van Christus.

Godt valt weerom onder de voeten,
 Met het Cruys op sijn Heylich lijf,
 Niemand en wilt sijn pijn versoeten,
 De Beulen trecken hem te stijf,
 Veel Vrouwkens volgen hem al weenen,
 Waer af Veronica was eene.

XIII. Statie.

Spraecke met de Dochters van Jerusalem.

Veronica had medelijden,
 Sy wilde Godt behulpsaem zijn,
 Met een doeck loopt: hem ter zijden,
 Om af te drooghen sijn aenschijn,
 Valt hem te voet en vat sijn wanghen,
 s' Heeft sijn aenschijn daer in ontfanghen.

XIV. Statie.

Den lesten val van Christus onder het Cruys.

Als Godt den Bergh begon te raecken,
 Heel machteloos in lijf en ziel,
 Eer hy daer op heeft konnen raecken,
 Voor 't leest noch eens ter aerden viel,
 Door 't droevigh suchten en vermoeyen,
 Wierdt hy weer op een nieuw te bloeyen

XV. Statie.

De uyt-treckinghe der kleederen.

De Beulen dede Christus veel pijn,
 Trecken de kleederen van 't lijf,
 In plaets van iet tot medecijne,
 Laeven sijn dorst met vreet bedrijf,
 Sy doen hem wijn met galle dricken,
 Om sijn leven noch meer te krencken.

XVI. Statie.***Godt leyt op d'aerde genagelt aen 't Cruys.***

Siet eens hoe dat dese Tyrannen,
Den Sone Godts hebben doorwont,
Hem aen het Cruys hebben gespannen,
Daer niemant quaet in hem en vont,
s' Hebben sijn voeten ende handen,
Ghenagelt aen het Cruys met schanden,

XVII. Statie.***Christus wort aen het Cruys gehanghen.***

Hier hangt den grooten Godt vol waerde,
Beminder van ons Saligheyt,
Schepper van Hemel en van Aerde,
Die 't Hemelrijck ons heeft bereyt,
Door dese bitter doot te sterven,
Laet ons de Saligheydt verwerven.

XVIII. Statie.***De Begraffenisse Christi.***

Ioseph en Nicodemus weerdigh
Sint Ian en Maria vol rouw,
Begraefden Christus haest en weerdigh,
In een nieuw steenen Graf ghetrouw,
Den derden dagh is hy verresen,
Laet ons nu, menschen, blijde wesen.

Herders-gesangh oft Kers-Liedeken, ghesongen tot lof van den Mensch-gheworden Godt.***Op de wijze: 'k verfoey Leanders saet.***

WAer hoor ick desen klanck
En lieffelijcken sanck,
My dunckt 't is d' Enghels stem,
By 't arme Bethlehem,
'k Hoore singhen daer seer soet,
Iesus Koninck weest ghegroet,
O nieuw gheboren, Kint uytverkoren,
Komt verlost ons met uw' Bloet.

2. Iesus heeft peys en vred'
 Breyght ons saligheyt med'
 En het is Iesus wensch,
 Te lijden voor den mensch,
 Iesus onsen Opper-al Nu geboren in een Stal,
 En door sijn lijden komt ons bevrijden,
 En ontslaen van Adams val.

3. Iesus dat soete Kindt,
 Leyt in den kouden wint,
 En verre van 't gemak In een huys sonder dack
 Komt aenbidt den Grooten Vorst,
 Die leydt aen sijn Moeders Borst,
 Want 't is den meesten Van 's Hemels Geesten
 Die hier naer ons welvaert dorst.

4. Geluckigh nacht en uer,
 Als hy s' menschen Natuer
 By ons genomen heeft En ons sijn gratie gheeft,
 Komt aenbidt de Majesteyt,
 't Kint dat hier in doecken leydt,
 Comt wilt hem loven Die eens hier boven,
 Ons wilt gheven saligheydt.

5. Siet hoe 't hier al verkeert,
 Die Cribbe wordt verciert,
 Daer komt een groote schaer Van Engelen te gaer
 Die daer singhen al ghelijck,
 Lof zy Godt in ons musijck
 't Kint wort gepresen 't Schijnt daer te wesen,
 Gheen stal maer een Hemelrijck.

6. Ioseph troost Maria
 Daer altijdt vroegh en spa
 En d' Herders komen aen Met spijsse swaer gelaen,
 Eyers Boter Melck en Rijs
 Oock veel Suycker en kandijs
 Om 't Kindt te laven Comt elck seer brave
 Begiften dien Coninck wijs.

7. d' Herders maecken groot gheluyt
 Op Veelen, Harpen en Fluyt

Op instrumenten schoon, Spele voor Godts soon,
 Ider looft den Schepper daer,
 En den nacht is alsoo klaer,
 Door 't licht der sterre Siet m' alsoo verre,
 Al oft in den middagh waer.

8. De Coninghen uyt Oost.

Veel stercker als de post Reysen met s' Hemels ster
 Vijf hondert mijlen ver
 Brenghen Wierock, Myrrhe en Gout
 Offeren hier menigh sout
 Aen 't Kint verheven Dat hun kan gheven,
 'T goedt waer op de ziel vertrouwt.

9. Menschen op s' wereldts dal

Looft uwen Schepper al
 Komt doet hem offerhandt
 Met u ziel weerden pandt
 Waer hy voor ons sond' en boet
 Heeft ghestort sijn dierbaer Bloet
 Komt wilt hem kroonen Hy sal u loonen
 Naermaels met het eeuwich goedt.

***Ghedachten op den verghanckelijcken mensch, ofte Liedeken op het
 Kerck-hof der Gasthuysen. daer men gheen verschil en siet.***

Stemme: Hier ligh ick in dees ellende, &c.

Wilt ghy wat wonders gaen belijcken
 Gaet op 't Kerck-hof van 't Gast huys,
 Daer sult ghy vinden armen en rijcken
 Op hoopen ligghen by malkaer
 De boeren by de Edelmannen
 En het goedt volck by de Tyrannen.

2. Gaet vry en siet, maer wilt niet spotten
 Daer sult ghy vinden kleyn by groot
 Veel in hun graf noch liggen rotten
 Die zijn verslonden van de doot

Den botten die licht op den wijsen,
Den Ionghen by den ouden grijsen.

3. Den meester licht hier by sijn Knechten,
En den Soldaet by d' Offecier,
Die in den duel placht te vechten,
Die vint men by malkander hier,
De Christenen ligghen by Barbaren,
De Griecken by d' Egyptenaren.

4. Den Fransch licht by den Duyts begraven,
Den Portugies by den Moriaen,
De Spaegnaerts by de Turcksche slaven,
Den Sweed leyt by den Italiaen,
Soo zijn vergaen alle Gheslachten,
Veel vrome Ridders groot van krachten.

5. Soo iemant dese wilt aenschouwen,
Soo wijst my eens wie was een baes,
Welck is 't gheraemt van Man oft Vrouwe,
Sy zijn hier even rijck, eylaes,
Toont my hier wie den trommel roerde,
Wie was een Heer, oft een die Boerde,

6. Welck zijn sy die hooveerdigh waeren,
Of die hier leefden politijck,
Hun kracht die seyt in stof ghevaren,
Sy ligghen hier nu al ghelijck,
De wormen hebben hun door-beten,
Al 't vleesch van hunne beenders g' eten.

7. Wat waert gy eertijts door de beenen?
Hier in de werelt groot gheacht
Nu leyt ghy hier, t' is te beweenen,
Gheheel berooft van uwe macht
Die hier al kreegh wat hy begeerde,
Leyt nu vergaen in stof en aerde.

8. 'k Wil van de Ydelheyt my keeren,
Werelt, 'k verfoy uw' valsche pracht,
'k Wil aen de dorre beenders leeren,
Waer dat ick eens sal zijn ghebracht
Adieu werelt, 'k wil u verlaten,
En uwe pracht voor eeuwich haeten.

9. Spiegelt u hier aen Mans en Vrouwen,
 Die weynigh deughden hebt ghedaen,
 Wilt 's werelts Ydelheden schouwen,
 Peyst ghy in stof oock sult vergaen,
 'k Bid u en wilt met geen dooden spotten,
 Want al dat leeft moet rotten,

Nieuw Liedeken, waer in verhaelt wordt alle de schoone seldtsaemheden en Heyligdommen, die te sien zijn in de 7. Hooft Kercken binnen. de Pauselijcke Stadt Roomen, alles met grooten arbeyt ondersocht.

Op de wijze Onlanghs ginck ick spanceren, &c.

Wie reysen wilt of komen,
 Binnen de Stadt van Roomen,
 Hy moet voor niemant schroomen,
 Om Heylighdom te sienen,
 Hoort wat ick heb vernomen,
 Wanneer ick als den vroomen,
 Sonder my te beroemen,
 Ginck Iubile' verdienen,
 Als ick quam in de stadt,
 Al was ick moe en mat,
 'k vondt menigh weerden schat,
 En noch al boven dat,
 Veel schoone Huysen en Kercken,
 Sepultueren en Zercken
 Daer ick bleef staen op mercken,
 't Welck ick u sal bedien,
 Eer ghy hereynd' sult sien.

d'eerste Hooft-Kercke, genaemt S. Crucis.

Voor eerst ginck ick besoecken,
 De seven Kercke kloecke,
 'k Besagh die t'allen hoecken,
 Eerst de Kercke Sancta Crucis,

Daer vont ick schoone Boecken,
 En heylich dom in doecken
 'T welck ick ginck onder soecken
 Dat wonder schoon en raer is
 'k Sagh twee Naghelen daer
 Een stuck van 't Cruys seer swaer
 Daer Godt voor ons te gaer
 Sterft op den Bergh van Calvaer
 Oock de Tafel wilt weten
 Daer Godt heeft aen gheseten
 't Lest Avont-mael ge-eten
 Oock wat van 't Heyligh Bloet
 Vyt Christus wonden soet.

Nogh ginghen sy my thoonen
 Dry doorne seer schoone
 Vyt Christus doorne Croone
 Die hy had' op syn Hoofde
 Den Tijtel die Godts Sone
 Wanneer hy hongh ten-toone
 Aen 't Cruys selfs in persoone
 't Welck in oock wel gheloofde
 Hebreuws Griecks en Latijn
 Stont daer geschreven fijn
 Noch toonden sy aen mijn
 Voor wonderlijck te zijn
 Een penninck die sy brochten
 Daer Iudas voor verkochte
 Godt Sone soo my dochte
 'k Sagh Melck uyt Marias borst
 Tot hulp van Iesus dorst.

2. Hoof-kercke van SS. Sebastiaen en Fabiaen.

DAer nae ginck ick my keeren
 Naer den Tempel des Heeren
 Om meerder deught t' hanteren
 Buyten de Stadt van Roomen
 Die kan ick niet blameren
 Veel sondaers daer bekeeren

Sy is ghewijdt ter eeren,
 Sinte Sebastiaen de Vromen,
 Twee hondert vijftigh jaer,
 Hebben gerust aldaer,
 Petrus en Paulus klaer,
 Die stierven Martelaer,
 Er dat men vont beschreven,
 Of kost de kennis gheven,
 Waer sy waren ghebleven,
 't Marck in eenen steenen doer
 Als Godt ten hemel voer.

Derde Hooft kercke van S. Ian de Lateraen.

'k Stelde my op de baene,
 Om te besoecken gaene,
 De Kerck Sinte Ian Latranen,
 'k Vondt daer oock veel Relijcken,
 Sy toonden waer den Haene,
 Gheseten hadt, ick vermaene,
 Hoe Petrus storte traenen,
 Als hy van Godt wou wijcken,
 De hoofden zijn daer bewaert,
 Van Petrus soo vermaert,
 En Paulus onvervaert,
 Den Kock van Sinte Steven,
 Is daer bebloeyt ghebleven,
 Alsoo men vont beschreven,
 De Arcke des Verbonts,
 Wierdt oock ghetoont aen ons.

Vierde Hooft-Kercke van S. Laurentius.

Ick ginck sonder vertraeghen,
 s' Morghens naer vijf gheslaghen,
 Naer de Hooft kercke vraghen
 Van Sinte Lauwrens verheven,
 Alwaer ick met behaeghen,
 De Relijcken sagh draghen,

Van Priesters oudt van daghen,
't Lichaem van Sinte Steven,
Den rooster sagh ick aen,
Waer op dat wiert gebraen,
Sinte Laureys wilt verstaen,
Veel Pelgrims die daer gaen,
Komen van alle wijcken,
Den grooten steen bekijcken,
Daer 't Lichaem op moest strijcken,
Als het ghebraden was,
Van het Heydens Beulen ras.

De vijfde hooft kercke van Maria Major.

D'Italianen met vrede
Leyden my door de Stede,
Om te besoecken mede,
De Kerck van ons Lie-vrouwe,
Ick ben daer in getreden,
En dat om met goed' zeden,
Te storten mijn Gebeden,
En dat werck te aenschouwen,
De Krib daer onsen Heere,
Lagh in sijn Menschheyt teere,
De windel doecks en meer,
Daer Godt in weende seer,
Die zijn, naer hun verkonden,
Vyt Bethleem daer gesonden,
Die sy de Pausen sonden,
Dan ginck ick met verblien,
d' Heylige Poorte sien.

De sesde Hooft-Kercke van S. Paulus by Ostis

'k EN kan u niet verklaren,
Noch qualijck openbaren,
Hoe veel Marbel pilaren,
In dees Kerck wordt bevonden,
Veel Priesters en dienaeren,
Die dese Kerck bewaren,

Die oock gheen moeyt en sparen,
 Doen dienst ten allen stonden,
 Sy lieten aen dees Lie,
 Een yseren keten sien,
 En ginghen ons bedien,
 Het welck wel magh gheschien,
 Daer Sinte paulus langhe,
 Med' was ghebonden stranghe,
 Wanner hy was ghevanghen,
 Men toont een water plas,
 Daer Godt ghedoopt in was.

De sevenste Hooft-Kercke van S. Peeter.

*I*N Sinte Peeters Kercke,
 Zijn veel Pilaers en Zercken,
 In Ghebouwen en Wercken,
 Gaet d' ander al te boven,
 Als ick dit wel bemercke,
 Godt moet hun Rijckdom stercken,
 Den Paus met al sijn Clercken,
 Gaen Godt den Heer daer loven,
 Want desen Tempel rijck,
 Gheciert seer treffelijck,
 Die overtreft publijck,
 Gheheel het Christen rijck,
 Paulus en Peter brave,
 Zijn beyde daer begrave,
 Hun Lichaem is noch gaeve,
 Den doeck sagh ick hier na,
 Van Sinte Veronica.
*H*Oort my noch voordr spreken,
 Men siet daer alle weken,
 De Spies die wert gesteken,
 In Godts Heylighe Zyde,
 Die 't dierbaer Bloedt ded' leken,
 Ghelijck een water-beke,
 Alsoo 't ons is ghebleken,
 In Iesus bitter Lijden,

Een Teurck die was bekeert,
 Heeft die den Paus vereert,
 Innocentius hoogh gheleert,
 Den achsten niet blammeert,
 Oyt Roomen van geboorte,
 'k Sagh daer van alle soorten,
 En oock de Heylighe Poorte,
 Die wort gheopenbaert maer,
 Eens het vijf-en twintigh jaer.

Het kostelijck Paleys van den Paus.

DAn lieten sy aenschouwen,
 Voor mannen ende Vrouwen,
 Seer wonder schoon ghebouwen,
 Het Konstigh Paleys der Pausen,
 Van Marbel-steen ghehouwen,
 Waer op men magh betrouwen,
 Rust het ghewelf en Schouwen,
 Thoren, Ghevels en Gausen,
 By Sinte Peeters Kerck,
 Daer staet dit konstigh werck,
 Het werck is ghebouwt seer sterck,
 Menigh Pilaer en Zerck,
 Dry Thorens in een reke,
 Daer niet kan aen ghebreken,
 Een schoon Bibliotheke,
 Camers en Galderien,
 Heb ick daer oock ghesien.
 'k HEb dit ghemaect waerachtig,
 Ter eere van Godt Almachtigh,
 En sijne Moeder krachtigh,
 Maria Maghet schoone,
 Weest hier in al aendachtigh,
 En leeft altijd eendrachtigh,
 Aenroept den Heere klachtigh,
 En de hooghste dry Persoonen,
 Seventhien hondert een,
 Quam dit in het ghemeen,

Voor jonck oudt, groot en kleyn,
 Vyt hert en jonste reyn,
 Ick sweir het op mijn leven,
 De Stadt is soo ghebleven,
 Soo ghy het hier vint beschreven,
 Neemt al dit Liedt in danck,
 Al val het wat te lanck.

Liedeken op de lanck-durige Eeuwigheyt.

Stemme: Geeft my te drincken na mijnen dorst.

Wanneer ick over peysen gaen,
 De Eeuwigheyt, dan moet ick suchten,
 Van al het quaet, voor my ghedaen,
 'k En weet hoe hoe d' eeuwigheyt ontvluchten,
 Waerom dat ick soo dickwils duchten,
 Door dese zee vol bitterheyt,
 Sy doet vergaen al mijn ghenuchten,
 Wanneer ick denck op d' eeuwigheyt.

2. O eynde sonder eynde! ghy doet,
 Eylaes verkorten mijn jonck leven,
 Als ick u over dencken moet,
 Mijn Ziel en lijf begint te beven,
 'k En weet wat loon ghy sult gheven,
 Daerom dient wel van my beschreyt,
 De sonden al, door my bedreven,
 Ick schrick voor die langh eeuwigheyt.

3. Ghy zijt, o Eeuwigheyt een Hel,
 Door uw' schrickighe langhe tyden,
 Eeuwich qualijck oft eeuwich wel,
 Of voor eeuwich te moeten lijden,
 Wel wie sou hem daer in verblijden,
 Als ick denck op haer strengigheyt,
 Mijn blyschap stel ick al ter zijden,
 Ick schroom voor u, o Eeuwigheyt,

4. Ghy zijt een Tijd, al sonder tijdt,
 Gheen tijdt en zijt ghy van dusent jaren,
 Als ick ghedenck wie ghy zijt,

Ick moet leven in groot beswaren,
 'k En weet niet waer mijn ziel sal vaeren,
 Daerom uw sonden al beschreyt,
 Wilt in uw' tijdt deughden vergaren,
 Aen een half uer hanght d' Eeuwigheyt

5. Wie kan in d' Eeuwigheyt.

Of wel dat woort met vreugt aenhooren,
 Wie kan dien tijdt ten eynde sien
 Niemand van die oyt sijn geboren,
 Daerom en laet gheen tijdt verloren,
 Om te winnen de saligheyt,
 Op dat ghy van Godt wordt verkoren,
 En dat voor in der Eeuwigheyt.

6. O tijt! o kostelijcken tijdt!

O langh tijdt: ghy doet my treuren,
 Die snellijck vlieght, en henen rijdt,
 O tijdt die eeuwelijck sal dueren,
 'k En weet niet wat my sal gebeuren,
 Als mijn Ziel uyt het lichaem scheyt,
 Dan sal ick moeten besueren,
 Misschien voor in der Eeuwigheyt.

7. Menschen neemt uwen tijt wel waer,

Leght uwe sonden af met sorghen,
 Op dat ghy't niet beklaeght hier naer,
 Laet af dat segghen, morghen, morghen,
 Wie weet of Godt u noch sal borghen,
 Want, 't waere dan te laet beschreyt,
 Als satan soud' uw' Ziel verworghen,
 In de hel voor in der Eeuwigheyt.

8. Ghy moet, mensch, tot u behoedt,

Van uwen morghen, heden maecken,
 Wilt ghy ghenieten 't eeuwigh goedt,
 En tot d' Hemelsche Glorie raecken,
 Wilt altijd in Godts liefde blaecken,
 Leght uwe sonden af al ghelijck,
 Op dat gy t' samen mooght gheraecken,
 By Godt in het schoon Hemelrijck.

***Liedeken tot verheffinghe van Godts wonder wercken, van sijn
Heylighen, en den deughtrijcken mensch die na Godts gebodt leeft***

Stemme: O Menschen, die wenschen, naer, &c.

KOmt heden, getreden, Aenhoort mijn vermaen,
Dat ick speure, In Schrifture,
Hebben vinden staen, Wat Godt gheven,
Sal naer 't leven, 't Menschen gheslacht,
Voor hun deugden, 't Hemels vreugden,
Die zijn weert gheacht.

2. Naer 't lijden Verblijden, Sullen wy te saem
s' Werelts saecken, Boosheyte staecken,
't Is Godt aenghenaem, Knien en ooghen,
Neder booghen, Voor Godts Majesteit,
Die hier lijden, Sal verblijden, In der eeuwigheit.

3. Hoe schoone, Een Troone, Heeft daer Maria,
Godts Moeder, ons behoeder,
Blijft sy vroegh en spa wilt eens drincken,
Hoe klaer blinckend', De martelaers zijn,
In Godts Rijcke al ghelijcke,
Leven sonder pijn.

4. Hooft soete, Tot boete, Dat gaf Barbara,
Tot offerhanden, Al haer Tanden, Appolonia
Elck moet weten, Niet vergeten,
Dat Sinte Lauw'reys, Hem liedt branden,
Door dees daeden, Is hy s' Hemels Prins.

5. Hoe lustigh, gherustigh, Is 't in Hemelrijck.
d' Enghels loven, Godt hier boven,
Singhen soet musyck, 't waer te wenschen,
Dat wy menschen, Deden neerstigheit,
Wel te leven, Godt sou gheven,
Ons de saligheydt.

6. Laet prachten, En drachten,
Nu en 't allen tijdt, Mans en Vrouwen,

Wilt aenschouwen, Godt ghebenedijt,
 Leeft in vreughden, Doet veel deugden,
 Hier op 's werelts dal Ghy sult woonen,
 Met een Troone, By den Opper al.

Geestelijcke Samen Spraeck tusschen de Doot ende het leven van den Mensch, af-gebeelt volgens den onghestadigen loop des werelts.

Stemme: Liefste Rosalinde, waerom weende ghy

De Doodt.

Menschen, hoe peyst gy soo weynig tijt op my
 Ick kom u nochtans hoe langhs hoe nader by
 Als ghy minst sult peysen, 'k maey u leven af,
 'k sal u smijten, sonder krijten, In het graf.

Den Mensch.

'k Ben te jonck van jaren, daer en is geen noot,
 Godt sal my bewaren van uw' droeve doot,
 Ick en gheef om al uw' dreygementen niet,
 Door uw' commen, Niet te komen, In 't verdriet.

De Doodt.

O ghy botten mensch maeckt u van sonden quyt.
 Noteert alle daghen soo kort uwen tijdt,
 Iae all' uren, ooghenblikken, en moment,
 Komt ghy te sterven, 't Leven derven, in 't ellent.

Den Mensch.

Ick en ben van al uw' dreygen niet vervaert,
 Want ick ben op heden nieuwelijcks gepaert,
 'k Peys op de wellusten, van mijn jonghe Bruyt,
 De wijn g'lasen wil ick blasen suyver uyt.

De Doodt.

Gedenckt dat ick eertijts heb gheweest als gy,
 En dat uwen tijdt oock by naer is voor by,
 Peyst dat ghij misschien haest wesen sult als ick,
 Doet uw' beste, Denckt den lesten, oogenblick.

Den Mensch.

Bleecke doot gy maeckt mijn leden heel ontstelt,
 'k Vrees van u te wesen haest ter neer ghevelt,
 Want ick ben noch maer in 't fleur van mijne tijt,
 Wilt my sparen, en bewaren, Gheeft respijt.

De Dood.

Mensch bidt dog aen Godt dat hy u leven spaert.
 Op dat ghy voor t' sterven vele deugt vergaert,
 Is 't dat ghy sult hebben veel goet werck ghedaen,
 Voor u deugden, s' Hemels vreugde , sult g' ontfaent.

Den Mensch.

Doodt ick ben genegen, tot mijn Heer en Godt,
 Maer eylaes ick ben soo traegh tot sijn gebodt,
 Als ick bidden wil mijn sinnen zijn verstroyt,
 Mijn conscientie, die maeckt mentie, s' Is beroeyt

De Doodt.

Haest u om deugt te doen, want uwen tijt is kort
 Siet dat gy van mij oock niet verrast en wort,
 Want om Godt te bidden 't waere dan te laet,
 Daerom menschen, die deugt wensen, doet mijn raet.

Den Mensch.

O doot, ghy moet immers wesen steke blent,
 Dat g' hier op de werelt schat noch gelt en kent
 Dat gy my liet leven, 'k Gaffet u genoegh,
 Wilt my sparen, En bewaren, 't Is doch vroeg.

De Doodt.

Boosen mensch laet staen doch al uw' sotterny,
 En wilt bereyden om te gaen met my,
 Ghy en heb maer ses of seven ur' meer tijdt,
 Maeckt van stonden, Uwe sonden, U al quyt.

Den Mensch.

Graege doot, ach is'er voor my gheen genael'
 Laet my eens een Biechte doen van al mijn quael,
 Laet my noch wat leven, ick sal afstant doen,
 Ga tot scheyden, My bereyden, Godt versoen.

De Doodt.

Meent ghy langher te leven, ghy zijt wel gemist,
 Waerom hebt ghy uwen schoonen tijdt verquist,
 Om te nemen uw wellusten en plaisier
 Ghy moet sterven, En gaen swerven, in het vier.

Den Mensch.

Moet ick sterven, is het nu met my ghedaen?
 Goeden Godt wilt doch mijn arme Ziel ontfaen,
 Menschen spiegelt u hier aen neemt den tijt wel waer
 Wilt doch schromen, Van te komen In misbaer.

***Geestelijck Liedeken, tot lof van de Alder-heylygste Maghet en Moeder
 Godts Maria.***

Op de Wijse: 'k Verfoey Leanders zaet.

WEest gegroet Maria, vol van liefd en gena,
 'k Groet u met eer en lof,
 Princes van s Hemels Hof,
 O ghy noyt volprezen Maeght,
 Die de hooghe Croone draeght,
 'k Moet u beminnen, Met hert en sinnen,
 Die voor ons ghenade vraeght.

2. Maria soete Vrouw Schoon hemelsch karssou
 Klaer Son van 'themelrijck Bidt voor ons al gelijk
 Dat wy moghen zijn verheught,
 By u in het Hemels vreught,
 Wilt dogh bewaeren, Voor uwe dienaren,
 Elck een plaetse door uw deught.

3. O Vrouw, die met uw Borst,
 Ghelaeft hebt Iesus dorst,
 'k Moet loven uw persoon,
 Princes van 's Hemels Throon
 O Maria goedertier Reyckt dogh met u Schapelier
 d' Onnoosele Zielen, die eylaes vielen,
 Helpt hun uyt het Vaghevier.

4. O Maria Princes en sondaren troosters,
 Den toevlucht in den noodt,

Helpt ons uyt lijden groot,
 Bewaert ons van Satans macht,
 Dat wy niet worden versmacht,
 In grove sonden, die de Ziel wonden,
 Bewaert ons door uw' kracht.

5. Naest Godt den Opper-heer,
 Verlaet ons nimmermeer, Wy bidden om genae,
 De sondaers dogh by staet,
 Maeckt voor ons een plaets bereyt,
 By u en Godts Majesteyt,
 Een plaets hier boven, om u te loven,
 Hier naer in der Eeuwigheyt.

***Liedeken tot uyt breydinge van den Lof en weerdigheyt der Seven
 Heylighe Sacramenten.***

Stemme: troost mijn alder liefste verkoren.

CHristene menschen al die leven,
 Siet eens wat Godt ons heeft gegeven,
 Tot troost en hulp in onsen noodt,
 De seven Sacramenten groot,
 Die ons bevrijden, van druck en lijden,
 En oock van de eeuwige doodt.

2. Door 't heyligh Doopsel hoogh ghepresen,
 Soo moeten wy Godts kinderen wesen,
 Van d' Erf-sonden bevrijt voor eerst,
 Den Priester doopt s' al minst en meest,
 Op ons Lichaeme, Seght in den Naeme,
 Des Vaders, Soons en s' Heylighe Geest

3. Het Vormsel dient ons tot verstercken,
 Van ziel en lijf, en goede wercken,
 Den Bisschop leght op 't hoofd sijn hant.
 En spreekt die reden seer krachtigh want,
 Dit bediet lijden, kaeck-smeets ter zijden,
 Geeft ons den Bisschop met verstant.

4. Het Heyligh Sacrament waerachtigh,
 Dat komt ons maecken al indachtigh,

Dat Christus selfs daer is present,
 Al schijnt'er broot en wijn ontrent,
 Godt is in 't leven, Soo 't wort beschreven,
 In 't Heyligh weerdigh Sacrament.

5. De Biecht gheneest de zielens wonden,
 Als den Priester vergheeft de sonden,
 Want kent ghy schult, hebt ghy misdaen,
 Den Priester Godts kan u ontslaen,
 Voor alle sonden, Wordt men ontbonden,
 Door die oprecht te Biechten gaen.

6. d' Heyligh Olie die komt ter baeten,
 De siecke menschen die zijn verlaeten,
 Van alle Christenen op der aerdt
 't Versterckt de ziel en 't lichaem bewaert
 Van duyvels listen, Dat veel dat wisten,
 s' En souden wesen noyt verbaert.

7. Priesterschap dat moet men eeren,
 Sy doen 't Broodt in 't Vleesch Christi keeren,
 En van den Paus daer toe ghewyt:
 Aensiet dan hun hoogh-weerdigheyt,
 Want sy ons leyden, Sonder te beyden,
 Naer de Eeuwige saligheyt.

8. Het Houwelijck is weert ghepresen,
 Het doet Godts Kercke stercker wesen,
 Het doet het al in eeren gheschien,
 d' Onkuysheyt siet men daer af vlien,
 Wilt sonder schouwen, In eeren trouwen,
 Ghy sult met Godt hier naer verblijen.

***Liedeken op de kortheyt van den tijdt, en het menschen leven, om sigh
 van 't quaet tot deught te begeven:***

Op de wijze van Ratten en Muysen, doen men verhuysen, &c.

KEnt dogh u selven, lieve menschen,
 Die rechte Christene zielen zijn,
 Wilt al naer 't eeuwich leven wenschen,

Peyst op verdriet, droefheyten en pijn,
 Van stof en aerde, Ghemaect onweerde
 Zijt ghy en moet daer in vergaen,
 Daerom leert sterven, Ghy moet bederven,
 Als u de doot sal komen aen.

2. Wilt op den korten tijdt wel peysen,
 Hoe dat de doot u volghen gaet,
 Naer d' Eeuwigheydt soo moet men reysen,
 Wilt dogh wel leven t' uwer baet,
 Menschen wilt sorgghen, G' en hebt geen morgen
 Ten zy dat Godt u dien verleent,
 Daerom sondaren, Laet boosheyten vaeren,
 En al uw' sondigh quaet beweent.

3. Maer die in groote sonden leven,
 En van sijn quaedt gheen afstandt doet,
 Sal moeten en voor Godts Oordeel beven,
 Ach mensch denckt ghy eens sterven moet,
 Mijdt van u sonden, Die de ziel wonden,
 Leght t' samen al uw' boosheyten af,
 Doet charitate, Want 't is laete,
 Wanneer uw' lichaem rot in 't graf.

4. O mensch wilt rijpelijck bemercken,
 Wat dat ghy met u draghen sult,
 De aelmoessen en goeden wercken,
 Sullen betaelen uwe schult,
 Als ghy met eeren, Sult compareren,
 Al voor den Rechter stoel van Godt,
 Sondaers wilt beven Betert uw' leven,
 En onderhouwt wel sijn ghebodt.

5. wilt op de Eeuwigheyten oock letten,
 Peyst Eeuwigh, Eeuwigh 't is soo lanck,
 Biecht doet in goeden staet u setten,
 Eer ghy te bedd' light sieck oft cranck,
 De spraek benomen. 't Is om te schroomen,
 Woordt men dickwijls in korten tydt,
 Daerom wilt sorgghen, Beydt nu tot morghen,
 Maeckt u van sonden quyt.

6. Want het ghebuert schier alle daghen,
 Dat men hoort en voor ooghen siet
 Datter volck wordt naer 't graf ghedraghen,
 Daerom sondaers de boosheydt vliedt,
 Peyst op u sterven, wilt g' eens verwerven,
 Hier naer voor eeuwigh t' Hemelrijck,
 Neemt doch couragy, 't Is pelgrimagy,
 Dat wy hier doen alle ghelijck.

7. Wel aen dan menschen, wilt hier leeren
 Hoe dat ghy u bereyden moet,
 Om van de sonden te bekeeren,
 En te verkrijghen 't eeuwigh goedt,
 Sorght doch in tijden, Wilt g' eens verblijden,
 Met Godt voor in der eeuwigheydt,
 Wilt hier wel leven, Godt sal u gheven,
 Hier naer d' Eeuwige saligheyt.

***Geestelijcke Samen Spraecke tusschen de Ziele ende het Lichaem,
 rakende het menschen leven.***

Stemme: Hoe ligh ick hier in dees ellenden.

De Ziele spreekt.

WErelt, ghy doet mijn lichaem dolen,
 En den Duyvel met sijn ghewelt,
 Die heeft hem sijn jonck hert gestolen
 Het vlees dat maeckt hem gheel ontstelt
 Dry vyanden die my bestrijden,
 Brengen mijn arme Ziel in 't lijden.

Het Lichaem. O Ziel! wat wilt gy daerom klage
 Ick leve naer mijn hert en lust,
 'k Ben noch in fleur van mijne daghen,
 Ick bid u laet my doch met rust,
 'k Wil nu met vreughden domineeren,
 Als ick oudt ben 'k sal my bekeeren

De Ziele. Lichaem, en steunt niet op u krachten,
 Noch op uw jonge leven vroom
 Wilt de werelt en vleesch verachten,

Vw' leven is maer als een droom
 Daerom ghedenckt dog op u sterven
 Wilt ghy het Hemelrijck verwerven.

Het Lichaem. O Ziel ick leve naer de werelt,
 Ick ben soo rijck van gelt en goet
 Met sijn gesteenten heel beperelt
 Het vleesch ick oock hanteren moet
 Dat doet mijn sterf dagh heel vergeten
 Als ick ben in den wijn gheseten.

De Ziele. Lichaem kan soo daerom niet treuren,
 Mocht ick sterven ghelijck als ghy
 Maer eylaes ick moet eens seer besueren
 Vw' onkuysheyt en brassery
 Voor Godts rechtveerdigh Oordeel beven
 En strenghe rekeninghe gheven.

Het Lichaem. O Ziele komt gy dus te sorgen,
 Stelt u gherust daer is gheen noodt
 'k Hoop Godt my langhen tijdt sal borghen
 'k En heb gheen vreesse voor de doodt
 Want ick ben maer dertigh jaeren.
 Godt sal my langhen tijdt noch spaeren.

De Ziele. Ach Lichaem wilt my excuseren
 Want ghy niet een ure seker en zijt
 Sa ras, wilt u tot Godt bekeeren
 Want t'is maer eenen korten tijdt
 Men siet het daghelijcks gheschieden.
 Sterven meer jonck als oude lieden

Het Lichaem O Ziel! weet ghy dat van te voren
 Ghy meught wel sorghen voor ons twee
 Of anders zijn wij beyd' verloren
 Als wy lied' van malkander scheen
 Ick wil nu afstand doen van sonden,
 Die u mijn arme Ziel, doorwonden.

De Ziele. Ach lichaem! wilt doch voor my sorgen,
 En van uw' sonden af stant doet
 Misschien en hebt ghy gheenen morghen
 Daerom valt uwen Godt te voet

Ghy hebt noch tijdt om troost te verwerven
Maer is te laet ghy moet sterven.

Het Lichaem. Hoe kan ick op de doodt kist dencken
De wereltd thoont my vrolijkheyt,
Soo moet ick mijn jonck leven krencken,
Natuere die is tot 't vlees bereyt,
'k En weet nu niet wat gaen beginnen,
Ick doot in mijn verstant, en sinnen.

De Ziele. Lichaem wilt niet de werelt spotten,
Veracht haer prachten en cieraet,
Vw' vleesch moet in de aerde rotten,
Daerom uw' voose sonden laet,
Denckt naer de doodt hoe dat de wormen,
Vw' vleesch en bloedt sullen bestormen

Het Lichaem. Sult gy hier namaels moeten lijden,
Als ick eens moet vergaen in slijck,
'k Stel de wereltd en 't vleesch ter zijden,
'k Trachte naer Godt en 't Hemelrijck,
'k Wil my tot de deught begeven,
Godt sal u jonnen 't eeuwich leven.

Andere Samen-spraecken tusschen Christus ende den Sondaer.

Op de wijze van Ionas oft: Daer ick lagh en sliiep in 't groen,

Christus.

SUlt ghy noch langh versmaeden,
Sondigh mensch, mijn ghebodt,
Al mijn wercken en daeden,
't Schijnt gy noch daer met spot,
'k Bid u en zijt niet meer soo sot,
Kiest een goedt lodt, Bekeert u tot
Mijn en aenbidt den Heere uwen Godt.

Den Sondaer. Mijn alder soetsten Heere,
'k Heb uwe stem ghehoort.
'k Wil my tot u bekeeren,
'k Bid u niet en verstoort,

'k Wil doen naer uw Goddelijck woort,
 Alsoo 't behoort, 'k Gaen daer med' voort
 Ach goeden Iesus 'k ben met u d'accoort.

Christus. Sondaer 'k sien aen uw' wercken,
 Dat ghy mijn weth versmaet,
 Als gy komt in de Kercke,
 G' en volght niet mijnen raet,
 'k Bid u van sonden dogh op staet,
 Eer 't is te laet, Te Biechten gaet,
 Hoe langh sult ghy volherden in uw' quaet.

Den sondaer. O Iesu ick wil leven,
 Naer uwen wille soet,
 g' Hebt ten besten ghegeven,
 Vw' Lichaem ende Bloedt,
 Voor my siet wat de Liefde doet,
 'k Val u te voet, Met diep ootmoet,
 Ach soeten Iesus weest van my gegroet.

Christus Sondaer ghedenckt mijn Lijden,
 En al mijn arbeyt,
 Wilt g' eens met my verblijden,
 Voor in der eeuwigheyt,
 Om my te dienen zy bereyt,
 Met neerstigheyt, Weent en beschreyt,
 Vw' sonden, en soeckt uw' saligheyt.

Den sondaer. O schoonheyt boven maeten,
 Ick heb gheweest versteent,
 Iesus komt my ter baeten,
 V eens met my vereent,
 'k en heb het noyt soo ghemeent,
 Dit dient beweent, Dat g'u verkleent,
 Mijn arm sondaer noch den tijdt verleent.

Christus. Sondaer 'k kom u vermaenen,
 My eens uw' liefde thoont,
 'k Heb gestort soo veel traenen,
 Siet dat ghy my beloont,
 Wilt ghy hier naermaels zijn ghekroont,

My Liefde thoont, En verschoont,
O mensch staet op die noch in sonden woont.

Den Sondaer: O Iesus goeden Vader,
Toont my uw' soet aenschijn,
Verlost ons allegader,
Van Satans boos fenijn,
Door al u Lijden, Doodt en pijn,
Ontfermt u mijn, 't Quaet groot en kleyn,
Is my seer leedt wilt my ghenadigh zijn.

Christus. Sondaer ick staen verslaghen,
't Schijnt ghy den wegh wel weet,
Kan ick u niet beweghen,
Aensiet mijn purper kleet,
En al de pijn die ick leet,
Mijn bloet en sweet, Mijn koud' en heet,
Sondaer bekeert, en zijt niet soo vreet.

Den Sondaer: Verlost my van den quaden,
Door al uw' pijn swaer,
Vergeeft, Heer mijn misdaden,
Daerom en bid ick maer,
'k Maecke van rouw soo groot misbaer,
Iesus mijn Vaer, Vergeeft voorwaer,
Mijn groote en kleine sonden allegaer.

Christus. Die zijn u al vergheven,
Behoudens dat ghy niet,
Weer keert tot een quaet leven,
Daerom wel voor u siet,
Dat ghy voortaan de sonden vliet,
Hooft mijn bediet, Hier in verschiet,
Of anders sult ghy raecken in 't verdriet.

Den Sondaer: 'k Bedanck u goeden Heer,
'k Geeft u hier op mijn handt,
'k Wil volghen uwe leere,
Altijdt met goetd verstant,
'k Schenck u mijn Ziel in weerden pant,
Doet my bystant, Keert den vyant,
Van my, tot ick zijn in u Vaderlant.

Andere Samen sprake tusschen de deught en eenen gedebaucheerden Jonghman, die de wellusten. soo verre getrocken heeft, dat sy onmogelijk haer verlaeten kan.

Stemme: Lief aenhoort mijn klachten, &c.

WEl vrient waer zijn uw' sinnen,
 't Schijnt dat my g'heel verlaet,
 'k Bid u wilt u versinnen,
 En volght wijse lieden raet,
 Ghy zijt soo flauw van gheest,
 Ghy leeft hier als een beest,
 Paert met my, 'k ben de Deught,
 Wilt ghy eens zijn verheught,
 Ofte wel met Godt verblijden,
 Hier naer in s' Hemels vreught.

Jonghman. 'k En wil met u niet paren,
 Deught het is noch al te vroegh,
 'k Ben veel te jonck van jaeren,
 Als ick out ben, 't is tijt ghenoegh,
 'k Sit hier in Bachus tent,
 'k denck op gheen torment,
 Ick maecke goede cier,
 Met vreughden by het vier,
 Met mijne Medebroeders,
 'k Drincke lustigh wijn en bier.

Deught. Verlaet al de Confraters,
 Die tot deughden zijn soo slap,
 Gaet by d'Eerweerde Paters,
 Kiest voor u een Monicks Cap,
 Jonghman hout u dogh stil,
 En doet naer mijnen: wil,
 Wilt g'hebben lof en danck,
 Blijft by de lust niet lanck,
 Eer ghy raeckt in 't verseeren,
 Door uw' lekker spijs en dranck,

Ionghman. Gheen Pater kan ick wesen,
 'k Hebbe lust tot een Godin,
 Die my wel kan genesen,
 Met de wercken van de min,
 Ick kiese voor mijn paert,
 En kaert of Tick tack-bart
 En voor een Paters vol,
 Of bidden in een hol,
 Kies ick kroegh of Taveren,
 En ick drincke my eens vol

Deught. Ionghman hoort naer mijn reden,
 Maeckt u tot de deught bereyt,
 Laet af de sottigheden,
 En al' s' werelts ydelheyt,
 Doet dogh naer mijnen raedt,
 Het sal u wesen baet,
 Schouwt den vrolijcken dis,
 Van veel wijn, vleesch, en vis,
 Want ick segh 't sober leven,
 Den mensche seer saligh is.

Ionghman. Neen deught hier dient ghebleven,
 Desen bras staet my wel aen,
 'k Segh dat ick strenger leve,
 Als die met hayren kleeren gaen,
 Mijn Penitentie is goet,
 Drincken in overvloet,
 Alle daghen droncken of sat,
 En met den beck in 't nat,
 Altijt suppen en smooren!
 Deught, wat strenghe Ordre is dat.

Deught. Gy sult het wel beklaghen,
 Alle uw' baldadigheyt,
 Als u den tijdt sal jaeghen,
 Naer de langhe Eeuwigheyt,
 Als ghy sult wesen dootd,
 Vw' Ziel in anghst en nootd,
 Ionghman doet naer mijn raet,

Het sal u wesen baet,
Te laet sult ghy 't beklaeghen,
Als ghy voor het Oordeel staet.

Jonghman. Ick drinck een dobbel bacxken,
Smorgens voor de quade locht,
Naer dien wort my een pacxken,
Van den besten snuyf ghebrocht,
Naer middagh drinck ick Thee,
Of wel een pintjen Mee,
Naer dien een glaesjen wijn,
Dat dient voor Medecijn,
Magh dit maer blijven dueren,
Soberheydt dunckt my gheen pijn.

Deught. Jonghman wilt u bekeeren,
Denckt op uwen lesten snick,
Die ghy eens moet passeren,
Hebt van 't quaedt doch eenen schick,
Denckt op den lesten endt,
En op het hels serpent,
Die voor u heeft bereyt,
Een kuyl vol bitterheydt,
Daer ghy sult moeten branden,
Misschien in der eeuwigheydt.

Jonghman. 'k En heb geen apparentie,
Van d'hel oft Vaghevier,
Want 'k gaen door penitentie,
Naer den Hemel recht van hier,
Ick sterf daer op gherust,
Ick paere met de lust,
Mackerkens volgh my naer,
Want t'is seker en waer,
Dat wy met soo te leven,
Naer den Hemel gaen te gaer.

*Soo spreckt de wanhoop, maer een rechte Christen ziele
En laet haer van dees beest soo haestig niet vernielen,
Maer tragt na al haer quaet, het welck sy heeft begaen
Te doen als Madaleen en Petrus heeft gedaen*

***Nieuw Gheestelijck Liedeken dienende om de godtvruchtighe Zielen
dickwils op te wecken tot de deught, waer in begrepen zijn de vier
uyttersten van den mensch.***

Stemme: Gheeft my te drincken na mijnen dorst,

Ryst uyt den slaep der sonden swaer,
Die in boosheyt langh hebt gheslapen,
Aenbidt den goeden Godt te gaer,
Die Hemel en aerd' heeft gheschapen,
Roept Godt aen als ghetrouwe knapen,
Doet afstandt van uw' sonden quaedt,
Eer u de Doodt eens komt betrappen
Want het sou wesen dan te laet.

2. Heden leven morghen doot,
Wilt dees woorden wel grondeeren,
Peyst daer op t'is wijsheydt groot,
Wilt u van sonden al bekeeren,
Roept dickwils aen den heer der Heeren,
Want 't leven is hier korten tijdt,
Soeckt uwe deughden te vermeeren,
Wilt ghy met Godt eens zijn verblijdt.

3. Want onsen tijdt noyt stil en staet,
Aenroept dickwils uw' Hemels Vader,
Weet uwen tijdt noyt stil en staet,
De doot die komt altijdt naerder,
Daerom leeft wel hier allegader,
Denckt op de doot soo wreet en straf,
En als den strijdt u valt wat swaerder,
Peyst al dat leeft moet eens in 't graf.

4. Peyst dit oock die het ghelt en goet,
Van d'armen in uw kiste sparen,
Weet dat het hier al blijven moet,
Als u de doot eens komt bewaeren,
Ghedenckt waer dat uw' Ziel sal vaeren,

Als sy uyt dese werelt scheidt
 Vw' lichaem sal hoort mijn verklaren,
 Waer hebben een wit lijnen kleet.

5. Wie dat het zy schamel oft rijck,
 Ghy moet naer 't graf worden ghedragen,
 Daerom bemerkct dit al ghelijck,
 Bidt Godt voor uw' verdiende plaeghen,
 Peyst dat oock korten uwe daghen,
 En dat misschien ghy morghen sult,
 De pijn der hel moeten verdraghen,
 Om te betalen uwe schuldt.

6. Peyst op de dootd al wie ghy zijt,
 Houdt het Oordeel in uw' ghedachten,
 En oock op uwen korten tijdt,
 Wilt voor de pijn der hel u wachten,
 Wilt naer d'Hemelsche glory trachten,
 Denckt op de vier Vyttersten al,
 Altijdt by daghen en by nachten,
 Godt u van pijn bevrijden sal.

7. Versmaet den rijckdom en al 't goet,
 Die op het s'werelts dal noch leven,
 Bidt dat Godt en sijn Moeder soet,
 Al uwe sonden wilt vergheven,
 Die ghy vol boosheydt hebt bedreven,
 Wilt doch van sonden al af staen,
 En doet al soo hier wort beschreven,
 Ghy sult daer glory voor ontfaen.

8. Wel aen Christenen voor het lest,
 Tracht altijdt naer de deughtsaemheden,
 Om wel te sterven doet uw' best,
 En leeft met Godt altijdt in vrede,
 Ionckheydt doet al uw' neerstigheden,
 Om te bekomen 't Hemelrijck,
 'k Wensch die van 't Lant en in de steden,
 d'eeuwighe Saligheydt ghelijck.

Geestelijc Liedeken op het overdencken van de Doodt,

op de wijze van den Gouvernent Jan Zeelandt, &c.

Wilt dit aenhooren kleyn en groot,
Menschen wilt overdencken,
De ure van uw' Doodt,
Die 't leven heeft ontfaen,
Moeten eens sterven gaen,
De doodt al onderstaen.

2. Keysers, Coninghen groot van staet,
Den Paus en Cardinaelen,
Bisschop, Apten Prelaet,
Princen en Graven rijck,
Moeten in stof en slijck,
Vergaen alle ghelijck.

3. Waer is soo menigh Legher-schaer,
Keysers, Coninghen Princen,
Die over duysent laer,
Brochten soo menigh helt,
Seer dapperlijck te velt,
Sijn al ter neer ghestelt.

4. Methusalem heeft langh gheleeft,
Ontrent de duysent laeren,
Wat heeft daer aen gecleeft,
De doodt seer vreedt en straf,
Maeyt hem het leven af,
Is langhen tijdt in 't graf.

5. Hector, Iulius Cesar oock,
En David seer kloeckmoedigh,
Sijn vergaen als den roock,
De doodt niemant en swicht,
Met haer Seysem en schicht,
Maeyt 't leven af seer licht.

6. Herculuss Samsons krachten groot,
Hebben oock moeten buyghen,
Al voor de vreedde doodt,
Absolons schoonigheydt,

En Salomons wijsheydt,
Is oock in 't graf gheleydt.

7. Alexander dien grooten Heer,
Die de wereltd ded' beven,
En is hier oock niet meer,
Sijn scepter, Staf en Croen,
En Keyserlijcken Throon,
Moest hy verlaeten schoon.

8. Aristoteles vergaen,
Met andere Philosophen,
Die hier niet by en staen,
De dootd niemant en spaert,
Maer jeder een beswaert,
Doet rotten in de aert.

9. Sy komt als een dief in den nacht,
Beneemt den mensch het leven,
Als men-se minst verwacht,
Sy maeyt ons af als gras,
Als elck in vreughden was,
Ghesont en wel te pas.

10. Menschen maeckt u van sonden quyt,
Eer dat ghy wort bedroghen,
Want g'hebt hier korten tijdt,
Leght af u sondigh quaet,
Stelt u in goeden staet,
Eer dat het is te laet.

11. Wel is de dootd dan stekeblent,
Dat sy hier op de wereltd,
Schatten, noch gheldt en kent,
Daer en baet ghelt noch goet,
Hoe rijck, hoe kloeck van moet,
De dootd 't al sterven doet.

12. Menschen hier dient wel op ghepast,
Hout doch de dootd voor ooghen,
Eer sy u oock verrast,
Dient Godt vol waerde deught,
Op dat ghy hier naer meught,
Ghenieten s' Hemels vreught.

Liedeken van de vuyle Clappers en Clappeyen,

Stemme: Hoe ligh ick hier in dees ellende.

KOmt vuyle Clappers en Clappeyen,
Al die met leughens omme gaet,
Wiens woorden scherp als sweerden sneyen,
Die niemandt ongheschonden laet,
Vw' tonghe neemt den mensch het leven,
En steelt dat ghy noyt weer kont gheven.

2. 't Waer beter jemandts goet ghestolen,
Als jemants eere wat verdriet,
Die dieverey blijft noch verholen,
't En schaedt den naem en faeme niet,
't Ghestolen goedt kont ghy weer gheven,
Maer jemandts eere noyt uw' leven,

3. Komt d' een Commeren by d' ander,
Sy seght de Dochter is een Hoer,
Soo diffameren sy malkander,
Kent ghy die Vrouw 's is oock van 't snoer,
Sy doet haer Man twee tacken draghen,
Sy loopt dickwils nachten en daghen.

4. Alsoo verhaelt m' jeders ghebreken,
Op straet, in huys en op de Marct,
Die achterklap hooren en spreken,
Sijn dickwijls vuylder of soo swart,
Iae 't zijn somtijds de erghste snoeren,
Die jemandt doen den name voeren.

5 Kommen daer erghens vijf oft sesse,
Van die quay tonghen by malkaer,
Zy segghen partinent hun lesse,
d' Een seght die Man is een verraer,
Een ander seght ick weet sijn leven,
Hy kan uytstrijcken en niet gheven.

6. Ghy Clappers en Clappeyen t'samen
Keert u tot Godt en afstant doet,
En steelt dogh niemandts eer en faeme,
Ghedenckt dat ghy eens sterven moet
En dat ghy Godt van heel uw' leven,
Van klaps, eens rekeningh moet gheven.

Eynde van 't eersten Deel.

Approb. G. D. A. W. L. C.

van *Jacobus de Ruyter*

***Het tweeden deel van dit liedt-boeck ghenaemt
De ledighe ure van Jacobus de Ruyter.***

Tot den leser

*Siet Leser 't tweede Deel van mijne ledigh ure,
Het welck vervattend' is veel grillen ende kuren,
Om eenen krancken geest te maken kloeck en light,
Noghtans elck Liedeke niet eenen mensch ontsticht,
Daer in zijn gemenght verscheyde Bachus rancken,
De welck men singen kan by alle soort van drancken
Want als het lieve nat klimpt naer een hoofd vol pijn,
Met sangh en vrolijckheyt moet dit verdreven zijn.*

*Daer by soo sult ghy sien veel soete Minnesangen
waer in een Minnaer toont het uysterste verlanghen
Om met die hy bemint te komen in het Echt,
En niet een woort dat d'Eerbaerheyt bevecht,*

*Daer by vint ghy den Lof van Schrijvers, Boeren, Smeden
En menigh Meye-Liedt vol minnelijcke zeden,
En ander kluchten die den Leser singhen kan,
't Zy Dochter, Vrijer, Meyt, jae kinders, Vrouw en Man.*

Een nieuw Liedeken tot verheffinghe en Lof van den Lants-man, sonder den welcken niemant schier wel leven en kan.

Op de wijze van 't droevigh Nonneken.

DEn Boer en Lants-man moet ick altijd eeren,
 En prijzen sijnen eerelijcken staet,
 Sy zijn arm en somtijdts in slechte kleeren,
 Nochtans met recht hy 't al te boven gaet,
 Pausen, Prelaten En Potentaten,
 Edel van gheslacht den Landts-man niet veraght.

Als Adam werckte en Eva arrebeyde,
 Seght my eens waer was doen den Edel-man,
 Den Boer alleen het mensche zaedt verspreyde,
 Daerom prijs ick den Lants-man waer ick kan,
 Hy moet al gheven, Sou jeder leven,
 Want alle goet, komt van den Lants-man vroet.

3. Den Boer moet dagh en nacht spitten en saeyen
 En ploeghen 't Lant maecken de velden klaer,
 Om in den Ooghst sijn koren af te maeyen,
 Menschen en beesten spijsst hy allegaer,
 Princen en Braven Moet hy oock laeven,
 Valt hem te voet, Viva den Lants-man goet.

4. Paus, Cardinaelen, Bisschoppen, Prelaten,
 Abten proosten pastoors en Monicken,
 Cappellaens, Costers immers alle Staeten,
 Doctoren en by duyst Canonicken,
 Moet den Boer spijsen, T'is weert om prijzen,
 Valt hem te voet, Viva den Lants-man goet.

5. Hoe sou den Koninck konnen oorlogh voeren
 Teghen sijn vyanden ten strijde gaen,
 Quam al het gelt en goet niet van de Boeren,
 Alle Traffijcken souden stille staen,
 Al de Soldaten Duytschen Croaten,
 Den Lants-man goet, Die oock al spijsen moet

6. Hoe souden Princen ende Edel Heeren,
Krijghen soo menigh delicaten kost
Met de Madamen lustigh bancketteren,
Oraigny-Appels en den besten most,
Kieckens Capoenen, Lecker Limoenen,
Hy gheven moet, Viva den Lants-man goet.

7. Wat souden al die Coop lieden gaen maken,
Den Herbergier, Brouwer en winkelier,
Sonder den Boer s'en konnen niet gheraken,
Hoe souden sy verkoopen waere dier,
Sonder de Boeren, Niemandt kan roeren,
Den Lants-man goet, ons t'samen spijsen moet.

8. Den Meulder met sijn wijf maerten en knechten
Souden van hongher sterven en vergaen,
Niet een soldaet en souden konnen vechten,
Waer hy dry oft vier maenden sonder graen,
Den boer moet t'haelen, Souden sy maelen,
Valt hem te voet, Viva den Lants-man goet.

9. Wat sou den Backer en den Brouwer maken,
Kost hy niet koopen koren, gherst en mout,
Sonder den Lans-man niemandt kan geraecken,
Want niemant en kan backen sonder hout,
Brouwer en Baecker, 't Leeft van den acker,
Cust hem de voet, Viva den Lants-man goet.

10. Oorlof voor 't lest ghy Boeren en Boerinnen,
'k Heb u ghepresen hier in 't ghegenerael,
'k Hoop dat ghy lieden den Hemel sult winnen,
Sorght daer wel voor en t'is een principael,
Al prijsens weerdigh, Zijt niet hooveerdigh,
Leeft in ootmoet, Looft altijd Iesus soet.

Minnelijcke Vrijagie oft Samen-spraecke tusschen een Jonghman ende Jonghe Dochter.

Stemme: Maeckt Phebus dat het draeght.

VEest ghegroet Enghelin,
Mijn uyt verkoren, Ach wilt aenhooren,
Eens mijn trouwe min,

Wanneer sult ghy my weder liefde tooghen,
 Af drooghen, Mijn ooghen,
 Van tranen vloet, Enghel ghepresen,
 Ach wilt my ghenesen,
 Dan sal ick blijde wesen, En zijn wel ghemoet.

2. *Dochter.* Jonghman stelt uw' gheklagh,
 En wilt vertrecken, Ghy doet ontwecken,
 Die in ruste lagh,
 'k En gheve niet om al uw' droevigh suchten,
 't Zijn kluchten, Wilt vluchten,
 Ende van my gaen, Ghy soeckt al quelen,
 Mijn eer te stelen, En dan uw' rol te spelen,
 En my laeten staen.

3. *Jonghman.* Mijn Lief 'k wens om de dootd
 Is 't dat ick lieght, En u bedrieght,
 Of brenghen in den nootd,
 Liefde soo ick van u geenen troost kan werven,
 'k Moet sterven, Bederven,
 Van droef gheween, Laet my doch winnen,
 Vw' hert en uw' sinnen, Weet dat ick u beminne
 Lief en anders gheen.

4. *Dochter.* 'k Sien uw' ghetrouwigheyt,
 Houdt op van klaghen, 'k Ben alle daghen,
 Tot uw' dienst bereydt,
 Laet my van u een kus op trouw ontfanghen,
 Mijn wanghen, Verlanghen, Met een jever groot,
 Mijn Trouw verheven, Wort u nu ghegheven,
 Laet ons nu t' samen leven,
 Tot ons scheyde de dootd.

5. *Jonghman.* Mijn liefsten Enghel soet,
 'k Bedanck u seere, T' is een groote eere,
 Die ghy my aen-doet,
 'k Sal totter dootd u oock ghetrouwe blijven,
 Mijn Liefste, Laet schrijven,
 't Contract voortaan, Ghy sult ghetrouwe
 Zijn mijne Huys-vrouwe, In blijschap druck en rouwe,
 Sal ick u voorstaen.

Liedeken tot Lof van de Penne, en die de selven tot hun gheluck en eer ghebruycken.

Op de wijze: Van 't droevigh Nonneken

WYs en gheleerde Lien ick moet u prijsen,
 En al die d' Edel konst der Pen hanteert,
 'k Moet respeckt u weerden Lof bewijsen,
 Singhen uw' lof die tot den Hemel swiert,
 Gheen konst der wereltd, is meer bepeirelt,
 Als wijsheydt doet, Viva die schrijven moet.

2. Raets-Heeren hoogh gheacht en diergelijcke
 Den Advocaet en Procureur van Staet,
 Clercken en ander Liederen van Pratijske,
 Al die vernuft met d' edel Pen om gaet,
 'k Moet u lied' eeren, En respecteren,
 Viva den Man, Die deftigh schrijven kan.

3. De konst der Pen die is seer hoogh te achten
 Want sonder haer 't Gheloove waer vergaen,
 Ick prijs hun al die naer gheleertheydt trachten,
 'k Houd' hun voor sotten die de Konst versmaen,
 Alle Trafijcken, Die moeten wijcken,
 Voor dese Konst, Viva die s' eerst begonst.

4. Den Lof kan noyt ten vollen zijn beschreven
 Van die het eerst de Konst ghevonden heeft,
 Vernyft en wijsheydt waer te niet ghebleven,
 T'is d' edel Pen die schoone schatten gheeft,
 't Schrijven en lesen, is weert ghepresen,
 Daerom Ionckheydt, Leert al met neerstigheyt.

5. De Konst der Pen is niet te verghelijcken,
 By schatten, Rijckdom, ofte groote macht,
 Want 't goet siet-men wel van de mensche wijcken,
 En door de Pen wort men tot staet ghebracht,
 Weldigh sy leven, Die hun begheven,
 Tot de Pratijske, Worden ghe-eert en rijck.

6. Niemandt en kan de Penne Konst blameren,
 Want haere krachten die zijn wonder goet,

Sy maeckt van kalaerts dickwils groote Heeren,
 Die haer beherten en sijn beste doet,
 Want die zy u Klercken, 't Verstant moet wercken,
 De penne vloeyt, Als ghy u ghelt maer spoeyt.

7. In alle saken is de pen bequaeme,
 Maeckt van een deugheniet een fraeyen man,
 Waer door sy krijghen eere lof en faeme,
 Maer t'is een plompaert diese niet en kan,
 'k Moet self bekennen, dat d' Edel Penne,
 Veel menschen dient, Als een ghetrouwen vrient.

8. Als men van alle Consten wilt gaen spreken,
 En ider lof moet gheven naer sijn staet,
 Soo moet de Pen om al haer wijse streken,
 Ghestelt zijn op den Alderhoogsten graet,
 Daerom doet wijse, 't Welck is te prijsen,
 Vw' kinders leert, Om een te zijn ghe-eert.

9. Princen Keysers Coninghen en Graeven,
 Barons Cornels en ander Edel Lien.
 En meer die hun tot d' edel Pen begaeven,
 Paus, Cardinaelen en die Kercken wijen,
 Cooplien Facteuren, Ingenieuren,
 De Pen hanteert, Die gheheel het Landt regeert.

10. Dit is ter eer van alle Schrift gheleerde,
 Tot lof van die met d' edel Pen om gaen,
 Ghemaect tot spijt van die dees Const blameerde
 Wilt dan ghy Schrijvers dit in danck ontfaen,
 Ontfanght des jonste, Ghe baert door konst,
 Vyt mijne Pen, Waer mee 'k u dienaer ben.

Een nieuw vermaeckelijck Drinck-Liedeken.

Op de wijse: van 't Vrouwken met soete melck.

KOmt drincke broeders al by een,
 Doet elck een pinjen schincken,
 Laet ons drincken.
 Eer dat wy van malkander scheen

Weert tapt noch een, Laet al de droefheynt sincken
Droncke flincke, Laet ons dricken.

2. Al zijn ons kleeren al ghescheurt,
Niet van de motten gheten maer versleten,
Lustigh daer om niet ghetreurt, Als 't langhe duert
't Drincken doet dat al vergheten,
Mijn secreten, Laet ick weten.

3. 'k Bemin altijd den Tuytepot,
Als ick mijn keele laeve, dat gaet braeve,
Een dronckxken wijn is niet bot,
Het maect ons sot, Wy en zijn noch niet begraven
g'heele gave, Niemants slaeve.

4. Ick prijs het edel druyve sop,
Daer toe was ick ghedreven, Al mijn Leven,
Mijn ghelt dat maect ick effen op, Wijn in de hop
Wilt my noch een dronckxken gheven,
Al waer 't seven, Lieven Steven.

5. 'k Brengh u een teughsken van dit nat,
Het is seer soet van smaecken,
't Sal u raecken,
Drinckt men te veel van Bachus vat,
Soo wort men sat, Noch een pintjen is mijn taeck
Eer ick braecke, 'k Sal het staecken.

6. Om soo te scheidt 't doet my pijn,
'k Wil mijnen dorst verdrijven,
Drincken blijven,
Heer weert tapt noch een pot met wijn,
Het magh wel zijn,
Want t'en gaet my maer beklijven,
Wilt niet schrijven, 't Wijf sou kijven.

7. Tapt noch een stoop wijn voor mijn gheldt,
Eer ick naer huys gaen kijcken,
'k Sal my strijcken,
Hier ligh ick gans ter neer ghevelt,
Laet sonder gelt, Dronckaers worden selden rijck,
Al ghelijcke, T'is publijcke.

Een nieuw kluchtigh Liedeken op de doodt van Ian Crediet, en van de Banckeroetiers.

Op de wijze: Van den waeghen van Ronse.

KOmt Winckeliers, Banckeroetiers,
 Ghy volck van kalaerts bende,
 Treckt al naer Calis toe,
 Gaet by onbekende,
 Wilt trecken uyt ons Landt,
 Soo wel uyt Vlanderen als brabant,
 Eer ghy raeckt in meerder schant,
 Vyt strijckers deughenieten, Die schieten,
 Die 't al door 't keel-gat gieten,
 Maeckt u bereet, 't Weet goet bescheet,
 't En sal u niet verdrieten,
 Ghy sult ghelijck, Daer wesen rijck,
 En nieuw Crediet ghenieten.

2. Ghy dronckaers kael die 't altemael,
 In wijn hebben versopen,
 Versneuckelt en versmeert,
 Wilt hier niet blyden loopen,
 't'Ostend' is d'Haeven breed,
 Daer is een schoon schip ghereet,
 'k Heb daer af heel goet bescheet,
 Om naer Calis te varen, De baeren,
 Sullen u niet beswaeren,
 Elck is verblijdt, In dese tijdt,
 Over dees blijde maeren,
 'k Wou dat ick daer, Met allegaer,
 Mijn Liedekens noch waere.

3. Den Capiteyn, die is Pareyn,
 Van ons Monsieur de Pover,
 Den Stierman is Daegh-uyt,
 Den Schipper is een Roover,
 Een groot Seigneur van niet,
 Die naer al de kalaerts siet,

En al door de keile giet,
 Hy sal het Schip regieren, Bestieren,
 Seer fraey met goe manieren,
 Sa Ian van Liers en Banckeroetiers,
 Wilt hier niet langher swieren,
 Treckt uyt de poordt, Van alle soort,
 Want 't is hier al te diere.

4. 'k Hebbe ghesien, Veel Timmerlien,
 Metselaers ende, Saeghers,
 Leyne-wevers ende Smidts,
 Deurweerders Boere plaeghers,
 Appotekers, Barrebiars,
 Stoeldraeyers en Winckeliers,
 Met meer ander Banckerotiers,
 Met procureurs en Heeren, Die leeren,
 En in de Kroegh studeren,
 Die gaen al med', Naer onse Sted',
 Sy sullen Negotieren,
 Met nieuw crediet, T'is goet profijt,
 Niet meer naer Vlaenderen keeren.

5. Die suypers zijn van Brandewijn,
 Ghy mooght niet achter blijven,
 Haest u maeckt bereet,
 Doet uwen naem op schryven,
 Speel-lieden locht van geest,
 Verheughen hun alder-meest,
 Drincken hun sat als een beest,
 Met ander kaele vliegghen, die lieghen,
 En jeder een bedriegghen,
 Van stonden aen, Wilt schepe gaen,
 Ghy kont noch plaetse krijghen,
 Maeckt u van hier, Zijt ghy bystieer,
 Ghy sult daer noch bedijghen.

6. Ghy weerden nat, Waer 't Vercken sat,
 Is met den tap gaen loopen,
 Coop lieden sonder gheldt,
 Gaet op het Schip met hoopen,

Schippers en Voer liens snoot,
 Laeten de Peck-broeck in den noodt,
 Om dat Ian credit is doodt,
 Lietjen-sanghers, Soldaten, Die saeten,
 Hun gheldt en goedt op-aten,
 Blijft hier niet staen, Maer wilt ras gaen,
 Eer ghy komt te laete,
 Is 't al versmeert, En op gheteert,
 Men doet noch Charitaete.

7. Ghy Meyskens teer, Die goet en eer,
 Door mallen hebt verloren,
 Vaert al naer Calis toe,
 Daer wort ghy maeght als voren,
 Of een die kintje draeght,
 Ghy passeert daer weer voor maeght,
 Tot de Trouw wort ghy ghevraeght,
 Ghy sult daer domineren, met eeren,
 Niemandt sal u blameren,
 Ghy sult aldaer, met vreught te gaer,
 De Fransche Tale leeren,
 Doet dat ick segh, 'k Wijs u den wegh,
 Ghy sult daer triumpheren.

8. Oorlof voor 't lest, 'k raed u om best,
 Ghy Borgher ende Boeren,
 Of volck van Bachus vat,
 Die 't niet en kan uyt-voeren,
 Die te veel schuldigh staet,
 Aen Procureurs oft Advocaet,
 T'is tijdt dat ghy schepe gaet,
 'k Segh het u sonder gecken,
 Neemt plecke,
 Die pindt en kan uyt-lecken,
 Die witte vlagh, die men lest sagh,
 Die gaen men nu in trecken,
 Ian-haeghel voort, komt ras aen boordt,
 T'is tijdt dat wy vertrecken.

Nieuw vermaeckelijck mey-liedeken***Stemme: maeckt Phebus dat het daeght &c.***

DEn soeten Maey komt aen,
 Wilt u verblijden, Stelt aen een zijde,
 Droefheydt en ghetraen,
 Men siet de blommekens nu jeudigh spruyten,
 Komt buyten hoort fluyten, den Nachtergael,
 Wilt vreudigh springhen,
 Vlechten groene stringhen,
 En hoort de Voghels singhen,
 Met vreught altemael.

2. Neemt uw' Lief by der hant,
 Met groot verblijen, Wilt haer vermeijen,
 Langhst der groenen kant,
 Aen-schout het groene gras en oock de Boomen,
 De stroomen, Die komen in de rievier,
 Wilt vreught beginnen uw Liefste beminnen,
 Herders en Heyderinnen blust uw' minne vier.

3. Vlecht nu den roosen hoet,
 Wilt vreughden pleghen, Door deughde-weghen,
 En uyt Liefde soet,
 Ghy Meyskens laet u vande min door stralen,
 Wilt daelen, En haelen, Liefde uyt den rouw,
 Wilt niet meer klaghe, men sal u nu vraeghen,
 Of ghy wilt Liefde draghen,
 En wesen een Vrouw

Vreughde Liedt op de verkiesinghe van den Hertogh van Anjou tot Coninck van Spaignien als nu ghenaeamt Philipus Quintus***Stemme: O grand duc de Luxembourg, &c.***

WEest verblijdt nu al ghelijck,
 Door g'heel 't Christenrijck,
 Boerey en wilt niet meer treuren,

Al uw' droefheyt is ghedaen, Wilt nu gaen,
Naer de Stee, Drincken een Santee.

2. Koninck Carels Testament,
Heeft voor Pairs bekent,
Duc d'Anjou den tweeden Sone,
Van den Dolphijn te Bourbon, Die hy won,
Tot zijn loon, Heeft de Spaensche Troon.

3. T'is gheluck voor g'heel het Lant,
't Is een stercken bant,
Vranckerijck sal mer met Spaignien leven,
Nu in vrede voor altijdt, weest verblijdt,
Wilt al gaen, Steecke vier-wercken aen.

4. Vlecht Croonen van Lauwerier,
En maeckt vreughde vier,
Om hier med' te vereeren,
Al die Dorsten kloeck en stout, Een van gout,
Voor dien Helt, 't Lant in ruste stelt.

5. Nu sal alle Coop-mans goet,
Reysen metter spoet,
Al sonder rechten te gheven,
Of voor Comisen te vlien, wilt verblijen,
Alle gaer, Over dese maer.

6. Vranckerijck en dien jonghen Vorst,
Naer ons welvaert dorst,
Bidt dat Godt hun een langh leven,
Magh verleenen al ghelijck, In zijn Rijck,
Plaets bereyt, In de Saligheyt.

7. Oorlof Christen Menschen al,
Hier op s'wereldts dal,
En aenbidt den Heer der Heeren,
En zijn lieve Moeder mee, Dat s'ons vre,
Gheeft te gaer, Nu en oock hier naer.

***Kluchtigh Liedeken van de Nieuwe Gilde van Ioncker Domp-horen,
vrij Heer van Nazareta, Merck-grave van Snuyten borgh.***

Stemme: van het Katteken.

GRoote neusen blijft staen,
Luystert toe sonder faelen,
'k Sal het u singhen gaen,
Wat recht elck moet betalen,
Die maer een dicke Neuse draeght,
Twee blancke jaers wort hy ghevraeght,
Precies u ghelt op draeght.

2. Comt die zijt curieus,
In 't Broederschap gheschreven,
Van eenen frisschen Neus,
Moet g'ooock twee blancken gheven,
En van een Neus g'heel plomt en root,
Of die is bleeck ghelijck de doodt,
Die moet gheven vijf groot.

3. Als uwen Neus is krom,
Of dat sy schiet haer bellen,
Ghy moet mijn Heere den Dom,
Elck jaer dry stuyvers tellen,
Hebt ghy eens Neus ghehult, ghebult,
Oft wel met koten opghevult,
Twee stuyvers is de schult.

4. Hanght uw' Neus op uw' kin,
Vier stuyvers moet ghy gheven,
Dat is een goet ghewin,
Om den Graef by te leven,
Of die vol pocke putten staen,
Hy moet vijf groot betalen gaen,
Of hy wort kost ghedaen.

5. Een blauw kalkoenen Neus,
Met eene groote swaeve,
Moet haelen uyt zijn beurs,

En betalen den Grave,
 Wel dry en twintigh stuyvers ghelt,
 Moet alle Iaer eens zijn ghetelt,
 Of men doet u ghewelt.

6. Een neus die jonghen heeft,
 Die moet eens s' laers tracteren,
 Elck een daelder gheeft,
 Want s'hebben de grooste eere,
 En al de kleene dompen vies,
 Moeten oock gheven hun accijs,
 Sy trachten naer den prijs.

7. Neusen die zijn Camuys,
 Twee blancken zijn de rechten,
 Een neus als een kack-huys,
 Men sal al sulcken knechten,
 Vry en liver laten gaen,
 Maer neusen die wat scherp staen,
 Die hebben hem voldae.

8. Wel aen dan voor het lest,
 Volght naer de Palccaeten,
 Dat raed' ick u voor 't best,
 Betaelt het sal u baeten,
 Siet g'al den Graeve consenteert,
 Of ghy sult wesen ghesommeert,
 Of wel ghearresteert.

Een sollebollighe t'Samen-spraecke tusschen een out Edel-man en een Jonghe Vis-meyt.

Stemme Pater anteum en zijn feum.

Grampeer. VVEest doch eens van my gegroet
 Mijn liev' Enghelinne soet,
 Comt wat veur, Hoort *mon-ceur*.
 Mijn eens spreken 'k ben ontsteken,
 Door de min, Laet my in,
 Ghy staet in mijn hert en sin.

Vis-meyt. Wie magh daer soo klaghen gaen,
 T'is Grampeer soo ick verstaen,

Wegh van hier Leelijck dier,
 Met uw' hulten ende bulten,
 Ouden sot, Rochelpot,
 Aen uwen neus en baert hanght snot.

Grampeer. Wat dat ick moet hoor en siet,
 Van ons losse Margriet,
 Gaet maer voort, vuyle poort,
 Wast uw' vlecken, vuyle plecken,
 Uyt uw' gat, doet eerst dat,
 Eer dat ghy my meer bekladt.

Vis-meyt Wat wilt desen Baviaen,
 My oock al verwijten gaen,
 Ghy zijt vuyl wegh ghy uyl,
 Wilt vertrecken sonder gecken,
 Eer ick stijf met ghekijf,
 Smijt den pis-pot op u lijf.

Grampeer. Smijt maer aen ghy duyvels moer,
 'k Wou den duyvel u wegh voer,
 Ghy siet ros, als een vos,
 Vuyle slincke, 'k riecke stincke,
 Vwen mont, als een stront,
 Noyt ick vuylder swijn en vont.

Vis-meyt. Wegh van hier ghy snottebaert,
 Want ick ben van u vervaert,
 Vuylen quant, Niet een tant,
 Hebt ghy heden, Weest te vreden,
 Daerom gaet, van de straet,
 Ghy stinckt vuylder als 't privaet.

Grampeer. 'k En ben niet soo vuyl als ghy,
 Wat wilt ghy seggen van my,
 Slecht maloot, uw' voorschoot
 Is vol smetten, wilt op letten,
 Vuyl fatsoen, uw' Caproen,
 Wilt die uyt sijn vouwen doen.

Vis-meyt. Adieu Grampeer ruttel-broeck,
 'k Sien u gapen als een snoeck,
 Toecht Grand' Peer, Een Grand' Meer,

Sonder tanden, Voet en handen,
 Die zijn rot, rochel pot,
 Gaet mijn deur die moet in 't slot.

***Een nieuw kluchtigh Liedeken van het nieuw Regiment der
 Drincke-broeders kale gasten, die hun gheluck en goet aen Bachus
 sorgh belasten, En zijn van bier te leven moe, varen recht naar Calis
 toe.***

Stemme: Soud' ick niet moghen een pintjen drincken.

SA komt hier al ghy Bachus gasten,
 En al die groote drinckaers zijn,
 Drincken hun dicke om te barsten,
 In goet bier Wijn en Brandewijn,
 Men doet tot Ghent de trommel roeren,
 Op pertinent, Borghers en Boeren,
 Te voeren naer 't nieuw Regiment.

2. Comt oock al die roy neusen draghen,
 Ghy lied' moet mee naer Calis toe,
 Wilt sitten op den dronckaers waghén,
 Al die nu zijt van treden moe,
 Die door den dranck zijt naeck't van kleeren,
 Kreupel of manck, Men sal u eeren,
 En kroonen met een wijngaert ranck.

3. Voor die g'heel rot zijn en bedorven,
 Moeten vol troost te schepe gaen,
 Soo u bors is uyt ghestorven,
 Sa deugenieten ras komt aen,
 Schept nu een moet ghy drooghe kelen,
 Wilt bankeroot van nu af spelen,
 Ghy sult daer wesen rijck van goet.

4. 't Worden de meeste Officieren,
 Die hier de meeste drockaers zijn,
 Den droefsten sal het schiep regieren,

Die is ghelaen met Brandewijn,
 Alwaer Pier Schrael sal commanderen,
 Comt die zift kael of naeck van kleeren,
 Men sal u maecken ghenerael.

5. Den Cornel is niet seer bequaeme,
 Hy is g'heel rot heet Ian van Lier,
 Den Capityn schrijft op uw' naeme,
 Heet Ian de Rijck maer is bystier,
 Alpheris heeft, al is 't een rotsen,
 Langhe gheleeft, maer is gheborsten,
 Soo dat men wegh zijn plaetse gheeft.

6. Laet ons nu dan de minste spreken,
 Te weren van onsen Luytenant,
 Is maer eens droncken in een weke,
 Hy is oock Rot moet haest van kant,
 Heeft d'Ertenlijck in sijne maeghe,
 Is haest een lijck t'is te beklaeghen,
 Van dees quael deelt een jehelijck.

7. Wy hebben twee braeve Sergeanten,
 Waerom de Weerden blijde zijn,
 Maer het zijn oock twee byster quanten,
 Zy zijn oock rot van Brandewijn,
 Men siet hun nouw, springhen op kricken,
 Een dick Wijf sou daer af verschricken
 Hun kaecken die zijn bont en blauw.

8. Den Wacht meester heeft roode wanghen,
 Dat heeft den Brandewijn ghedaen,
 Hy siet als of ghy waer ghehanghen,
 Hy sou oock moeten schepe gaen,
 Hy is een knaep van d'ander gasten,
 Rot als een raep, hy moet oock basten,
 Hy suypt tot dat hy valt in slaep.

9. Comt die wilt wesen Officieren,
 Twee plaetse zijn der nu vakant,
 De ghene van ons Ian en Pieren,
 't Alpherischap en Lieutenant,
 t' Oostende daer, hout men den Feeste,

Wilt allegader, drincken om 't meeste,
Sa lustigh doet uw' beste maer.

10. Weet dat het Regiment moet wesen,
Ontrent de seshien hondert sterck,
Couragy droenckaers spoet u mits desen,
En stelt u om te drincken in 't werck,
Komt luyse-poock laet u opschrijven,
'k En sal hier oock, niet langhe blijven,
Laet ons gaen smooren siet naer den roock.

Liedeken tot troost van den geplaegden Huys-man

Stemme: van den Backers Dochter.

KOmt ghy Boerkens van het Landt,
Ghy zijt wel te beklaghen,
Sonder goet gelt of pandt,
Vw' beestialen en uw' graen,
Dat doet mijn Heere verkoopen,
Om hem moey te gaen.

2. Borghers en Edelman,
't Moet van den Boer al leven,
Niemant hem troosten kan,
Eylaes den Boer heet groote roey,
In plaets van op de pluymen,
Leydt met gaet op stroey.

3. d'Ontfanghers in de Stadt,
Die komen sit-dagh houden,
T'is altijdt dit oft dat,
s' En sitten voor de gansen niet,
Den Boer die moet betaelen,
Of komt in 't verdriet.

4. De meulders om 't ghemaeck,
Die zijn soo lanck van ermen,
Tasten diep in den sack,
Cleer-maeckers eerlijcke Lien,
Gheirne de beste brocken,
Van sijn laeckens snijen.

5. Den Boer en heeft gheen rust
 Voor dat is hy begraven,
 Elck een treckt hem met lust,
 Den Boer is als een Noetelaer,
 Sy trecken en sy schudden,
 Aen hem allegaer.

6. d' Huys meesters wilt verstaen,
 Willen sy hun vermaecken,
 Sy naer den Pachter gaen,
 Den Boer spant noch sijn peerden in,
 Noch moet hy vol betalen,
 Niet een oorjen min.

7. Is 't Feest oft Kermis,
 Sted' lien stoute kalanten,
 Setten hun aen den dis,
 Zy komen een heel waghen voer,
 Sy teiren en sy smeiren,
 Altijdt op den Boer.

8. Pastoors en Costers med',
 Moet den Boer onderhouden,
 Quantery uyt de Sted',
 Speck, Kieckens, duyve, kleen ghebeent,
 Dat wort hun al-te-maele,
 Van den Boer verleent.

9. Den Boer is in den noot,
 Hy moet het al betaelen,
 Al waer hy sonder broot,
 't Bestiael slagh ghelt, Maeldery,
 Met noch meer ander lasten,
 Van Accijsery.

10. Het treckt al aen den Boer,
 Bedelaers en Soldaten,
 Klopt hy wel op sijn vloer,
 En soo hun niet wel onthaelt,
 Zy wenschen dat den Pachter,
 Strack den duyvel haelt.

11. De Weerden groot en kleen,
 Die konnen oock wel schrijven,
 Twee kannen bier voor een,
 Noch tappen sy den pot niet vol,
 T'is om den Boer te maecken,
 Simpel sot en dol.

12. Clercken en Procureurs,
 Connen den Boer wel pluymen,
 Advocaet, Rapporteurs,
 Zy wachten al zijn beurse plat,
 Den Boer die krijght ten lesten,
 Noch 't Proces aen 't gat.

13. Dan staet den Boer en siet,
 Met sijnen mondt vol tanden
 Is 't niet een groot verdriet,
 Eylaes noch met den hoet in d'hant,
 By Procureurs en Heeren,
 Is het niet een schant.

14. Oorlof Boerkens voor 't lest,
 Die hier staen in het ronde,
 Ick raed' u voor het best,
 Als ghy t'onrecht betaelen moet,
 Thoont Procureurs uw' hielen,
 En speelt banckeroet.

***Een nieuw Liedeken tot lof van den edelen Balsem ghehaemt 't
 Smoor-taback.***

Op de wijze: In de eeuw van Adams tijden.

Staet by smoorders en Pijpisten,
 Ghy beminders van den roock,
 Snuyvers ende Tabackisten,
 Knabbelaers van pruymen oock,
 Ick als minnaer van dees Konste,
 Heb hier siet uyt Smoorders jonste,
 Ghemaect 't welck te kennen gheeft,
 Wat kracht dat den Taback heeft.

2. 'k Wil uyt legghen en proberen,
 Dat m'er van dry soorten vint,
 Voor Borghers, Boeren en Heeren,
 Die seer weerdigh zijn bemint,
 Die men smoort noemt men Pipale,
 Die men snuyft Taback Nazale,
 Die men knauwt grof als een duym.

3. 't Smooren is voor de soldaten,
 Den snuyf voor de Edel lien,
 Den knabbelaer wort ghelaeten,
 Voor den Boer en Ambachts-lien,
 'k Wil beginnen van Pipaelen,
 Die van dry den prijs moet haelen,
 Taback smooren is den gheest,
 Zy doet ons verheughen meest.

4. Taback smoor moet ick beminnen,
 't Doet verstercken het verstant,
 't Gheeft vermaeck aen menschen sinnen,
 't Wordt ghebruyckt in alle Landt,
 Taback smoor doet ons verlichten,
 Aen 't ghehoor en het ghesichten,
 Den reuck is den derden zin,
 Men vint smaeck en vreught daer in.

5. Want gaet ghy by vuyl secreten,
 Smoort ghy maer een pijp Taback,
 Ghy sult van den stanck niet weten,
 Dat doet ghy op uw' ghemack,
 Men placht aen de oude Lieden,
 Taback smooren te verbien,
 't Wordt nu belast voor medecijn,
 't Smooren hun ghesont doet zijn.

6. Al die water suchtigh wesen,
 Bulsterigh oft phlematijck,
 Worden door dit Kruyt ghenesen,
 Taback dient een ieghelijck,
 Martenick, Canast, Braijlen,

Doet ons snorren en quijlen
 Men krijght smaeck en appetijt,
 Van veel quaelen 't u bevrijt.

7. Den vijfden sin is 't ghevoelen,
 Als ghy uw' pijp neemt in den mont,
 Den roock doet den brant verkoelen,
 Hy maeckt hert en lijf ghesont,
 'k Wil nu van den snuyf gaen spreken,
 Wat een kracht daer in magh steeken,
 Snuyf Tabak wort meest ghesien,
 In s' Koninckx Hof by d' Edel-lien.

8. 't Edel volck dat draeght den degen,
 Houden snuyf voor Medecijn,
 Dammen zijnder toe gheneghen,
 Nonnen, Quesels en Begijn,
 Commen oock den Snuyf te prijsen,
 Hem groot eer en lof bewijsen,
 Want wat reuck die ghy begheert,
 Wort daer in ghedistileert.

9. 't Sop van Amber, Iossemijnen,
 Wort ghedaen in Snuyf-Taback,
 Orangee of Rosmarijnen,
 Draeght Madam in haeren sack,
 Hout u met een snuyf te vreden,
 Hy verdrijft swaermoedigheden,
 Want soo ghy maer niesen kont,
 Ick sweir u ghy wordt ghesont.

10. Snuijf doet de hooft pijn vertrecken,
 En den swaeren slaep verjaeght,
 't Doet de gheestigheydt verwecken,
 Die met droefheydt zijn geplaeght,
 Antidoten en den Triaeckel,
 Heeft ghetoont noyt meer Mirakel,
 Noch den Roomschen Orvitaen,
 Heeft noyt meer kracht ghedaen.

11. De derde soort en de leste,
 Is de aengenaeme pruym,

Sulcke fijghen zijn de beste,
 Die men neemt groot als een duijm,
 Taback pruym is weert ghepresen,
 Die veel quaelen kan ghenesen,
 Comt Lief-hebbers van dit kruydt,
 Spreckt hier eens uw' hert recht uyt.

12. Herderken ghy Cnabbelaeren,
 Die u schapen weyden gaet,
 Die gheen roeys noch moeyte spaeren,
 Seght wat dees syroop u baet,
 Als u wolle was bedorven,
 E' Hebt haer wittigheydt verworpen,
 Door een Cuyken van Taback,
 't Welck ghy trockt uyt uwen sack.

13. Die met hooft-pijn zijn ghequollen,
 Of de tant sweer groote quael,
 Kaecken vuysten dieck gheswollen,
 't Wort ghenesen allemael,
 Zijt humeur het slijm der maghen,
 Dese pruym komt te verjaeghen,
 Taback sop is medecijn,
 Voor die water suchtigh zijn.

14. Vraeght wat dat sy daer mee genesen,
 Aen die Medecijnen kent,
 Want sy al gheteckent wesen,
 Aen den mondt of daer ontrent,
 Lanck moet leven de Pijpisten,
 Die den tijdt en 't ghelt verquisten,
 Oock den snuyver, Cnabbelaer,
 Doet dit al waer 't hondert Iaer.

Minne klacht van eenen Jonghman wiens Liefste Vrindinne de dodt wegh gheruckt heeft.

Stemme:ô Godt wat droevigh klagen.

WAt komt my te ghebeuren,
 Op desen droeven dagh,
 Van rouw mijn hert moet scheuren,

Als ick mijn Lief aensagh,
 Die nu is overleden,
 Met pijn en swaer verdriet,
 Die my gaf soete reden,
 Leydt nu ghestorven siet.

2. Mijn tijdt heb ick versleten,
 By haer soo menigh keer,
 'k En sal haer niet vergheten,
 Al is sy by den Heer,
 Een Misse te doen lesen,
 Ghebeden voor haer Ziel,
 Dat sy sal moghen wesen,
 Bevrijdt van 't hels ghekriël.

3. Als ick hier op gaen dencken,
 En op haer soet ghelaet,
 Mijn leven sou ick krencken,
 't Was heel mijn Liefste Maet,
 Haer soete minnen loncken,
 En aenghenaeme tael,
 Maeckten my dickwils droncken,
 't Klonck als een Nachtegael.

5. Twee lieppen als Coraele,
 Twee Borstjens appel ront,
 Haer lievend' ooghe straelen,
 Hebben mijn hert doorwont,
 Twee witte schoone handen,
 Bruyn ooghskens in haer hoofd,
 Daer by Yvoire tanden,
 Zijn van de dootd gherooft.

5. Sy was my soo ghetrouwe,
 In deught en eerbaerheyt,
 Dat ick her sal onthouwen,
 Tot in der eeuwigheyt,
 Zy quamen my troost te gheven
 Wanneer ick was beswaert,
 Maer sy berooft van leven,
 Moet rotten in de aert.

6. O Godt wat sal ick maecken,
In desen droeven strijdt,
Cond' ick by haer gheraecken,
'k Waer in mijn Ziel verblijdt,
Op haer minsaem ooghen,
Peijs ick soo menigh keer,
Mijn hert kan 't niet ghedooghen,
Al is sy by den Heer.

7. Gheen fraeijer kost men vinden
Noch schoonder Creatuer,
Waer zijt ghy mijn Beminde,
Ick sterf van Crevekeur,
Vw' ooghskens zijn gheloken,
Vw' hert van droef gheween,
Dat is eylaes ghebroken,
Nu ben ick hier alleen.

8. O wilt haer ziel gheven,
d' Eeuwige Saligheydt,
Dat sy by hem magh leven,
Tot in der eeuwigheydt,
Ach Lief moet ick u derven,
Adieu mijn Enghel soet,
Van droefheydt sal ick sterven,
Siet wat de Liefde doet.

9. Wereldt 'k wil u verlaten,
Leven in d'eenigheydt,
Dat sal mijn ziele baeten,
Als s' uyt mijn lichaem scheyt,
Ick wil nu Pater wesen,
En in een Clooster gaen,
Adieu mijn Lief ghepresen,
Godt wil haer Ziel ontfaen

Samen spraecke tusschen twee bedruckte Landtslieden, raeckende den loop van desen tijdt

Stemme: Vrienden ick heb wat nieuws vernomen

Clae. GOeden dagh ghebeur-man Lamén,
 'k Heb wat nieuws in Stadt verstaen,
 't Is voor ons altijdt te kramen,
 Wilt den tijdt beter gaen,
 d' Oorlogh is weer op den hals,
 By byloo de kaert is valsch,
 't Scheen als Mars sou zijn ter zielen,
 Sou men allen twist vernielen,
 Alles sou in Vreden staen,
 Iae t'en is noch niet ghedaen.

Want den plaegher van de Boeren,
 Die komt weder uyt zijn nest,
 Doet het duyvels vel weer roeren,
 Om te haelen d' ander rest,
 Steckt den horen klopt de klopt de klock,
 Krijght by d' handt de vorck en stock,
 Met de kappers slijpt de pijcken,
 Die den vyant 't zyel doen strijcken,
 Ick word' nu wreet en boos,
 En van quaetheydt hersseloos.

Lamen. Dat veel gasten dommineren,
 Is het niet met boere sweet,
 Dat veel kaelaers worden Heeren,
 Soo ick heb verstaen en weet,
 Soo men siet noch dagh by dagh,
 Kalaers die men eertijds sagh,
 Wel soo schrael als ghy of ick,
 T' is by hun thien dobbel dicke,
 't Zijn nu Boeren buyten vaem,
 T' is een drommel van een kraem.

Clae. Iae t'is meer door sulcken gasten,
 Daer den Boer wort mee gheplaeght,

Maer daer zijn noch ander lasten,
 Die de Casselen ons vraeght,
 Palissaden en Fascijn,
 Moeten oock ghelevert zijn,
 Hoy en stroy en Savelinghen,
 Moet men naer de Stede bringhen,
 Koghels, Bommen, Loot en kruyt,
 Met Garnaeden en beschuyt.

Lamen. Noch en is 't niet al van passe,
 Al de leveringh die men doet,
 Ten zy men versiet de kasse,
 Van den Inspecteur met spoet,
 Met wat klinckaert doet ghy 't niet,
 Daer naeckt u een groot verdriet,
 Men sent u daer van die gasten,
 Die den pols wel konnen tasten,
 En ons wel purgeren doen,
 Op een duyvels nieuw fatsoen.

Clay. Men moet oock de Adjudanten,
 Partisaens en sulcken bras,
 Paeyen met ander kulanten,
 Of t' en is hun niet van pas,
 Al de leveringh die men doet,
 Wort ghestooten met den voet,
 Palissaden zijn te dinne,
 't Hout en staet hun niet te sinne,
 T' is vol krompt en oft te kort,
 Daer is altijd jet dat schort.

Lamen. T' is lestmael aen my gheblecken,
 Elck sey dat mijn Hoy was rot,
 s' Hebben dat meest al versteken,
 My ghedreyght noch met het kot,
 'k Ley een pleyster op de oogh,
 't Was dan goet al was 't niet droogh,
 d' Haver stonck, men kost niet herden,
 't Was ghenoegh om al de peerden,
 Schier te brenghen om den hals.

En men swoer morbleu in 't wals.

Clæy. Wel zijn dat niet droeve tijden,
 Voor de Boerkens alte mael,
 Wat en moeten wij niet lijden.
 Met den Oorlogh principael,
 Peysd' ick iet oft dat ick docht,
 Waer mede ick gheraecken mocht,
 'k Sou het Boeren seker staecken,
 'k Soude sien wat ghelt te maecken,
 Ick Verkocht mijn Koey en Peert,
 Yser Ploegh en Waghen steert.

Lamen. Sout ghy soo den krijgh ontloopen
 Ghy dede alle Boeren schant,
 Soole, Ploegh en Peert verkoopen,
 Trecken naer een ander Lant,
 Doet het niet maer volght mijn raet,
 Clæy het sal wesen u baet
 'T sal wel gaen wilt blijven Boeren,
 En van geen verkoopen roeren,
 Den verpachter niet en vraeght,
 Als ghy soo u leven waeght.

Clæy. Als ick 't al gaen over-peysen,
 g' Hebt ghelijck mijn Camerraet,
 Ick en schick niet ver te reysen,
 Maer ick dencke 't mijnder baet,
 'k Gheve den Propretaris niet,
 Al ben ick noch schuldigh iet,
 'k Sal mijn Heer in ruste laten,
 En van gheen betaelen praeten,
 In oorlogh seght men voor wis,
 Hy gheeft niet die schuldigh is.

Boerkens en wilt niet meer schroomen,
 't Sal met u haest beter gaen,
 'k Heb lest mael iet vernomen,
 Dat den Oorlogh is ghedaen,
 Weest gherust en wel verblijdt,
 Over desen goeden tijdt,

Men casseert al de Soldaten,
 Zy gaen u in rusten laeten,
 Ghy sult op doen van dit laer,
 Uwen Ooft looft Godt te gaer.

Kluchtigh Liedeken van alle dinghen die men voor verlooren arbeyt kent te wesen, oft saecken die onprofijtelyck zijn in huis.

Stemme: Van de Militie van Iperen.

KOmt vrienden u bereydt,
 Om dese klucht t' aenhooren verloren arbeyt,
 Waer het hier in te stooren, Van die gaen spreken,
 Met eenen dooden Mensch,
 Den blinden te versteken, oft gheven eenen wensch,
 2. Vyt eenen ydel pot, Teeten oft drincken,
 Of te houden den sot met Heeren wilt gedincken,
 Oft zaet te storten, In 't miden van zee,
 Een langhen Man te korten, Is al verloren mee.
 3. Ghy sult oock zijn ghemist,
 Veel winden te vergaeren, En sluyten in een kist,
 Van 't water telt de baeren,
 Den kaelen scheren, In een bos vanghen vis,
 En wilt die niet begeiren weet het al verloren is.
 4. Te leeren een sot wijs,
 g' En meught dat niet beloven,
 Of te gaen drooghen ys, In eenen heeten oven,
 Een moor te wassen te melcken eenen bock,
 Of te gaen branden asschen,
 Smout te braden uyt den stock.
 5. T'is al om niet ghedaen,
 Een oudt wijf te bedwinghen:
 Tot dassen oft te gaen, een stommen te doen singhen,
 Een kabeltauw, Te trecken door een naelt,
 Of van zanden bier te brouwen,
 Ghy soudt wel zijn ghefaelt.

6. Verloren arbeyt, Te soecken rechte vrienden,
Een groot soberhey, In eenen dronckaert vinden,
Wijshey in dwase, niet Trommelen en meught,
Om te vanghen een haese,
Soeckt in quaet gheselschap deught.

7. Soeckt wijn in een vis net,
Peerden en Oyvaers nesten,
't Ghelt een verquister het, Hy geeft het ten besten,
In een gheveijnsen, Soeckt de waerchtighey,
Dat en moet gy niet peijsen, 't is verloren arbeyt.

8. Die soecken een vet swijn,
En gaet niet by de Ioden,
Om dat 'er daer veel zijn, doch sy zijn hun verboden,
Want 't is bemerckens,
Godt ded' eens den duyvel gaen,
In altemael de verkens, daer af zijn sy noch belaeen.

9. Al wie soeckt groot verstant,
Die gaet by vette buycken, wie'er oyt drincken vant
In ijdel pot of kruycken, Nu gaen ick singhen,
Van al het profijtig goet,
En noch meerder vremde dinghen,
Die men hier noch weten moet.

10. Dienstigh in 't huys om sien,
Eenen ontrouwen dienaer, Hier by luye wercklien,
Een seugh die is onvruchtbaer,
Een Maert t'houden die dickwijls is bevrucht,
Als med' een siecke Vrouwe, die by na altijt sucht.

11. Al meer profijtig goet,
Een Vrouw die achter uyt slaet,
Een kat die vluchten moet,
Van die Muysen is oock quaet,
s' Hebben een beurse, Die altijdt ijdel is,
Men geeft fraey voor de Neuse,
Ghebraden vlees en vis.

12. T'is oock seer aenghenaem,
't Gen' ick u hier wil leeren,
Van dinghen die te saem, Altijdt wel accorderen,

Een borse snijder, Met eenen sack vol ghelt,
En eenen goeden rijder, op een schoon peert gestelt

13. Dit accordeert te gaet,
Een Meulder en een Esel, in de kerck een plaet,
En daer by eene Quesel, Een goet gheselschap,
Daer by de vrolijckheyt, eenen monick en zijn kap,
Dit is tot de vreught bereyt.

14. Dit komt oock over een,
Eenen dief en het worghen,
Een vrouw met kinders klein,
Eenen Weert niet te borghen,
Een kruyck en 't water, een maerte die wijn haelt,
Een Celle met een Pater, En een die wijn betaelt.

15. T'is goedt en 't accordeert,
Den Man de Vrouw te soecken,
Een Advocaet geleert, den Clerck en zijn Boecken,
't Honerigh vercken, Aen een Menichen dreck,
De Priesters in de Kercke, te lijden Broot gebreck.

16. Oorlof Vrienden met recht,
Wilt dit niet blameren,
't Dient voor al die zijn slecht,
Om wijsheyt uyt te leeren, En t'onderscheyden,
Het profijtigh goedt en 't quaet,
En by den neus leyden, Al die niet recht en gaet.

Een nieuw vermakelijck Mey-liedecken oft lieffelijcke Vrijagie voor Jonghe Liedden.

Stemme: Is liefde soet lijden.

SA wilt u verblijden, Ghy Ionckheyt te gaer,
Stelt u droefheyt ter zijden, En kiester een paer,
Wilt u gaen vermaecken, Buyten in het groen,
Al de droefheyt staecken, Met het Mey saysoen,
Sa lustigh wilt minnen, 't Is den rechten tijdt,
Een liefste verwinnen, En wesen verblijdt.

2. Wilt u gaen vermeyden, Buyten op 't gras,
Aenschout eens de wijden, En 't groene boom gewas,

De bosschen en hagen // die staen nu playsant,
 En wilt niet meer klaghen stelt droefhey aen kant,
 Klaeght vry uw' ghebreken, Zijt ghy in 't verdriet,
 Wilt Cupido spreken, Dat hy u doorschiet

3. De Voghelen singhen // Op een soet wijs
 Zy huppelen en springhen // 't Is een Paradijs,
 De blommekens spruyten // Seer soet altemael,
 m' Hoort ghedurigh fluyten // oock den Nachtegael,
 Duyckers en Koeckoecken, 't Is een melody,
 Komen ons besoecken // met den koelen Mey.

4. Sa Ionckheydt wilt paren eer den tijt passeert,
 Want als s' is vervaren // noyt weder en keert,
 Laet uw' jonghe daghen, Niet treden voor by,
 Ghy sout het beklagen // met een droef gheschrey,
 Sa Dochters wilt trouwen, als 't u wort gevraeght
 't En sal u niet rouwen // Al zijt noch maeght

5. Oorlof dan Minnaeren // U liefste Lief vrijt,
 Wilt gheen moeyte sparen // met den soeten tijdt,
 Wilt vreughden beginnen // met het mey saysoen,
 Vw' Liefsten beminnen, En gheven een soen,
 Trouwt dan al met eeren, en doet u lief deught,
 Ghy sult Triumpheren // Te samen met vreught.

Nieuw Liedeken van een goede eenvoudige Vrouwe aen haer overleden Man.

Op de wijze: Met een pluymken op zijn Mutsken.

WEduw' Vrouwkens al te maele,
 Stelt u droefhey aen kant,
 Gheschiet in ons Vlaenderlant,
 Van een Weduwe vrouw, eylaes,
 Die haer man ghestorven was,
 Seven weken en dry daghen,
 Hoort eens hoe aldaer quam vraghen,
 Een schoen-maecker naer logijs,
 Die quam reysen van parijs.

Dese Vrouw uyt charitate,
 Was den armen goedertier,
 Sy sey vrient komt vander straete,

Sit in huys wat by het vier,
 Hy sprack haer met goede woorden toe,
 Vrouwen lief ick ben soo moey,
 Sy vraghen hem met goede reden,
 Vrint van waer komt ghy ghetreden,
 Van Paradijs sprack desen knecht,
 Daer het alles gaet seer slecht.

Komt ghy van 't Paradijs ghetreden,
 Vrint ghy zijt my willicom,
 Mijn Man is oock overleden,
 Maer hy en komt niet eens wederom,
 En den Pastoor maeckt my wijs,
 Dat hy is in 't Paradijs,
 Sijt ghy nu van daer ghekomen,
 Hebt ghy toch hem niet vernomen,
 Het was eene rossen man,
 Die wel kloeffen maecken kan.

Iae ick ken hem wel ter deghen,
 Sprack dien fijn gheslepen knecht,
 Hy heeft op mijn logijs gheleghen,
 Och het gaet met hem soo slecht,
 Hy is wel in het Hemels perck,
 Maer hy loopt daer sonder werck,
 Want dit zijn de meeste plaghen,
 Niemand magh daer kloeffen draghen,
 Dus soo loopt hy sonder schoen,
 En sonder kleers om aen te doen.

Lieven Heer mijn leden beven,
 Sprack de Vrouw gheheel belaen,
 Hy kost hier soo weldigh leven,
 Moest hy daerom van my gaen,
 T'is waer hy was gheheel naeckt ghestelt,
 Sonder kleers, of sonder ghelt,
 Ey swijght togh van hem te spreken,
 Spreckt den knecht mijn hert moeten breken,
 Want hy ghelijck een doot.
 Door de armoede groot.

Vrient keert ghy wederomme,
 'k Sal terstont maecken ghereet,
 Twintigh Guldens ghelt in somme,
 En daer by zijn beste kleet,
 'k Sal het steken in een sack,
 Ghy kont draghen met ghemack,
 'k Sal 't doen, sprack hy sonder faelen,
 Maer dat moet ghy my betaelen,
 Zy seyde, k'en weygher u gheen ghelt,
 Siet dat ghy 't maer wel bestelt.

Zy maeckten de accordatie,
 Dat sy gaf een Patacon,
 Doen sprack dese Vrouw eylacie,
 Dat s' noch ghelt dat mijn Man won,
 s' Heeft het pack hem op gheleyt,
 En hy heeft adieu gheseyt,
 Doen ginck sy by haer ghebueren,
 Vertellen haer avontueren,
 Wat sy van haeren schadt,
 Aen haer Man ghesonden hadt.

Wel wien drommel sou dit eerde,
 Sprack een Man, ghy zijt al quyt,
 T' en zy dat daer een te peerde,
 Met'er haest seer acht'er ryt,
 Hy spronck op zijn Peert aldaer,
 En hy reet hem achter naer,
 Maer den Knecht keeck dickmaels omme,
 En doen hy dat Peert sagh komen,
 Stack het pack daer in een gracht,
 En hy wenscht hem goeden dagh.

Vrient hebt ghy niet een vernomen,
 Met een groote sack ghelaen,
 Iae sprack hy k' heb hem sien komen,
 Maer hy is in 't bosch ghegaen,
 Hy seyde' hout mijn Peert dagh wat,
 't Sal hem loopen achter 't gat,
 Dit was dat den knecht begeerde,

Hy spronck haestelijck te Peerde,
 Met het pack soo red' hy voort,
 Dat van hem noyt is ghehoort.

Doen hy 't bosch wel hadt doorkeken,
 Is hy wederom ghekeert,
 Maer den Man stont sonder spreken,
 Als hy hem vont sonder peert,
 Dus bedocht hy 't zijnder daet,
 Eenen slimmen goeden raet,
 Hy ginck aen de Vrouw verkonden,
 Ach ick heb den bod' ghenomen,
 Ba ghy hadt immers ghelijck,
 Dat hy quam van 't Hemelrijck.

Ach hy scheyde schier van 't leven,
 Somtijds viel hy op zijn knien,
 'k Heb hem noch mijn peert ghegheven,
 Om dat hy noch soude rien,
 Want hy was soo swaer ghelaen,
 Dat hy niet en konden gaen.
 Ach ghebuer ick sal 't u loonen,
 Dat ghy u goet hert ginckt thoonen,
 'k Wil betaelen stracks u peert,
 Seght maer wat het was weert.

Zy betaelt hem 't peert midts desen,
 En sy sprack gheheel verblijt,
 Nu en hoeft ick niet te vreesen,
 Want hy sal in korten tijdt,
 In het Paradijs daer zijn,
 Mijn Man helpen uyt de pijn,
 Dus waren sy alle drye,
 Seer vrolijcke ende blije,
 't Vrouwken was gherust ghestelt,
 Elck lacht daer men dit vertelt.

Lof-sangh der neghen Sangh-Godinnen:

Op de wijze: Folie d'Espagne.

ALs Phebus met sijn gulden moet quam cieren
 De wereltdt en den Zodiac g'heel ront,
 Als ick hem sagh met sijn Peerden swieren,
 Soo wierd' ick door dien blinden Godt ghesont,
 Ick gongh my met vreught vermeyden,
 En rusten aen een groen heyde,
 By Neptunes ghebiet,
 Daer quam ick uyt 't verdriet,
 Met verheughden, bis.
 'k Verheughden, 'k Gongh rusten, met lusten
 En 'k songh daer een nieuw Liedt.

2. Naer dien soo viel ick in het soet droomen,
 Ick lagh verslonden daer in volle vreught,
 My doght ick sagh een Lauwer crans met boomen
 Ghebladert staen, alles was in sijn jeught,
 Met veel vruchten schoon gheladen,
 Om mijn hert te versaden,
 Al om den bergh Parnas,
 Die mijnen gheest ghenas,
 Wijsheden, bis.
 Goed zeden // De Maghden // Behaegden
 My, daer ick vrolijck was.

3. My docht 'k sagh Caliope vreught bedrijven,
 Clio Enterpe maecken eenen dans,
 Dat ded' my veel fantasien verdrijven,
 Mesphomine vlocht eenen Lauwer-crans,
 Eurato die hoord' ick spelen,
 Men sonck daer met luyder kelen
 En Polifimizila
 Die quam met Talia,
 Met Cransen, bis.
 Al dansen // Al singhen // En springhen,
 Viva Retorica.

Iupiter met Apollo dit aenhoorden,
 s' Hebben Iuno ghebeden tot den sanck,
 Waer door sy Pallas de Goddin bekoorden,
 Die al dit spel aenhoorde met gheklanck,
 Gonck de Maeghdekens vereeren,
 Om wijsheydt en deught te leeren,
 De Goden quaemen dra,
 Sochten Poetica,
 Met zinnen, bis.
 Beminnen,
 Vermaecken,
 En spraecken,
 Niet als Retorica.

5. Doen was dees genucht en vrucht ten ende,
 Van Goden en Sangh Godinnen t' saem,
 Ick was verwondert als't al wegh belenden,
 Want 't was my uyt'er herten aenghenaem
 't Was een Hemel vol van vreughden,
 Die mijn hert en geest verheughden,
 Mijn droom vergonck hier na,
 Door 't licht van Aurora,
 Ghenuchten, bis.
 Doen vluchten,
 Verdwijnen,
 Ons pijnen,
 Viva Retorica.

Liedeken tot lof van de wevers, Hoe dat niemant en can leven, Sonder dat'ci wort gheweven.

Op de wijze: Logé mon Bagagie Joubffrouw.

WEvers en maeckt gheen droefheydt meer,
 Singht hier een Lietken t'uwer eer,
 Die wevers zijn 't zy Vrouw oft Man,
 'k Heb uwen lof beschreven,
 Hoe dat'er niemant leven en kan,

Ten zy daer wordt gheweven, klits klets,
Ten zy daer wordt gheweven.

2. Want alle stoffen grof en fijn,
Die moeten al gheweven zijn,
Nonnen, Quesels, Heeren, Me-vrouw,
Oock alle Priesters kleeren,
Die komen al van het ghetouw,
Den Wever heeft de eere, klits klets,
Den Wever heeft de eere.

3. Den Meulder kan niet maelen graen,
Of wel de Weverij moet gaen,
De sacken daer men 't graen in doet,
't Comt uyt de Wevers handen,
De wevers ick prijsen moet,
Hier en in alle Landen klits klets,
Het Weven en is gheen schanden.

4. Schippers met hun schepen op Zee,
Die souden blijven op de Ree,
Waert dat men gheen Wevers eb vant,
Den Schipper soud' niet vaeren,
Sa lustigh Boerkens van het Landt,
Brenghet voor de wevers gaeren, klits klets,
Brenghet voor de wevers gaeren.

5. 't Gheen men ghebruyckt oock in de Kerck,
T'is oock al van de wevers werck,
Want al het Gheestelijck habijt,
En wereldtlijke kleeren,
Worden gheweven en altydt,
Moet men de wevers eeren, klits klets,
Moet men de wevers eeren.

6. Tenten en Vendels die men siet,
Waer aen Cornels toonen eerbiedt,
Vendels en standaers daer gheplant,
Kleeren van Sot en wijse,
Comen al uyt de Wevers hant,
De wevers moet ick prijsen, klits klets,
De Wevers moet ick prijsen.

7. Princen en Graven hoogh van staet,
 Ghekleet in kostelijck ghewaet,
 Het komt al uyt de Wevery,
 Den Wever heeft gheweven,
 Waer ick van 't Ambacht ick waer bly,
 'k Moet hun de eere gheven, klist klets,
 'k Moet hun de eere gheven.

8. Schilders en Zeyle maeckers vroet,
 Die souden blijven sonder goet,
 Waerender'er gheen sonder kleeren,
 Daerom soo wil ick t'allen kant,
 Dit singhen t'hunder eeren, klits klets,
 Dit singhen t'hunder eeren.

9. Veel fraey ghedachten soo men hoort,
 Die comen van de Wevers voort,
 Wevers zijn eerlijck Lien,
 Al zijn sy selden Rijcke,
 'k Hebbe nochtans Wevers ghesien,
 Zy hadden doch Pratijcke, klits klets,
 Zy hadden doch Pratijcke.

10. Wevers ick prijs u Ambacht seer,
 'k Heb dit ghemaect tot uwer eer,
 Al achten som de Wevers slecht,
 Soo wel de Mans als Vrouwen,
 'k Prijs soo wel Meesters als den Knecht,
 Viva wevers ghetrouwe, klits klets,
 Viva wevers ghetrouwe.

Ghemeenen twist tusschen den Backer ende den Meulder.

Stemme: Logé mon Bagage.

Backer: GHy Meulders ghy koren dief,
 De groote sacken zijn u lief,
 Dat beken ick aen mijn meel,
 Dat my is t' huys ghecomen,

Want ghy hebt daer wat te veel,
 Uyt mijnen sack ghenomen, meulder,
 Uyt mijnen sack ghenomen.

Meulder. Ben ick een dief die zijt ghy mee,
 Men vinter ander in de Stee,
 'k Weet dat de Backers dieven zijn,
 In 't broot te kleyn te maecken,
 En raest niet veel tegen my,
 Ghy sout in 't kot gheracken, Backer,
 Ghy sout in 't kot gheracken.

Backer. En spreckt my van dees wooningh niet,
 Want soo een werck waer u verdriet,
 De meulders komen daer wel aen,
 Als sy te veele stelen,
 Want als sy scheppen in het graen,
 Zy nemen al te veele, Meulder,
 Zy nemen al te veele

Meulder. Wy en nemen maer ons ghewin,
 Het is een sot die naemen min,
 Al is mijn schoppe wat te groot,
 Ick en schep niet te diepe,
 Zijt wel gherust t' en doet gheen noot,
 Al waer het dat ghy sliepe, Backer,
 Al waer het dat ghy sliepe.

Backer. Ghy weet wel van den ouden tijdt,
 Dat ghy wat krom van vinghers zijt,
 Al doet ghy 't noch met goet fatsoen,
 Som doen het wel ter degghen,
 Maer wy en konnen dat niet doen,
 Het broodt wort al ghewegghen, Meulder,
 Het broodt wordt al ghewegghen.

Meulder. Wanneer de brootwegghers zijn deur,
 Soo brengt ghy 't minste broot daer veur,
 En ghy verkoopt dat aen de lien,
 T'is waer ghy moet u swichten,
 Soo ick somtijts wel heb ghesien,
 't En woegh maer half ghewichte, Backer,
 't En woegh maer half ghewichte.

Backer. Als dat gheschiet wy lijden pijn,
 Uyt vreesse van betrapt te zijn,
 Want al ons broot dat waer verbuert,
 Daer boven noch de boet,
 Te laet sou het zijn betreurt,
 Daer toe heb ick gheen moete, meulder,
 Daer toe heb ick gheen moete.

Meulder. Weet als het al wort ondersocht,
 Het graen dat wordt aen ons ghebrocht,
 Daerom en is't gheen dievery,
 Backer wilt daer af swijghen,
 d'Oude pratijcke blijft ons by,
 Dat wy behendigh krijghen, Backer.
 Dat wy behendigh krijghen.

Backer. Soo komt ons handel over een,
 Ey laet ons doch met vrintschap scheen,
 Of wy nu wierden fraeye lien,
 Men sou noch dieven vinden,
 Adieu dan ick heb u ghesien,
 Wy scheen noch al goe Vrienden te gaer.
 Wy scheen noch al goe Vrienden.

Liedeken van eenen Dronckaert die zijn Testamente maeckt aen goede Vrinden

Op de wijze: van de militie van Iperen.

DRonckaers wilt my by staen,
 Ick voel dat ick moet sterven,
 Breng hier een Backxken aen,
 Laet my een dronck verwerven,
 Komt my ter baet, Hier in mijn lesten ent,
 Eer dat het is te laet hoort na mijn Testament.

2. Eerst als ick doodt sal zijn,
 Ghy moet my schoon begraven,
 By een vat Brandewijn,
 Dat ick mijn keel kan laven,
 Onder een gote, Als ick hebben dorst,

't Kan loopen in mijn copte
Laeven mijn keele en borst.

3. Ghy moet ronts om het lijck,
Spannen veel wijngaert rancken,
Boutellien ins gelijk, met veel der hande drancken,
Om noch te drincken, Als het my lusten sal,
Wilt op mijn ziele dincken,
Mijn drincken broeders al.

4. Met sessen naer het graf,
Soo moet ick zijn ghedraghen,
't Geen ick belaste straf, Eenen bier-voeders waghen,
Lonten en Pijpen, Veel ghekorven Toeback,
Ieder sal moghen grijpen, Vyt desen grooten sack.

5 Eer dat ick sterven moet,
Dronckaers k' moet u beloonen,
De Brouwers gasten, moeten dry daghen lanck,
Drincken om hun te barsten,
Mijn jonste wil ick toonen,
Drinckt wijn in overvloed,
Neemt dit van my in danck.

6. Toeback verkoopers bier,
Die moet ick oock wat gheven,
Dry tonnen Wijn en Bier, om vrolijck te leven,
En aen de Weerden, Gheef ick voor eenen loon,
Een waghen met twee Peerden,
Vol wijn en Bier seer schoon.

7. Schenckers van Brandewijn,
Daer ick plachte te verkeeren,
Gheef ick twee vaten wijn, om hun te diverteren,
En aen de Kuypers, een groot stuck wijn en bier,
Want dat zijn goede suypers,
Droncke broeders uyt den swier.

8. Bier-voeders van de Stadt,
Voor Testament ick jonne,
U elck een schoon wijn vat,
Van 't besten Bier vier tonnen,
Om eens te singhen, mijn uytvaert en mijn doot,

Wilt het malkanderen bringhen,
 Ghy dronckaers kleen en groot.
 10. Ghy dronckaers allegaer,
 Wilt noyt gheen ghelt bewaeren,
 Volght my in 't suypen naer,
 'k En mist oock noyt van spaeren,
 Maer wilt staegh drincken,
 V sat in volle Feest,
 Wilt noch een Backxken schincken,
 Daer med' gheeft ick mijn gheest.

Liedeken tot lof, van Smeden fyn en grof.

Stemme; Van 't droevigh Nonneken.

DEn lof der Smits die hebben ick hier beschreven
 Ick prijs hun klockheyt en hun Ambacht seer,
 Want sonder haer niemant sou konnen leven,
 Daerom gheeft ick hun vele lof en eer,
 In Huysen Kercken // de schoonste wercken,
 Zijn door hun hant, Ghmaeckt met groot verstant.

2. Steden Dorpen Prochie en Casteelen,
 Worden al om met Smede werck vereert,
 Cloosters, Capellen, Cellen en Prieelen,
 t' Is weerdigh dat men soo een Ambacht leert,
 Gheen Schepen vaeren // Door de Zee baeren.
 Den Smit vol moet, haer Yser werck aen doet.

3. Koninghen, Keyzers konnen oorlogh voeren,
 Doch sonder Smits hy wiert seer haest ghestaeckt
 Noch niet een Lants-man en sou konnen Boeren,
 Ploeghen en Saeyen 't wort door hun ghemaeckt
 Kap messen, Bylen // Haemers en Vijlen,
 Sloten en Lets // Viva de Edel Smets.

4. Den Timmer-man en sou niet wercken,
 Beytels en Saghen 't komt al van den Smet,
 Vont men geen messen men vont noch geen Clerken
 Om te besnijden een Penne goet en net,
 Metsers Crouweelen // Scharen, Corbeelen,
 Sloten en Lets // Ick prijs de kloecke Smets.

5. Gout en Silver in Dorpen en Steden,
 In Kercken, Clooster menigh schoon juweel,
 Iae self het gelt, den Smet die moet het smeden,
 Van 't gen' hy maeckt heeft hy het minsten deel,
 Ick moet hem prijzen // En eer bewijzen,
 Iae niet een man, Sonder hem leven kan.

6. Den Hovenier en sou niet konnen saeyen,
 Had hy gheen houwers, raeckels ende spaen,
 Geen Boer noch Lants-man en sou konnen maeyen
 Vont men gheen seysels, om te picken 't graen,
 Den Smet maekt Zekels, Voor Vrouwe Eekels,
 Tatsen en schoen // Den Smet moet het al doen.

7. Rooster en tanghen komen uyt zijn handen,
 Schoppen en Hanghels alderhande goet,
 In Zoolen Aerden maeckt hy Yser tanden,
 Voor ider Lants-man die ploeghen moet,
 Breydels voor Peerden // Van grooter weerden,
 Scheep anckers sterck, dat is al Smede werck.

8. Noch is'er iet voor wonder t'annoteren,
 Hy maeckt de deghens voor de Edel lien,
 Musquetten Sabels om te schermutseren,
 Pijken en Lancien wie kan 't al bedien,
 Veel Krijghs ghewaeten, Voor de Soldaeten,
 Oock Baionets // Viva de Edel Smets.

9. Voor Chyrgiens maekt hy de instrumenten,
 Lansetten, Vliemen en Scheir messen goet,
 Iae aen de Perssen van die Boecken prenten,
 Moeten sy wercken met een kloecken moet,
 Fackels Lanteirens // Iae duyst affairens,
 De Lampen klaer // die m'hanght voor den Autaer.

10. De Smets en sullen noyt imant bedrighen,
 Hun Ambacht is self en Rechtveerdighey,
 Sy slaen 't heet yser dat de voncken vlieghen,
 Dan over peysen sy de Eeuwighyeyt,
 Oorlof dan Smeden // Tracht met uw' leden,
 En arbeyt, Te krijghen salighey.

Het beklagh van het Nonneken, die haeren staet beklaeght in het Clooster

Stemme: Van den Lof der Smeden.

WAt groote droefheynt moet ick nu verdragen,
'k Heb my ghebrocht voor altijd in 't verdriet,
Ick heb voorwaer wel reden om te klaghen,
Waer ick uyt 't Clooster, ick en quam'er niet,
Tusschen vier mueren // In 't creveceuren,
Leef ick met pijn // 'k Bid om verlost te zijn.

2. Had ick met al mijn gelt liever gaen paeren,
Daer med' ghekocht een frissen jonghen quant,
't Is waer ick was als dan noch jonck van jaeren,
Want van de wereldd had ick gheen verstant,
Quam'er een Minnen // men riep my binnen,
En sloot de deur // Voor menigh Serviteur.

3. m'Heeft my besteet dan in een Vrouwe Clooster,
s' Inquiteerden al naer mijn ghelt en goet,
Daer ick moet eeuwich leven sonder trooster,
Van droefheynt smilt ick schier in tranen vloet,
m'Heeft my gheknesen // Nonne te wesen,
'k Was haest bereet // Maer 't is my dickwils leet.

4. Als ick Novice was mijn beste Kleeren,
Die heb ick daer met vreughden af ghedaen,
Doen ginghen sy my de Ghetijden leeren,
Naer dien heb ick 't weerdigh habijt ontfien,
Die rude kleeren // Om my te leeren,
Ghehoorsaemheynt // Tot mijne Saligheynt.

5. Dan quam al mijn Vrienden ende Maghen,
Men maeckte daer een schoon bancket ghereet,
Dan seyden sy: nu hebt ghy goede daghen,
Elck seydt dat Nonneken is net ghekleet,
In het Professen // 't Was Kerremesse,
Maer korts hier naer,
Was 't niet als droefheynt swaer.

6. Noch zijnder meer als ick, die zijn in rouwe,
Die leven in verdriet en creveceure,

Mochten s'uyt 't Closter gaen om te gaen trouwen
 Sy soude breken gaten door den muer,
 Gheen troost te werven, 't moet hier al sterven,
 Vyt dese munt, daer en komt niemant uyt.

7. Den wille Godts moet daer altijd gheschieden
 Want al die Nonnen, 't is een wonder saeck,
 E[...] gaet daer niet ghelijck met ander lieden,
 Men hieft de droefheyte daer voor het vermaeck,
 't Is altijd lesen, En zijn gheknesen,
 Van d'Overheyte, Tot m'is in 't graf gheleyt.

8. Eylaes ick moet daer al mijn leven enden,
 En altijd wesen in een swaer verdriet,
 Eylaes! waer ick my keer ofte wende,
 Schrey ick, of ween ick, men beklaeght my niet,
 mocht ick naer 't lijden, my eens verblijden,
 'k Soud' al mijn druck, noch achten voor geluck.

9. Maer laes, ick moet daer al mijn leven blijven
 Want van de werelt, 'k ben ghestorven af,
 'k moet met dit Cruysken mijnen tijdt verdrijven,
 Tot dat ick daele in het duyster graf,
 'k moet beyd' mijn oogen // Van traenen droogen,
 Want eenen man // my noyt ghebeuren kan.

10. Spiegelt aen my, Dochters die rijcke wesen,
 In 't Cloosten droegh ick vijf hondert pont groot,
 Koopt daer med liever een longhman gepresen,
 Die u vertroost en helpen kan uyt noot,
 Houdt mijn klachten // In uw' ghedachten,
 Soo komt ghy niet // In een soo swaer verdriet.

Liedeken, ofte een seer groot dispuet tusschen den Soldaet en den Bedelaer.

Op de wijze: Logé mon bagagie, Jouffrouw.

VVAerom loopt ghy achter 't Lant,
 Foey Bedelaer ghy doet my schant,
 't Wil dat ghy s' Konincks dienst aenveert,
 Hy sal u Kleeren koopen,
 En gheven u noch een schoon Peert,

Achter Lant sult ghy loopen niet meer,
Achter Lant niet meer loopen.

Bedelaer. Ick bid u my met vreden laet,
Noyt en sult ghy my sien Soldaet
'k Ben liever eenen bedelaer,
En mijnen kost te vraeghen,
Want het Musket weeght al te swaer,
Dat en kan ick niet draghen, Soldaet,
Dat en kan ick niet draghen.

Soldaet. T'is al veel beter met een Roer,
Als stuyten t'haelen by den Boer,
De honden byten in uw' been,
Ghy zijt van elck verlaten,
En ghy moet altydt gaen alleen,
Noch prijs ick de Soldaeten te gaer,
Noch prijs ick de Soldaeten.

Bedelaer. Soldaet het bedelen my greyt,
Want ick prijs seer de liberteyt,
Eenen Soldaet heeft gheen vrijheyt,
Dagh en Nacht moet hy loopen,
Namentlijck in den vreden strijt,
Den Boer het vel af stroopen, Soldaet,
Den Boer het vel af stroopen.

Soldaet. Bedelaer dan maecken wy buyt,
En ghy loopt schieten sonder kruyt,
Want als wy by de Boeren gaen,
Wy zijn te respecteren,
Den Boer moet met den hoet af staen,
Den Soldaet is mijn Heere, t'is fraey,
Den Soldaet is mijn Heere.

Bedelaer. Het bedelen staet my wel aen,
't Heb het van Kints ghebeent ghedaen,
T'is waer men siet mijn naeckte lijf,
't En is maer een couragie,
En de Soldaeten die gaen stijf,
Vol luysen en crawagie, t' is vuyl,
Vol luysen en crawagie.

Soldaet. Van luysen hebt ghy oock u deel,
 Bedelaer en soeckt gheen krackeel,
 Ick heb hier 't edel rapier,
 Swijght eer ick u af smeir,
 Sa retireert u stracks van hier,
 Eer ick in 't Fransche sweire morden,
 Eer ick in 't Fransche sweire.

Bedelaer. Had ick u erghens aen een kant,
 'k En sou' niet kijcken naer uw' hant,
 'k Heb hier den stock daer ick den Hont,
 Van de Boeren men' trecke,
 Ick soud' hem legghen nu terstont,
 Tusschen uw hals en necke, verstaet,
 Tusschen uw hals en necke.

Soldaet. Sa Bedelaer weest niet verstoort,
 Maer laet ons maecken een accoort,
 's Conincks dienst wil ick laeten staen,
 'k En wil niet meer gaen driellen,
 'k Wil by den Boer om stuyten gaen,
 Met onsen naeckte billen, te gaer,
 Met onsen naeckte billen.

Bedelaer. Sa smijt dan het gheweir van kant,
 En laet ons swieren door het Lant,
 Laet sien of u de male past,
 Wy sullen u gaen doopen,
 Maeckt u een houte schotel vast,
 Wilt u Casack af stroopen, Soldaet,
 Wilt u Casack af stroopen.

Siet vrinden hoe dat dien Soldaet,
 Konincks dienst en gheweir verlaet,
 Om te gaen met den Bedelaer,
 Te knaghen Boere kanten,
 Om dat 't gheweir woegh te swaer,
 't Waren verloren quanten, voorwaer,
 't Waren verloren quanten.

Een Nieuw genoeghelijk drinck Liedeken van den wijn,

op wijze: Folie d'Espagne

WYngaert, u druyven dat sijn soete gaven,
 Het druyve sop, is een goeden dranck,
 't Doet t'hert verstercken, en de keile laven,
 Ock prijs de druyven en den wijngaert ranck,
 Het wijntjen dat doet verdwijnen,
 Verdriet, droefheyt en pijnen,
 En alle teghenspoet // Den Wijn vergeten doet,
 Doet singen // En springen // de glasen, uytblasen
 Ick prijs het wijntjen soet.

2. Confrater laet ons met ghenoechte drincken,
 Vrolijk wesen g'heele nachten lanck,
 Den Godt Bacchus die sal ons fraey beschincken,
 Tot wy vallen van Tafel stoel en banck,
 Sa lustigh eens ghedroncken,
 En het glaekens vol gheschoncken,
 Laet de rontsomme gaen // ten magh niet ydel staen
 Wilt drincken/ En schincken // De glasen,
 Vyt blasen // Noch eens bescheet ghedaen.

3. Sa lustigh laet ons drincken blijde teughen,
 Bacchus die geeft ons hier seer goeden wijn,
 Hy waer wel lekker die hem niet saude meughen,
 Confrater laet ons t'saem vrolijk zijn,
 Want het sopken van de druyven,
 Doet de droefheyt al verschuyven,
 Al de droef geestigheyt // woort nu ter neer gheleyt,
 Plesieren hanteren // des kluchten // noyt vluchten,
 Viva de liberteyt.

4. Laet ons vlechten een Troon van Lauwerieren
 En hem bereyden een van wijngaert ranck,
 Om den Godt Bacchus sijn hoofd te verciereren,
 En hem te loven van sijn goeden dranck,
 Sa laet nu den Wijngaert bloeyen,
 Wy sullen hem gaen besproeyen,
 Met Pint, Can Glas en Pot,

Tot lof van Bachus Godt,
Doet schincken // wilt drincken,
De glazen // uyt blaesen
Tot dat wy woorden sodt.

Nieuw Geestelijck Liedeken van de Seven H. Sacramenten en hoe zy moeten ghebruyckt worden.

Stemme: Philis mijn tweede Ziel.

Christenen blijft wat staen,
En hoort dit Liedt eens aen,
Dat u in u Gheloove onderricht,
En veel misterien oock brenght in 't licht,
Menschen leert die met neerstigheyt,
Want t'is seer nut tot uwe saligheyt,
d'Vytlegginghe van ieder Sacrament,
Christene zielen luystert naer den ent.

Van het Doopsel.

Sondaer 't Doopsel 't is klaer,
Geen saligheyt voorwaer,
Alsoo men leeft in d'heyliche Schriftuer,
Wat s' ons bewijst en komt te legghen veur,
't Doorsel de ziele voedsel gheeft,⁺
Gelijck de spijs daer ons lichaem by leeft
Want Christus sels heeft 't doopsel ontfaen,
Gelijck d'heyliche Schrift ons doet verstaen

Het Vormsel.

Het Vormsel heeft de kracht,
Door de Priesterlijke macht,
Den Bisschop leght op yders hoofd sijn handt,
En spreeckt veel krachtighe woorden van verstant
Geeft elck een kaeck-smeet metter spoet,
Tot teecken dat men veel verdraghen moet,
Alsoo ontfanght men den H. Geest,⁺
Om te belijden 'Geloof onbevreesd.

Het H. Sacrament der Penitentie of de Biechte.

De Biecht maeckt ons bequaem,
Aen Godt seer aenghenaem,

+ *Schrijftuer*
plaetsen
Ioan.

3. v. 5.

+ *act*

1. v. 15.

19. 17.

Hy gaf de sleutels van 't Hemelrijck,
 Aen S. Peeter en seyde in 't publijck,⁺
 Wat ghy ontbint op 't aersche dal,
 Weet dat het oock onbonden blijven sal.
 En 't geen ghy bint dat sal gebonden zijn,
 De Biecht is recht der sonden medecijn.

Het H. Sacrament des Autaers.

Het heyligh Sacrament,
 Daer Godt is self present,⁺
 't Is 't weerdighste van alle seven dat
 Op den Autaer rust desen weerden schat,
 't welck men na de Biecht ontfanght,
 Daer ons gheluck en saligheyt aenhanght,
 Christus die seght met schoone woorden soet,
 Comt nut mijn Lichaem ende dierbaer Bloet.

Het vyfde Sacrament.

Heeft iemants stervens noot,
 Haelt een Priester devoot,
 Op dat hy voor hun bidt in Iesus naem,
 En salft met Olie op u naekt lichaem,⁺
 Ghy sult daer door versterckt oock zijn,
 't Is 't lest recept der zielen medecijn,
 Ist dat den siecken noch in sonden leeft,
 Godt is bermhertigh diese hem vergheeft.

't Sesde het Priesterschap.

Priesters soo het schrift bediedt,
 Zijn van den Paus ghebedt,
 Ghelijck als heylighen voor Godts aenschijn,
 Bidt dogh voor hun want zy ons Leeraers zijn,
 Vervult met den Heylighes Geest,
 Zy leyden ons ter saligheyt voor eerst,
 't Zijn Herders van de Catholijck Kerck,
 s' Handelen daghelijckx Godt heyligh werck.

't sevenste het Houwelijck.

- + *Math.*
 16. v. 18.
 Ioan.
 18. v. 18.
- + *Math.* 29. 16.
 Marc.
 14. v. 22.
- + *Iac.*
 5. v.
 14. 15.
 Marc. 6.
 v. 13.

't Houwelijck Sacrament,⁺
Dat Godt ons maeckt bekend,
Dat Man en Vrouw te saem zijn maer een,

+ *Eph. 55. v. 42.*

Nochtans twee zielen in een lichaem reen,
 Christus seght noyt u Vrouw verlaet,⁺
 Ten sy dat s'haer Trouw te buyten gaet,
 Want laet g'u vrouw om eene bagatel.
 Ghy zijt oorsaeck leeft zy in overspel.
 Oorlof al die hier staen,
 Wilt naer de Kercke gaen,
 Aenbidt Godt in het Heyligh Sacrament,
 Want hy is daer met Ziel en lijf present,
 En al die dit niet en ghelooft,
 't zijn Afgodisten van 't verstant berooft
 Singht of leest dit met goed' aendachtigheydt,
 't is ider nut tot sijn saligheydt.

***Waerachtigh droevigh beklagh-Liedeken, van eene Godtvruchtighen
 Lant-man, die hem beklaeght, hoe dat hy in sijn oude dagen is
 gheplaeght, op het Wanckelbaerigh Radt van de Fortuynne:***

Op de wijze: hoe ligh ick hier in dees ellende.

WErelt ghy doet my droevigh klaghen,
 Als ick sien hoe Fortuyn haer went,
 Eylaes in mijn oude daeghen,
 Ben ick komen in swaer ellent,
 Vreught, en droefheydt van g'heel mijn leven,
 Sal u worden hier recht beschreven.

2. 'k Was Wevenaer ontrent dry Iaeren,
 Ick ben her-trouwt in volle vreught,
 Veel kinders quam ick te vergaeren,
 Die voed' ick op in eer en deught,
 Ick ded' hun wijsen ende leeren,
 Sorghvuldigh in de vrees des Heeren.

3. Mijn huys-vrouw is doen overleden,
 Naer het verloop van twintigh Iaer,
 Waer door ick quam in veel droefheden,
 Met mijn Kinderen alle gaer,
 Soo datter in vijf Iaer naer desen,
 Meer swarigheydt quam op gheresen,

+ *Math.*
 5. v. 32.
Luc. 16.
 v. 18.

4. Ick hadde een seer schoon menagie,
 Veel schoone vruchten op het landt,
 't Welck ick regeerde met couragie,
 Peerden en Koeyen navenant,
 Godt gaf my sijnen milden zeghen,
 De Fortuyn is my nu g'heel teghen.

5. Fortuyn mocht ick eens vraghen,
 Waerom ghy my den rughe keert,
 Daer ghy my in mijn oude daghen,
 Mijn goet beneemt, en affronteert,
 En my veel droefheynt jaeght verloren,
 Ongheluckigh ben ick gheboren.

6. Met droefheynt gaen ick 't Boeren staecken,
 Men gaet verkoopen al mijn goet,
 Wat sal ick doen om te gheraecken,
 Met traenen ick 't beschreyen moet,
 Adieu mijn Vrienden in moet scheidyden,
 En gaen daer Godt my sal gheleyden,

7. Adieu Pastoor en Prochiaenen,
 Adieu mijn kinderen te gaer,
 Ick moet nu scheidyden met veel traenen,
 Volght altijdt goet exempel naer,
 Bidt Iesus soet, en wilt wel leven,
 Godt sal u sijnen segghen gheven.

***Geestelijck Minne Liedeken, van het spel der liefde oft anders gheseyt:
 het Geestelijck Kaertspel, beginnende met Herten Troef, met veel
 schoone Geestelijcke Meditatien.***

Stemme: O Hollant schoon ghy leeft in vred'

KOmt hier ghy Lief-hebbers van de Caert,
 Komt leert dit Caert spel spelen,
 Ionck ende oudt zijt niet vervaert,
 Laet het u niet vervelen,
 Maer die wilt mede spelen gaen,
 Moet eerst wel den Troef verstaen,
 Ende met Godt beginnen,
 Wie verliest die sal winnen.

2. Dit spel is een Hemels pratijck,
 En winst van 't eeuwigh Leven.
 Daerom speelt mede al ghelijck,
 Doet soo hier wort gheschreven,
 Nonne, Beghijnen spelen med',
 Al die bemint sijn Hemels sted',
 Laet ons daer med' vermaecken,
 En sien tot Godt te raken.

3. Soet onsen Troef is herten Aes,
 De spijsse van ons herte,
 Daerom speelt med', o swerelts Baes,
 Laet staen alle pijn en smeerte,
 T'is d'Heylighe Dryvuldigheyt,
 De winst van onse saligheyt,
 En laet ons niet vervelen,
 Van om dien prijs te spelen.

4. Christus is onsen Herten Heer,
 Den hooghsten Troef ghepresen,
 Die wy moeten beminnen seer,
 Wilt die indachtigh wesen,
 Die wilt spelen recht uyt jent,
 Christus is 't rechte Fondament,
 Van ons Gheestelijck Kaert spel,
 Sa volght hem na en doet wel.

5. *MARIA* is de herte Vrouw,
 Den Troef al naest den Heere,
 Die ons helpt uyt den druck en rouw,
 Wier haer beminnen seere,
 Want al die onsen Troef veracht,
 Geen winst voor hem moet zijn verwacht
 Al die dit spel beginnen,
 Moet *MARIA* beminnen.

6. Die men hout voor den herten sot,
 Is den Bekeerden sondaer,
 Die soo sijn herte stiert tot Godt,
 Die altijd by den Autaer,
 Sit en bidt, die wort versmaet,

Van al dat naer de werelt gaet,
Maer wenst al om te wesen,
Hertelijck sot als desen.

7. En al die hebben herten Thien,
Die moet de thien gheboden,
Altijdt beherten en gaen sien,
Of niemant vremde Goden,
Soo lief als sijnen Godt en heeft,
Die inde vreesen van Godt leeft,
Doe moet wel sorghe draghen,
Voor die Godt wilt behaghen.

8. Die hebben herten Neghen moet,
Al met de Neghen Chooren,
Van Gods lieve Enghelen soet,
Voor eerst worden herboren,
Doe moet zijn als een Leli-blom,
Beminnen s' Hemels Bruydegom,
En doen veel goet wercken,
I E S U S sal hen verstercken.

9. En al die hebben herten acht,
Doe moet d'Acht saligheden,
Bewaeren altijdt dagh en nacht,
En tot de deught besteden,
Sijn Ziele met een goet verstant,
Houdt soo die acht in uwe handt,
Maer staet daer med' niet stille,
Doet altijdt naer Godts wille.

10. En al die herten seven heeft,
Moet de Bermhertigheden,
Oeffenen soo langh als hy leeft,
En die in deught besteden,
Al om den Armen by te staen
Die wercken die staen Godt wel aen,
Met spijs, dranck, kost en kleeren,
Godt sal hem naemaels eeren.

11. En al die hebben herten ses,
Moet hier in dese Landen,

Al door een' gheduerigh exces,
 Als Seraphinen branden,
 En die de ses vleughelen draeght,
 Ghestadelijck hy Godt behaeghen,
 En moet hier geiren lijden,
 Wilt hy met Godt verblijden.

12. En al die hebben herten vijf,
 Moet in Christus vijf wonden,
 Altijt blijven met zielen en lijf,
 Heel suyverlijck verbonden,
 En die in dese wonden woont,
 Sal namaels zijn van Godt beloont,
 Met de hemelsche glori',
 Hout dit wel in memorie.

13. Troef viere van dit heylich spel,
 Hebben die Mediteren,
 De doot het oordeel en de hel,
 En die hun tijdt passeren,
 In 't spreken van het Paradijs,
 Dien mensch die is verstandigh wijs,
 Godt sal hem namaels gheven,
 Hop' ick het eeuwich leven,

14. En herten dry heeft desen Mensch,
 Die door zijn goede wercken,
 Altijdt verhoordert naer Godts wensch,
 Die bauwt Autaer en Kercken,
 Van Iesus ende Maria,
 En die S. Ioseph volgen naer,
 Die sullen namaels treden,
 In den Hemel met vreden.

15. Die heeft Troef twee van dese kaert,
 Is die met sijn ghebeden,
 Altijdt sijn siele wel beweert,
 En die den tijdt besieden,
 Met 't mondelijck ghebedt voor eerst,
 Som op ghetrocken in den geest,
 Al die soodanigh lesen
 Die sullen saligh wesen.

16. Sa lustigh gasten speelt nu aen,
 Op dat ghy mooght verliesen,
 Onthout altijdt dit goet vermaen,
 Wilt noyt gheen winste kiezen,
 Want al die wint hy verliest,
 Daerom siet ghy gheen winst en kiest,
 En die verliest sal winnen,
 Dus wilt u wel versinnen.

17. Oorlof nu hebben sy ghespeelt
 Godts Vrinden en Vrindinnen,
 Want 't en heeft hun noyt verveelt,
 Altijdt Iesus te minnen,
 Versmaet de werelijske Kaert,
 Want 't niet anders als dencken baert,
 Wilt desen Troef bewaren,
 Voor eeuwigh wel sult vaeren.

Liedeken tot vereeringhe der Gheboorte Christi.

Op de wijze alsoo 't begint

GHeluck te saem,
 Met Godt den Heere bequaem,
 Is u mijn gifte aenghenaem,
 Wilt singhen allegaer, De over blijde maer.
 Ick wensche u hier mee een saligh nieuwe iaer.
 Op den Kers-nacht,
 Is Iesus voort ghebracht,
 Heeft ons verlost van s'vyants macht,
 Al van een suyver Maeght,
 Die Godt in 't herten draeght,
 Voor alle sondaers groot dat sy genade braght,
 Dien Godt van al,
 Is nu op s'werelts dal,
 Gheboren in een armen stal,
 En in een krib gheleyt,
 Sa menschen maeckt u bereyt
 En wilt hier uwen Godt dienen met nerstigheyt,
 De Herders goet,

Vallen hier Godt te voet,
 En segghen Coninck weest ghegroet,
 De Engels vol ghenae,
 Die singhen vroegh en spae,
 Och Iesus weest ghegroet met moeder Maria.

Vyt verre Landt,
 Dry Vorsten vol verstant,
 Doen hier het kindtjen offerande,
 Goudt, wierooock myrrhe mee,
 Het is daer volle vree,
 Elck in 't besonder hier sijn offerhande dee.

Ras op de baen,
 En wilt besoecken gaen,
 Dit kindtjen wilt het bidden aen,
 Laet ons gaen naer den Stal,
 Menschen veel in 't ghetal,
 En laet ons bidden aen den grooten Godt van al,
 Nu tot besluyt,
 Looft Ioseph met sijn Bruyt,
 Singht hem den lof met soet gheluyt
 Wilt singhen vroegh en spae,
 Tot lof van Maria,
 Dien lieffelijck sanck van Alleluja.

*Menschen siet den Heer der Heeren,
 Komt aen ons den ootmoet leeren,
 Mits dat hy den Godt van al.
 Rust in een verworpen Stal.*

Liedeken op de overdenckinge vande vier Uyttersten des menschen.

Stemme, Herderkens in den nacht.

Verdoole menschen die het ghelt en goet,
 Al meer bemint dan ghy uwen Godt doet,
 En s'werelts ydelheyt,
 Kiest voor de Saligheyt,
 Vergadert veel Rijckdommen groot,
 Sonder eens te peysen,
 Op de droevighe reysen,
 Van d'eeuwighe doot.

Als g'hebt gheraep, gheschrapt het goet by een
 De doodt die komt subijt ghy moet gaen scheen,
 Van al uw' goet en gelt,
 Ick staend'er af ver stelt,
 Van hooghe staet, pracht en eer,
 Dat moet ghy hier al laeten,
 Wat sal 't uw' ziel baeten,
 Peyst dat menigh keer.

Overpeyst dit oock wel die geiren 't goet,
 Besit het ghen een ander hebben moet,
 En met valschen pratijck,
 Trachten te wesen rijck,
 Laet staen uw' onrechtveerdigheyt,
 Houdt dit in uw' ghedachten,
 En wilt de deught betrachten,
 Met uw' Saligheyt.

Peyst op de eeuwigheyt sy is soo lanck,
 En Godts Oordeel dat sal wesen stranck,
 Denckt dit hooveerdigh mensch,
 Die leeft naer uwen wensch,
 Jouffrouwen die naer de mode gaet,
 Leght af uw' pracht en kleeren,
 Die ons tot quaet tenteeren,
 't Sal u wesen baet.

Peyst dit die gierigh zijt nae ghelt en goet,
 't Welck als men sterft hier al blijven moet,
 Denckt op doodt en Oordeel,
 Daer niemant gheen voordeel,
 Sal hebben, maer betaelen gaen,
 Dat hy hier heeft bedreven,
 Sal hy naer dit kort leven,
 Loon naer werck ontfaen.

Onkuyssche menschen en bedrieght u niet,
 Weet dat Godt den Heer al uw' boosheyt siet,
 Laet uw' onkuys bedrijf,
 Castijt uw' naeckte lijf,
 Eer ghy namaels met groot ghetier,

Van Godt sult moeten hooren,
 Met eenen grammen tooren,
 Gaet in't eeuwich vier.

Nijdighe menschen laet uw' Nijdighe
 Betert uw' leven, u tot deught bereyt,
 Eer dat het is te laet,
 Stelt u in goeden staet,
 Peyst op de doot, Oordeel en Hel,
 Oock de Hemelsche glorie,
 Houdt dit wel in memorie,
 Leeft te saem wel.

Gulsighe menschen betert u voortaan,
 Denkt dat de boose werelt sal vergaen
 Die hier leeft als een swijn,
 Schroomt voor de helsche pijn,
 Verteirt uw' vrouw en kinders goet,
 Iob die rechtveerdigh leefde,
 Voor 't Oordeel schudd' en beefde,
 Daerom af-standt doet.

Noteert die leven in de gramschap groot,
 Peyst dat ghy sterven moet de bitter doot,
 Laet uw' Grammoedigheyt,
 Ghy moet naer d'Eeuwigheyt,
 Want uwen tijdt noyt stil en staet,
 Want voor Godts oordeel beven,
 Betert uw' sondigh leven,
 Eer het is te laet.

Ghy traeghe menschen tot het goet werck,
 Die liever sit in d'Herbergh als de Kerck,
 Daer men drinckt, Tuyst en spelt,
 Weet dat het Godt verveelt,
 't Boerken van twee-en-vijftigh blaen,
 Dat siet men u hanteiren,
 Gheen heyligh daghen vieren,
 Noyt geen deught ghedaen.

Wast door de traenen uwe sonden af,
 Want 't is te laet als 't lichaem rot in 't graf,

Bekeert u met ootmoet,
 En penitentie doet,
 Spoeyt u tot de deught t'is meer als tijdt,
 Wilt voor u Ziel sorghen,
 Sondaers g'en hebt gheen morghen,
 Peyst op u profijt.

Sondaers en Sondaeressen voor het lest,
 'k Bid u wel te leven doet uw' best,
 Stelt u in goeden staet,
 Eer dat het is te laet,
 Ionck, oudt, oock arme en rijck,
 Wilt t'samen hier wel leven,
 Godt sal u naemaels gheven,
 Het schoon Hemel-rijck.

*De Schriftuer kan ons bewijzen,
 Dat een Mensch is weert te prijsen,
 Die op Oordeel, Doodt en Hel,
 Peyst seer dickwijls, ende wel,
 't Oordeel is seer straf, maer men slaet niet af.*

***Liedeken van een Dochter die den tijt beklaeght die sy onnutigh
 verquist hadde,***

Stemme: O Menschen die wenschen.

Wat plaghen // verdraghen,
 Moet ick in mijn hert,
 Voor mijn sonden // t'aller stonden,
 Seer ghepijnicht wert,
 Voor 't Palleeren // Domineren,
 Van mijn Lichaem snoot,
 Moet ick strijden // En veel lijden,
 Eylaes naer mijn doodt.
 Mijn zinnen // Tot minnen,
 Die steld' ick altijd,
 Naer Godts woorden // niet en hoorde,
 'k En dee gheen profijt,
 Welheden // Quade zeden,
 Met mijn schoon Lichaem,

Daer veel wormen // 't nu bestormen,
 T'is hun aenghenaem,
 Mijn krollen, die rollen,
 Het hair van mijn hoofd,
 Vol onwaerde, Heeft de aerde,
 Nu al af gheslooft,
 Mijn koleuren // En faveueren,
 Schoon helderen glans,
 Is vertrocken // die te locken,
 Plachten de longhmans.
 'k Beweenen // mijn beenen,
 Die dansten als sot,
 In balletten // blancketten.
 Legghen nu verrot,
 'k Placht te blincken // dat nu stincken,
 Moet voor Godts aenschijn,
 'k Moet nu lijden, Voor altijden,
 Schroomelijcke pijn.
 Wilt handen, en tanden,
 Lipkens als korael,
 Borstjens mede, schoon besneden,
 En een lieve tael,
 Die de wormen, nu bestormen,
 T'is vergaen als mist,
 Wilt s'aenschouwen mans en vrouwen,
 Opent mijn doot-kist.
 Mijn leven besneden,
 Schoonder als een Beelt,
 Zijn met eenen, Rotte beenen,
 Nu ter neer ghevelt,
 Al mijn singhen, danssen springhen,
 Is nu al ghedaen,
 Wilt niet spotten, Die moet rotten,
 En in slijck vergaen.
 Mijn huysen // en kluysen,
 Zijn een vuylen hoeck,
 Schoon kleeren // ick palleeren,

My met eenen doeck,
 Al mijn reucken in de keucken,
 Zijn nu buyten stanck,
 Mijn renten zijn tormenten,
 Voor mijn leven lanck.

Mijn sterven doet derven,
 Godts soet aenschijn,
 Altijdt woelen en ghevoelen,
 Grouwelijcke pijn,
 Altijdt lijden noyt verblijden,
 Voor mijn ijdelheyt,
 Lieve menschen, Wilt doch wenschen,
 Naer uw' Saligheyt.

Met listen // 'k verquiste,
 Soo menighen tijdt,
 Met palleeren domineeren,
 'k Leefde seer verblijdt,
 Gheen goe wercken, 'k gonck te Kercken
 Om te zijn ghesien,
 Om te toonen // mijn Persoone,
 Aen de Edel Lien.

O werelt, Bepeirelt,
 Had ick noyt ghelooft,
 Al uw' perten vals van herten,
 'k Waer niet berooft,
 Van Godts wesen, en ghewesen,
 Voor mijn ijdelheyt,
 'k Moet nu sterven, en bederven,
 In der Eeuwigheyt.

Ghy maghen, hoort klaghen,
 Mijn ziel in den noot,
 Sy moet sterven, Duysent werven
 De eeuwighde doot,
 Wilt Godt loven, van hier boven
 Die 't leven zijt,
 Schudden beven, Want het leven
 Duert hier korten tijdt.

Wilt leeren, u beheeren,
 Van het s'werelts goet,
 Ghelt en schrijven, 't Moet hier al blijven,
 Ghelt en schrijven moet,
 Leeft in vrede // deelt doch mede,
 d'Arme Lien ghelijck,
 Naer 't verdrieten, Sult ghenieten,
 Het schoon Hemel-rijck.

*Longhe Dochters wilt hier wel op letten,
 Dat ghy verquist den tijdt met op te setten,
 Uw' hoeft dat rotten moet in d'aert,
 En daer door uw' Ziel beswaert.
 Den tijdt die ghy onnut verslijt,
 Sal dienen tot uw' Ziels verwijt,*

***Liedeken van een Hooghveerdighe Dame die door een Pater tot Parijs
 ded' een Spieghel koopen***

Stemme: Philis mijn tweede ziel.

WAt is de Wereldt dogh,
 Als valsheyt en bedrogh,
 Vol haet en nijdt en vol Hooveerdigheyt,
 En vol Onkuysheyt ende Gierigheyt,
 'k Heb eens in de Schriftuer ghesocht,
 En u een schoon Exempel me ghebrocht,
 Voor menschen die meer nae de werelt gaen,
 Als wel naer Godt die voor ons heeft voldaan.
 't Gebeurd' in 't Fransche Lant,
 Dat daer een Predikant,
 Of wel een Pater was in sijn Sermoen,
 Preekt de Vasten foo s' allomment doen,
 Niet verre van de Stadt Parijs,
 Gaf daer soo menigh schoon exempel wijs,
 En als hy sijn Sermoen hadde ghedaen,
 Soo sprack hem daer een Edel Dame aen.
 Pater sprack sy precijs,
 Gaet ghy nu naer Parijs,
 Brenght my van daer een schoon Spieghel mee,
 Want men hier gheenen vint in dese Stee,

Den Pater die belooft hier aen,
 En is soo naer de Stadt Parijs ghegaen,
 Nu gheleet een maent ofte wel twee daer naer,
 Dat hy eens weer moeste gaen preken daer.

Hy gonck op 't Kerck hof daer,
 Socht daer een spieghel klaer,
 Onder de stinckende doodts beenen stont,
 Waer onder dat hy daer een doodts hoofd vont,
 Die heeft hy in sijn kap ghedaen,
 En is daer mee naer dese Dam ghegaen,
 Om dat sy dien wel soude gaen sien aen,
 En dencken oock eens naer 't graf te gaen.

Den Pater wilt verstaen,
 Is naer 't Casteel ghegaen,
 Alwaer dat sy hem willekomme hiet,
 En sey hebt ghy my desen Spieghel niet,
 Ia doet verschijnen sprack hy daer.
 Uw' Camenieren en uw' groote schaer,
 Op dat sy souden komen hun verblijen,
 En oock met eenen desen Spieghel sien.

De Vrouw die quam daer sien,
 Met al haer Edel lien,
 Dan haelt hy uyt sijn kappen my ghelooft,
 Daer sulck en leelijck schroomelijck doodts-hoofd,
 Dat elck verschrickte die het sagh,
 Hy sey Spieghelt u daer aen nacht en dagh,
 Dit is het hoofd der alder-schoonste Vrouw,
 Die met ooghen Parijs aenschouwen sou.

Sy was ghelijck als ghy,
 Van aensicht schoon en bly,
 Ende van wel ghemaecte leven jent,
 En nu soo leelijck dat m'haer niet en kent,
 Een wormen aes vol stof en slijck,
 Als ghy haer siet besiet dogh uws ghelijck,
 Friseert en Spieghelt u nu hier aen straf,
 Weet dat ghy oock eens moet in 't duyster graf.

Uw' ooghen vol van schijn,

Sal stanck en etter zijn,
 En al u schoon en wit vlees dat ghy draeght,
 Sal van de wormen worden af gheknaeght,
 Peyst op de dootd dan van nu af,
 Want al wat leeft moet eens in 't duyster graf,
 Ghebruyckt den tijdt het sterven is geen spel,
 Neemt dit in danck en spieghelt u doch wel.

Die woorden sneden grouw,
 Door 't hert van dese vrouw,
 De traenen liepen langhs haer wanghen siet,
 En sy terstont al desen pracht af liet,
 Dit s' oock den rechten spieghel klaer,
 Voor ons, o boosen menschen, alle gaer,
 Voor die soo naer de nieuwe mode gaen,
 Komt oock alhier en spieghelt u daer aen.

Alsulcke spieghels klaer,
 Vindt men op 't Kerck-hof maer,
 Die hem wilt spieghelen geheel beslaeft,
 Gaet staet wat hy als men een lijck begraeft,
 En siet doch eens die dootd kist aen,
 Peyst dat ghy moet den selven wegh in-gaen,
 Want al die hier het leven heeft ontfæen,
 De dootd moeten sy oock eens onderstaen.

Nu ick, en morghen ghy,
 Hier van is niemant vry,
 Zijt dogh ghedachtigh uwe lesten uer,
 Eeuwich in vreught, of eeuwich in ghetreur,
 Uwen tijdt gaet als roock voor by,
 Al in duyster graf soo moeten wy,
 Daerom, o mensch, verklaer de sonden snel,
 Eer dat u nackend' is een droeve hel,

Oorlof 't zy ionck of oudt,
 Elck een dit wel onthoudt,
 Wie dat het is het zy arm of rijck,
 Wilt dit exempel leeren al ghelijck,
 Ghy Ouders dit wel gaede slaet,
 En dit oock uwe linderen lesen laet,

Dit zijn geen fabels die ick stel in dit Liet,
Maer waerheyt soo ons de Schrifuer bediet.

*Juffers wilt gh' u eens verblijden,
Spieghelt u in J E S U S lijden.*

***Een schoone samen-spraecke tusschen een eerbaer Jonghman ende
Ionghe Dochter:***

Op de wijze, van Philander en Dorinde.

Jonghman.

GOeden dagh mijn schoone,
Aldegonde mijn Lief,
V proper persoone // Is mijn hert en Lief // V
Charmante ooghen // Die loncken op my // Wilt
liefde betooghen // Maeckt mijn herte blij // Och
mijn schoon Goddin // Comt wilt u begeven // Om
met my te leven // Toont my weder min.

Dochter.

Wie hoor ick daer klaeghen // Droevigh
voor mijn deur, Die mijn Trouw komt
vraghen // Vertreckt vry Monsieur // Ghy komt
my flatteren, Alsoo ick verstaen, Wilt vry re-
citeren // Naer een ander staen, Ick en soeck geen
trouw // want veel hun behaeghen, Ick hoor
alle daghen // Hoe sy zijn in rouw.

Jonghman.

Mijn Enghel ghepresen // Ick sterf
schier van pijn // Lief wilt toch ghenesen // t Ionck
herte van mijn, Ghy staet in mijn sinnen, Mijn
Engheltjen soet // Laet m'u gratie winnen // Eer
ick sterven moet // geeft my toch u hert // En dan
sal ick wesen // Iae schier heel ghenesen // Van
mijn droeve smert.

Dochter.

Veel Ionghmans die spreken soet met
hunnen mont // Maer 't zijn loosen trecken // 't Hert
is valck van groont // Om een Maghet teere // Te
brenghen in schant // Dan abandonneren // En
treckens uyt Lant // Dan zijn sy vol pijn, Dat
sien m'alle daghen // Menig Dochter klagen // Die
in schanden zijn.

Jonghman.

Mijn Lief uwe reden // Die doen my

de dootd // Aenhoort mijn ghebeden // Helpt my
uyt den nootd, En wilt niet ghelooven, Dat ick
daerom kom // Om u eer te rooven // Neen neen
schoone blom // Sterren Son en Maen // Neen ick
tuygen // Dat ick my sal buyghen U noyt af te gaen.

Dochter.

Wel is g'heel u hert, Gheneghen tot
mijn // In droefheyte en smerte, 'k Sal // u troosters-
se sijn, En ick sal u nu gheven // Mijn echte
trouw, Om met u te leven, In vreught en in
rouw // 'k Wil leven te gaer // Tot dat wy ons
beyden // De dootd komt te scheyden // Eylaes
van malkaer.

Jonghman.

Wat troost ick geniet // Wat vreught
voel ick dat // Cupido komt schieten, Door 't
hert van haer // Mijn droefheyte verandert // In
een blijde vreught // Komen by malkanderen // In
eer en in deught // T' is een schoon present // T' is
van Godt ghegheven // Om wel te beleven // 't
Weerdigh Sacrament.

***Nieuw vermaeckelijcke en noyt ghehoorde Clucht. van eenen aerdighen
Coopman, die Boter, Graen. en Eyers kocht van een goede eenvoudighen
Vrouwe, en wat pratijck dat hy ghebruyckte om niet te betaelen, sult
ghy breeder hooren in dit Liet gebeurt in een Vlaemsche Stadt.***

Op de wijze, van Borgherhout.

Wat hoort men in de werelt al,
Voor wonderlijcke saecken,
Als ick u hier bedieden sal,
Hoe een Boerin, Verstaet den sin,
Ende bekent gaen maecken,
Quam naer de Merckt ghegaen,
Een voer gheladen // Boter en graen,
Alles om te vercoopen.

Een slimmen koop-man sonder ghelt,
 Quam daer by haeren wagen,
 Heeft daetelijck soo met ghewelt,
 Aen dese Vrouw gaen vraghen,
 Of sy hem ras // Den g'heelen bras,
 Woud' laeten transporteren,
 Doen sprack de Vrouw, Geheel getrouw
 Laet ons veraccorderen.

Sy maeckten daer een goede accoort,
 Ghelijck het is ghebleken,
 Hy reedt met al de graenen voort,
 En sprack met slimme trecken,
 Comt naer den noen, met goet fatsoen
 T' is voor de Cappucijnen,
 Daer moet ghy gaen // V ghelt ontfaen
 En hy vertrock al grijnen.

Den loosen Coop-man heeft met list,
 Die graenen wegh doen voeren,
 Dat de Boerin dit niet en wist,
 By Voerlien ende Boeren,
 Op dit termijn, Den Cappucijn,
 Sprack hy aen sonder vreesen,
 Ick sal mijn Vrouw, Gaen senden gouw
 Maer wilt se fraey belesen.

Sy sal u schelden voor een beest,
 s' Is van satan beseten,
 Maer Pater en weest niet bevreesst,
 'k En sal u niet vergheten,
 't Is graen oft gelt // Weest niet ontstelt
 Dat sy aen u sal vragen,
 Spreeckt sy van graen,
 Dreyght haer te slaen,
 Wilt voor haer sorghe draghen.

Den Coopman die sprack voor het lest
 'k Sal u soo wel betaelen,
 Doet maer met dese Vrouw uw best,
 Leeft altijdt sonder faelen,

Desen Koopman // die heeft als dan,
 Sijn af-scheydt daer ghenomen,
 Trock daer med' voort,
 Recht uyt de Poort,
 m' Heeft van hem niet vernomen.

En korts naer dien quam die Boerin,
 Sy belde aen de deure,
 Men heeft haer stracks ghelaten in,
 Want den Portier quam veure,
 Sa vrouw sit neer, Sprack een grampeer,
 Een houden grijsen Pater,
 Haelt stool en boeck, Uyt eenen hoeck,
 Quispel, pot met wij-water.

De Vrouw die heeft haer seer ontstelt,
 Als den Pater gonck lesen,
 Sy riep sa grijsaert gheeft my gheldt,
 Wel wat sal dat hier wesen,
 k' En ben niet sot // Ghy rochelpot,
 Sprack sy wilt my betaelen,
 Den Pater ras // Ghedurigh las,
 En seyde k' sa; 't gheldt gaen haelen.

De Vrouw die vloeckte en sy swoer,
 En sy begonst te treuren,
 Dat al de Paters door 't Ramour,
 Daer quamen aen de deure,
 Gheeft 't ghelt, oft graen, En laet my gaen,
 Heeft s' overluyt gheroepen,
 Roept uwen knecht // Dat hy het seght,
 Die het by my quam koopen.

De Paters merckten altemael,
 Dat de Vrouw was bedroghen,
 Van desen rijcken Coopman schrael,
 Die haer soo was ontvloghen,
 Dan gonck sy deur, Met droef ghetreur,
 Soecken naer die ghesellen,
 Elck lacht daer med' // In dorp en sted'
 Al die dit hoort vertellen.

Nieuw' Liedeken, tot Lof van de wyt-vermaerde Coop Stadt van Antwerpen,

op de wijze van Capiteyn Ian Jacops, oft mars wilt mijn vois stercken.

ANtwerpen k'moet u prijsen,
Ghy overschoone Stadt,
U lof en Eer' bewijsen,
Ende noch boven dat,
U Schoonheyt gaen Lauderen,
En 't kostelijck cieraet,
't Welck altijd sal floreeren,
Soo langh' de werelt staet.

2. Ghy zijt de schoonste stede,
Van g'heel het Nederlant,
U Vestens die sijn mede,
Met Boomen schoon beplant,
Vier reken, groote Linden,
Daer sijt ghy med' verciert,
Gheen schoonder wercken te vinden,
Daer menigh Voghel swiert.

3. Met scheld en steene mueren,
Is uwe Stadt bewaert,
Niemant kan u doen treuren,
De werelt door versmaert,
Een schoon Casteel daer neven,
Bewatert, en bemant,
'k Moet u de eere gheven,
De peirel van Brabant.

4. G'hebt twee-en-veertigh Kercken
Waer in dat zijn te sien,
Veel Costelijcke wercken,
Beelden, en Reliquien,
Waer in begrepen wesen,
Veel kloosters in 't ghetal,
En ons Lief Vrouw van dese,
De grootste van al.

5. G'hebt twee-en-twintigh Merten,

Daer onder groot en klein,
 Tot dienst van de goed' Heeren,
 De Borghers in 't ghemeen,
 Een schoone Bors verheven,
 Veel Coop-lien kleyn, en groot,
 Die daer door weldigh leven,
 Een troost in haeren noot.

6. d'Hooft kerck is Ons L. Vrouwe,
 Seer Rijckelijck verciert,
 s' Is weert om te aenschouwen,
 Daer m'haer Feest-daghen viert,
 s' Heeft eenen hooghen Thoren,
 Van wit Arduyn ghesneen,
 Dry Orghels fraey om hooren,
 Van boven tot beneen.

7. Ses hondert twintigh voeten,
 Is desen Thoren hoogh,
 Men klemt daer op met moeten,
 Noch wort de Kele droogh,
 Twee Wijsers wonder schoone,
 Met handen die seer fris,
 Aen ider een bethoonen,
 Wijsen hoe laet dat is.

8. s' Heeft derthien duysent huysen,
 En vijf hondert daer by,
 Sonder Kercken of Cluysen,
 (k' Segh) dat gaet vast en vry'
 Vijf Parochien verheven,
 Verciert met Schilderijen,
 Alles ghestelt naer 't leven,
 Seer aenghenaem om sien.

9. De Gelt-Munt weert ghepresen,
 Vlees-huys, en Visch Merckt med'
 't Groot Oosters huys moet wesen,
 't Verciersel van de Sted',
 T' is weert om te aenschouwen,
 't Stadt-huys, een konstigh werck,

Van Arduyn-steen ghehouwen,
Gebauwt seer groot en sterck.

10. s'Heeft twee-en-dertigh wijcken,
't Enghels en Neffens huys,
T'is weert om te bekijcken,
Heer Iesus aen het Cruys,
't Welck op de Meir naer 't leven,
Seer schoon ten thoone staet,
d'Antwerpsche Stadt verheven,
Het al te boven gaet.

11. Noch prijs ick 't Huys van Aken,
En oock van Portugael,
't Heeft veel ghekost van maecken,
En 't ander alte mael,
Antwerp heeft wijde Straten,
Curieus om aen te sien,
Huysen voor Potentaten,
En Schrift gheleerde Lien.

12. Antwerpen doet Floreeren,
De Konst van het Pinceel,
Veel Boeck-druckers van eeren,
Hebben sy voor hun deel,
't Beelt Snijders werck naer 't leven,
Ambachten veel der hant,
k' Moet u de eeren gheven,
De Peirel van Brabant.

Een nieuw vermaeckelijck Drinck Liedeken,

op de wijze: van 't Brughs Ballet.

DRincke Broeders komt op een,
Staeckt u droefheyten en gheween,
Laet ons 't samen vrolijck zijn,
Met een Nobel droncken Wijn,
Niet en spaert,
't Ghelt dient niet van ons bewaert,
Daerom schiept een nieuwen moet,
Bescheet eens doet',

Van 't Wijntjen soet,
 Want het smaectt ons wonder goet,
 Iaeren lanck,
 Bacchus dranck,
 Moeten de Confraters drincken,
 Tot sy vallen van de banck.

2. Confreer suypt u glasken uyt,
 Schenkt wederom vol de Fluyt,
 Sent oock strackxs het selve ront,
 Drinckt terwijl ghy zijt ghesont,
 Suypt om 't meest,
 Hier op dese sneuckel Feest,
 En weest al vrolijck en verblijdt,
 Op desen tijdt,
 Siet naer profijt,
 Maeckt u al van droefheynt quijt,
 Suypt maer aen,
 Maeckt ghedaen,
 Laet ons drincken dat wy rollen,
 Ten is noch geen tijdt van gaen.

3. Stelt Vrouw Venus aen een kant,
 Neemt den roomer in de handt,
 Laet ons drincken Bachus nat,
 Soo langh tot wy worden sat,
 Want mijn Keel,
 Die vermagh wel noch soo veel,
 Daerom schenkt eens vandese Wijn,
 Een glas voor mijn,
 A vous Cosijn,
 Drinckt een glas op dit termijn,
 't Druyve sap,
 Goed' ghelap,
 Is voor de ghesonde Menschen,
 Drinckt een Pint meet eenen snap.

4. Vraeght den gierighaert doch niet,
 Laet hem leven in 't verdriet,
 Die sijn ghelt in d'aert begraeft,

En noyt eens sijn kele laeft,
Dat hy spaert,
En sijn schatten wel bewaert,
Want die hier leven vroet en vreck,
En lijen ghebreck,
En zijn maer geck,
Souden schier eten hunnen dreck,
Gaet van kant,
Geen verstant,
Hebben sulcke Hipocrieten,
Drinckt al dat u buycken spant.

5. Tapt ons noch een Pintie vers,
En spoelt nettekens het glas,
Want dit Wijntje soet van smaeck,
Doet ons aen soo groot vermaeck,
Noch een Cruyck,
Moet hier wesen voor mijn buyck,
Daerom Heer weert maect maer gedaen,
Ras drinckt maer aen,
Van Bachus traen,
Laet het gelas ronts-omme gaen,
Tuyte Pot,
Is niet bot
s'hout de Motten uyt ons kleeren,
Roept al Viva Bachus Godt.

Tafel van de liedekens begrepen in dit boeckxken in het eerste deel.

<i>Liedeken op de vijftien Mysterien van den Heylighen Roosen krans.</i>	
<i>Liedeken leerende de traegheydt te vluchten.</i>	fol.8
<i>Liedeken tegen de sonde van Gierigheydt.</i>	9
<i>Liedeken tegen de ydelheydt des werelts</i>	11
<i>Liedeken op de ghedachte van de Doodt</i>	13
<i>Liedeken berispende de schijn heyligheydt</i>	15
<i>Liedeken leerende leven naer 't Goddelijcke ghebodt,</i>	16
<i>Liedeken tegen de seven Hooft sonden,</i>	18
<i>Liedeken van de dry valsche vrinden der menschen</i>	21
<i>Liedeken teghen de sonde Overspel.</i>	23
<i>Liedeken tot lof van de H. Martelaeresse Barbara</i>	24
<i>Liedeken raekende den loop van dese werelt.</i>	16
<i>Liedeken teghen verquistes van den tijt.</i>	29
<i>Liedeken op de vergancklijckheydt van s'werelts goet.</i>	31
<i>Liedeken tot aen wecking in den Godts dienst.</i>	33
<i>Liedeken op de Passie ons Heeren Jesu Christi.</i>	35
<i>Herders ghesangh oft Kers-liedeken.</i>	39
<i>Liedeken op de ghedachten van een Gast huys Kerkhof.</i>	41
<i>Liedeken van al de rariteyten der seven Kercke in Roomen,</i>	43
<i>Liedeken op de ghedagten van d'Eeuwigheydt.</i>	49
<i>Liedeken op de wonderheydt Godts in sijn Heylighen</i>	51

<i>Samen spraecke tusschen de doot en 't menschen leven,</i>	52
<i>Liedeken tot lof van de heylighe Maghet Maria,</i>	54
<i>Liedeken tot lof van de seven H. Sacramenten.</i>	55

<i>Liedeken op de snelheyt van den tijdt,</i>	56
<i>Samen-spraeck tusschen de ziel en het lichaem</i>	58
<i>Samen sprake tusschen Christus en den Sondaer</i>	60
<i>Samen-spraecke tusschen de Deught en eenen bosen Jonghman.</i>	63
<i>Liedeken tot opweckigh in de Deught.</i>	66
<i>Geestelijck liedeken op het overdencken van de doot.</i>	68
<i>Liedeken teghen quade tonghen,</i>	70

In het tweede deel.

<i>Liedeken tot verheffinghe van den Lants-man</i>	72
<i>Vryagie tusschen Jonghman en Jonge Dochter</i>	73
<i>Liedeken tot lof van d'Edel Penne Const</i>	75
<i>Vermakelijck Bier-sanck liedeken</i>	76
<i>Cluchtigh liedeken op de doot van Ian Crediet</i>	78
<i>Vermaeckelijck Mey-liedeken.</i>	81
<i>Vreughde liet op den keuse van den Spaenschen Vorst.</i>	81
<i>Liedeken van den Tol, gheset op de Neusen.</i>	83
<i>Samen spraeck van een oudt Edelman en eene Vismeyt.</i>	84
<i>Liedeken van het nieuw Regiment der drinckenbroers.</i>	86
<i>Liedeken tot troost van den geplaegden Huys-man.</i>	88
<i>Liedeken tot lof van den Balsem genaemt Taback</i>	90
<i>Minne-klacht van eenen Jonghman.</i>	93

*Samen-spraecke tusschen twee bedruckte 96
Boeren.*

*Liedeken van alle dinghen die verloren 99
arbeyt zijn.*

Liedeken oft Vryagie van Ionghe lieden 101

*Nieuw liedeken van een goede 102
eenvoudighe Vrouwe aen haeren
overleden Man.*

Lof-sangh der neghen Sangh-Goddinnen 106

*Liedeken tot lof van de Wevers en hunnen 107
stiel*

<i>Ghemeenen twist tusschen den Backer en Meulder.</i>	109
<i>Liedt van eenen Dronckaert die sijn Testament maeckt.</i>	111
<i>Liedeken tot lof van Smeden fijn en grof.</i>	113
<i>Beklagh liedeken van een Nonneken in 't Clooster.</i>	115
<i>Een dispuet tusschen den Soldaet en bedelaer.</i>	116
<i>Een nieuw genoglijck drinck liedeken van den Wijn.</i>	119
<i>Nieuw Geestelijck liedeken van de Seven H. Sacramenten.</i>	120
<i>Waerachtigh droevigh beklagh liedeken, van eenen Godtvruchtighen Lants-man.</i>	122
<i>Geestelijck Minne liedeken van het Spel der liefde oft anders gheseyt: het Geestelijcke Kaertspel.</i>	123
<i>Liedeken tot vereeringh der Gheboorte Christi</i>	127
<i>Liedeken op de overdenckinghe van de vier uystersten der menschen.</i>	128
<i>Liedeken van een Dochter die den tijt beklaeght die sy onnutigh verquist hadde.</i>	131
<i>Liedeken van een hoogveerdighe Dame die door een Pater tot Parijs dede een spieghel koopen.</i>	134
<i>Een schoon samen spraecke tusschen een eerbaer Jonghman ende Jonghe Dochter.</i>	137
<i>Nieuw vermakelijcke en noyt gehoorde Clucht van een aerdighen Coopman.</i>	138
<i>Nieuw liedeken, tot lof van de wijt vermaerde Coop-stadt van Antwerpen.</i>	141
<i>Een nieuw vermaeckelijck Drinck-Liedeken</i>	145

EYNDE